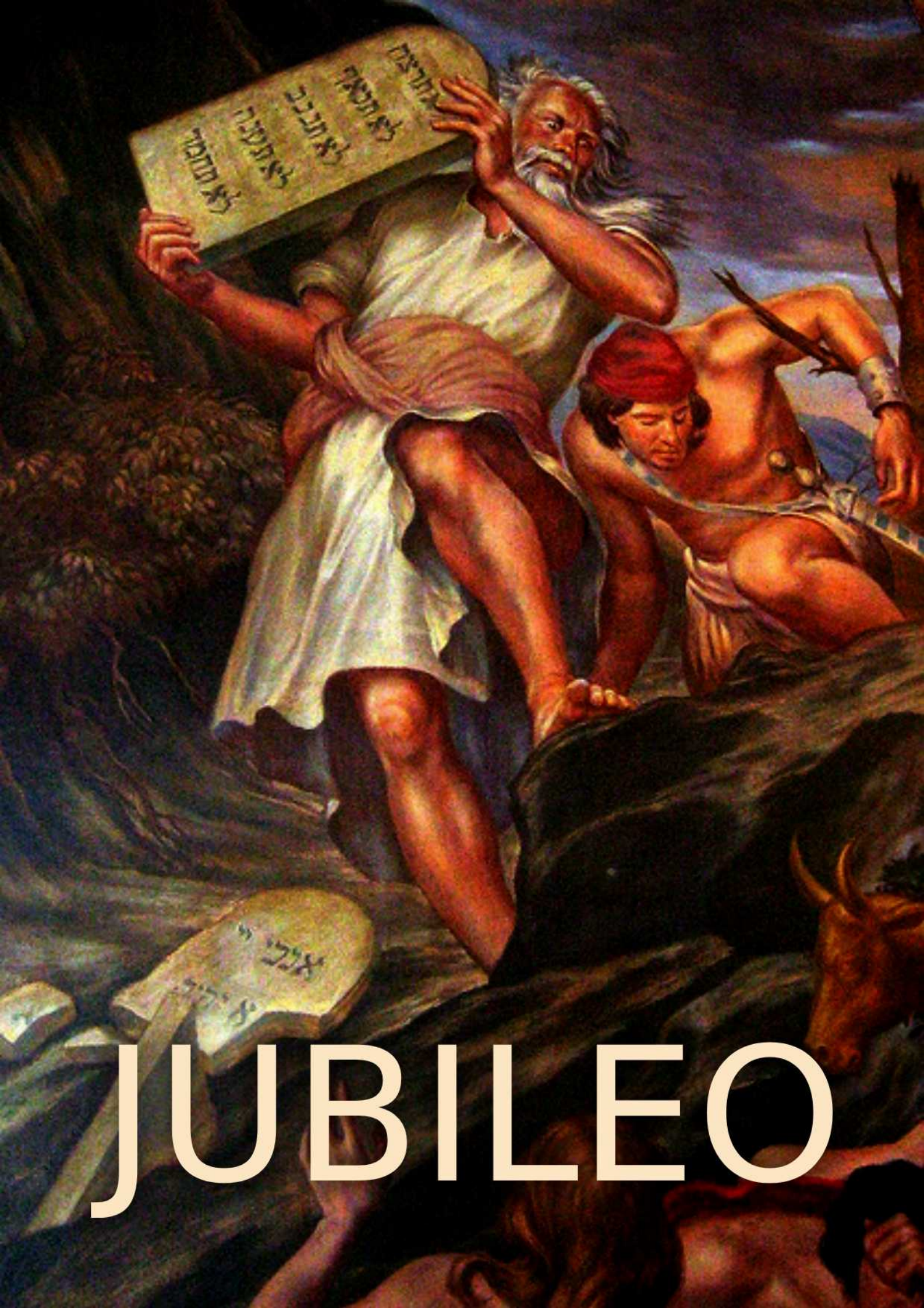

JUBILEO

KAPITULO 1

1 Ket napasamak iti umuna a tawen ti ipapanaw dagiti annak ti Israel manipud Egipto, iti maikatlo a bulan, iti maikasangapulo ket innem nga aldaw ti bulan, [2450 Anno Mundi] a nagsao ti Dios ken Moises, a kunkunana: ‘Sumang-atka kaniak iti Bantay, ket itedko kenka ti dua a tapi a bato ti linteg ken ti bilin, nga insuratko, tapno maisurom ida.’
2 Ket simmang-at ni Moises iti bantay ti Dios, ket ti dayag ti Apo nagtaeng idiay Bantay Sinai, ket innem nga aldaw a linunotan ti ulep.
3 Ket inayabanna ni Moises iti maikapito nga aldaw manipud iti tengnga ti ulep, ket ti langa ti dayag ti Apo ket kasla gumilgil-ayab nga apuy iti tuktok ti bantay.
4 Ket ni Moises adda idiay Bantay iti uppat a pulo nga aldaw ken uppat a pulo a rabii, ket insuro kenkuana ti Dios ti immun-una ken ti naud-udi a pakasaritaan ti pannakabingbingay dagiti amin nga aldaw ti linteg ken ti pammaneknek.
5 Ket kinunana: ‘Iturongmo ti pusom iti tunggal sao nga ibagak kenka iti daytoy a bantay, ket isuratmo ida iti maysa a libro tapno makita dagiti kaputotanda no kasano a diak binaybay-an ida gapu iti amin a kinadakes nga inaramidda iti panangsalungasing iti katulagan nga ipasdekko iti nagbaetanmi kenka para kadagiti kaputotanda ita nga aldaw idiay Bantay Sinai.
6 Ket iti kasta mapasamakto inton dumteng kadakuada amin dagitoy a banag, a mabigbigda a nalintegak ngem kadakuada iti amin a panangukomda ken iti amin nga aramidda, ket mabigbigdanto a pudno a nakikaduaak kadakuada.
7 Ket isuratmo maipaay iti bagim amin dagitoy a sasao nga ideklarakon, kenka ita nga aldaw, ta ammok ti panagrebeldeda ken ti natangken a tengngedda, sakbay nga iyegko ida iti daga nga insapatak kadagidi ammada, ken Abraham ken Isaac ken Jacob, a kunkunak: ‘ Iti bin-im itedkonto ti daga nga agay-ayus iti gatas ken diro.
8 Ket manganda ken mapnekdanto, ket agsublidanto kadagiti ganggannaet a didios, kadagiti (dios) a di makaispal kadakuada manipud iti aniaman a rigatda: ket daytoy a saksi mangngegto kas saksi maibusor kadakuada. Ta malipatandanto amin a bilbilinko, (uray) amin nga ibilinko kadakuada, ket magnadanto a mangsurot kadagiti Gentil, ken kalpasan ti kinarugitda, ken kalpasan ti pannakaibabainda, ket agserbidanto kadagiti didiosda, ket dagitoy ti mangpaneknek kadakuada iti maysa a basol ken rigat ken rigat ken silo.
9 Ket adunto ti madadael ket matiliwdanto, ket matnagdanto kadagiti ima ti kabusor, gapu ta binaybay-anda dagiti ordinansa ken bilbilinko, ken dagiti piesta ti tulagko, ken dagiti sabbathko, ken ti nasantoan a dissok a nasantoan para iti Bagiko iti tengngada, ken ti tabernakulok, ken ti santuariok, nga insantok para iti bagik iti tengnga ti daga, a rebbeng nga ipasdekko ti naganko iti dayta, ken tapno agtaeng dayta (sadiay).
10 Ket mangaramiddanto iti bagbagida kadagiti nangato a disso ken kabakiran ken kinitikitan a ladawan, ket agdayawdanto, tunggal maysa iti bukodna (nakitikit a ladawan), tapno maiwawa, ket idatondanto dagiti annakda kadagiti demonio, ken kadagiti amin nga aramid ti biddut ti pusoda.
11 Ket mangibaonakto kadagiti saksi kadakuada, tapno makasaksiak maibusor kadakuada, ngem saanda a dumngeg, ket papatayendanto met dagiti saksi, ket idadanesda dagidiay agsapsapul iti linteg, ket ikkatenda ken baliwanda ti amin tapno makaaramidda iti dakes iti imatangko.
12 Ket ilemmengkonto ti rupak kadakuada, ket itedkonto ida iti ima dagiti Gentil a maipaay iti pannakakautibo, ken kas maysa a biktima, ken para iti panangalun-on, ket ikkatekto ida manipud iti tengnga ti daga, ket iwarasko ida kadagiti Gentil.
13 Ket malipatandanto ti amin a lintegko ken amin a bilbilinko ken amin a panangukomko, ket mayaw-awandanto no maipapan kadagiti baro a bulan, ken sabbath, ken piesta, ken jubileo, ken ordinansa.
14 Ket kalpasan daytoy agsublidanto Kaniak manipud iti tengnga dagiti Gentil iti amin a pusoda ken iti amin a kararuada ken iti amin a pigsada, ket urnongekto ida manipud iti tengnga dagiti amin a Gentil, ket birokendakto, tapno masarakannak kadakuada, inton sapulendak iti amin a pusoda ken iti amin a kararuada.
15 Ket ibuksilkonto kadakuada ti aglaplapusanan a talna buyogen ti kinalinteg, ket ikkatekto kadakuada ti mula ti kinalinteg, iti amin a pusok ken iti amin a kararuak, ket agbalindanto a bendision ken saan a para iti lunod, ket isudanto ti ulo ken saan nga ipus.
16 Ket bangonekto ti santuariok iti tengngada, ket makipagnaedak kadakuada, ket agbalinakto a Diosda ket agbalindanto a taok iti kinapudno ken kinalinteg.
17 Ket diakto baybay-an ida wenno mapaay ida; ta siak ti Apo a Diosda.’
18 Ket nagruknoy ni Moises iti rupana ket nagkararag ket kinunana, ‘O Apo a Diosko, dimo baybay-an dagiti taom ken ti tawidmo, tapno aglayagda iti biddut ti puspusoda, ken dimo ited ida kadagiti ima dagiti kabusorda, dagiti Gentil, amangan no iturayanda ida ken pagbasolda kenka.
19 Maitag-ay koma ti asimo, O Apo, kadagiti taom, ket mangparnuay kadakuada iti nalinteg nga espiritu, ket saan koma nga iturayan ida ti espiritu ni Beliar tapno akusarenna ida iti sanguanam, ken siloenna ida manipud iti amin a dana ti kinalinteg, tapno mapukawda manipud iti sango ti rupam.
20 Ngem isuda ti ilim ken tawidmo, nga inispalmo buyogen ti dakkel a pannakabalinmo manipud kadagiti ima dagiti Egipcio: mangparnuayka kadakuada iti nadalus a puso ken nasantuan nga espiritu, ket saanda koma a masiluan kadagiti basolda manipud ita agingga iti agnanayon.’
21 Ket kinuna ti Apo ken Moises: ‘Ammok ti panagsusupiatda ken ti pampanunotda ken ti kinatangken ti tengngedda, ket saandanto nga agtulnog agingga nga ipudnoda ti bukodda a basol ken ti basol dagiti ammada.
22 Ket kalpasan daytoy agsublidanto Kaniak iti amin a kinalinteg ken iti amin (ti pusoda) ken iti amin (da) kararuada, ket kugitek ti kudil ti pusoda ken ti kudil ti puso ti bin-ida, ket mangparnuayto kadakuada iti nasantuan nga espiritu, ket dalusak ida tapno saanda nga umadayo Kaniak manipud iti dayta nga aldaw agingga iti agnanayon.

23 Ket kumpetto dagiti kararuada Kaniak ken kadagiti amin a bilinko, ket tungpalenda dagiti bilinko, ket siakto ti Amada ket agbalindanto nga annakko.
24 Ket maawagandanto amin nga annak ti sibibiag a Dios, ket maammuanto ti tunggal anghel ken tunggal espiritu, wen, maammuandanto a dagitoy ket annakko, ken siak ti Amada iti kinalinteg ken kinalinteg, ken ay-ayatek ida.
25 Ket isuratmo para iti bagim amin dagitoy a sasao nga ideklarak kenka iti daytoy a bantay, ti umuna ken maudi, a mapasamak iti amin a pannakabingbingay dagiti aldaw iti linteg ken iti pammaneknek ken kadagiti lawas ken jubileo agingga iti agnanayon, agingga a bumabaak ken makipagnaedak kadakuada iti agnanayon.'
26 Ket kinunana iti anghel ti kaadda: Agsuratka para ken Moises manipud iti rugi ti panamarsua agingga a naibangon ti santuariok iti tengngada iti amin nga agnanayon.
27 Ket agparangto ti Apo iti imatang ti amin, ket maammuanto ti amin a siak ti Dios ti Israel ken Ama dagiti amin nga annak ni Jacob, ken Ari iti Bantay Sion iti agnanayon. Ket nasantuanto ti Sion ken Jerusalem.'
28 Ket ti anghel ti kaadda a napan iti sango ti pakarso ti Israel innalana dagiti lamisaan dagiti pannakabingbingay dagiti tawen -manipud iti panawen ti pannakaparsua- ti linteg ken ti pammaneknek dagiti lawas dagiti jubileo, sigun kadagiti indibidual a tawen, sigun iti amin a bilang dagiti jubileo [sigun, kadagiti indibidual a tawen], manipud iti aldaw ti [baro] a panamarsua inton mapabaro dagiti langit ken ti daga amin a pinarsuada a maibatay kadagiti pannakabalin ti langit, ken maibatay iti amin a pannakaparsua ti daga, agingga a maaramid ti santuario ti Apo idiay Jerusalem iti Bantay Sion, ken mapabaro amin dagiti silaw para iti pannakaagas ken para iti talna ken para bendision para kadagiti amin a napili ti Israel, ken tapno kasta ti mapasamak manipud iti dayta nga aldaw ken agingga kadagiti amin nga aldaw ti daga.

KAPITULO 2

1 Ket nagsao ti anghel iti kaadda ken ni Moises a maibatay iti balikas ti Apo, a kunkunana: Isuratmo ti kompleto a pakasaritaan ti panamarsua, no kasano iti innem nga aldaw a nalpas ti Apo a Dios amin nga aramidna ken amin a pinarsuana, ken sinelebraranna ti Sabbath iti maikapito nga aldaw ken insantona daytoy iti amin a panawen, ken intudingna daytoy a kas pagilasinan para kadagiti amin nga aramidna.
2 Ta iti umuna nga aldaw pinarsuana dagiti langit nga adda iti ngato ken ti daga ken dagiti danum ken amin nga espiritu nga agserserbi iti sanguananna -dagiti anghel ti kaadda, ken dagiti anghel ti pannakasantipikar, ken dagiti anghel [ti espiritu ti apuy ken dagiti anghel] ti espiritu dagiti angin, ken dagiti anghel ti espiritu dagiti ulep, ken ti sipnget, ken ti niebe ken ti uraro ken ti hoar frost, ken dagiti anghel dagiti timek ken ti gurruod ken ti kimat, ken dagiti anghel dagiti espiritu ti lamiis ken ti pudot, ken ti kalam-ekna ken ti primavera ken ti otonio ken ti kalgaw ken dagiti amin nga espiritu dagiti parsuana nga adda kadagiti langit ken iti daga, (Pinarsuana) dagiti mangliwengliweng ken ti sipnget, malem <ken rabii>, ken ti lawag, parbangon ken aldaw, nga insaganana iti pannakaammo ti pusona.
3 Ket kalpasanna nakitami dagiti aramidna, ket indaydayawmi Isuna, ken indaydayawmi iti sanguananna gapu iti amin nga aramidna; ta pito a naindaklan nga aramid ti pinarsuana iti umuna nga aldaw.
4 Ket iti maikadua nga aldaw pinarsuana ti tangatang iti tengnga dagiti dandanum, ket nabingay dagiti danum iti dayta nga aldaw -kagudua kadagitoy ti simmang-at iti ngato ken kagudua kadakuada ti bimmaba iti baba ti tangatang (nga adda) iti tengnga iti rabaw ti intero a daga. Ket daytoy laeng ti aramid (Dios) a naparsua iti maikadua nga aldaw.
5 Ket iti maikatlo nga aldaw binilinna dagiti danum a lumasat manipud iti rabaw ti intero a daga nga agturong iti maymaysa a lugar, ken agparang ti namaga a daga.
6 Ket inaramid dagiti dandanum ti kas iti imbilinna kadakuada, ket nagretiroda manipud iti rabaw ti daga iti maysa a lugar iti ruar daytoy a tangatang, ket nagparang ti namaga a daga.
7 Ket iti dayta nga aldaw pinarsuana para kadakuada amin a baybay a maibatay kadagiti agsina a pagtitiponanda, ken amin a karayan, ken ti panagtitipon dagiti danum kadagiti bantay ken iti amin a daga, ken amin a dan-aw, ken amin a linnaaw ti daga, ken ti bukel a maimula, ken amin nga agtubtubo a banag, ken agbunga a kayo, ken kayo ti kabakiran, ken ti minuyongan ti Eden, iti Eden ken amin mula kalpasan ti kitada.
8 Dagitoy uppat a naindaklan nga aramid pinarsua ti Dios iti maikatlo nga aldaw. Ket iti maikapat nga aldaw pinarsuana ti init ken bulan ken dagiti bituen, ket inkabilna ida iti tangatang ti langit, tapno mangted iti lawag iti amin a daga, ken mangituray iti aldaw ken rabii, ken mangbingay iti lawag manipud iti sipnget.
9 Intuding ti Dios ti init nga agbalin a dakkel a pagilasinan iti daga iti adu nga aldaw ken sabbath ken bulbulan ken piesta ken tawtawen ken sabbath ti tawen ken jubileo ken amin a panawen ti tawen.
10 Ket bingayenna ti lawag manipud iti sipnget [ken] para iti kinarang-ay, tapno rumang-ay ti amin a banag nga agtubo ken agtubo iti daga.
11 Dagitoy tallo a kita Inaramidna iti maikapat nga aldaw. Ket iti maikalima nga aldaw pinarsuana dagiti dadakkel a monster iti baybay iti kaunggan ti dandanum, ta dagitoy ti immuna a banag ti lasag a pinarsua dagiti imana, dagiti ikan ken amin nga aggaraw iti danum, ken amin nga agtaytayab, dagiti tumatayab ken amin a kitada.
12 Ket ti init simmang-at iti ngatuen ida tapno rumang-ay (kadakuada), ken iti ngatuen ti amin nga adda iti daga, amin nga agtubtubo manipud iti daga, ken amin a kayo nga agbunga, ken amin a lasag.
13 Dagitoy tallo a kita ti pinarsuana iti maikalima nga aldaw. Ket iti maikanem nga aldaw pinarsuana amin nga ayup iti daga, ken amin a baka, ken amin nga aggaraw iti daga.
14 Ket kalpasan amin dagitoy pinarsuana ti tao, ti lalaki ken babai pinarsuana ida, ket intedna kenkuana ti panangituray iti amin nga adda iti daga, ken kadagiti baybay, ken iti amin nga agtaytayab, ken kadagiti animal ken baka, ken iti amin nga aggargaraw iti daga, ken iti

intero a daga, ken iti amin daytoy nga intedna kenkuana ti panangituray.
15 Ket dagitoy uppat a kita pinarsuana iti maikanem nga aldaw. Ket adda dagup dua ket duapulo a kita.
16 Ket inleppasna amin nga aramidna iti maikanem nga aldaw -amin nga adda iti langit ken iti daga, ken kadagiti baybay ken kadagiti mangliwengliweng, ken iti lawag ken iti sipnget, ken iti amin.
17 Ket inikkannakami iti naindaklan a pagilasinan, ti aldaw ti Panaginana, nga agtrabahokami iti innem nga aldaw, ngem salimetmetanmi ti Sabbath iti maikapito nga aldaw manipud iti amin a trabaho.
18 Ket amin nga anghel ti kaadda, ken amin nga anghel ti santipikasyon, dagitoy dua a naindaklan a klase - Imbilinnatayo a mangsalimetmet iti Aldaw a Panaginana Kenkuana idiay langit ken ditoy daga.
19 Ket kinunana kadakami: ‘Adtoy, mangisinakto iti Bagiko iti maysa nga ili manipud iti tengnga dagiti amin a tattao, ket dagitoy salimetmetanda ti aldaw ti Panaginana, ket santipikarek ida iti Bagiko a kas taok, ket bendisionak ida; kas iti panangsantipikarko iti aldaw ti Sabbath ken panangsantipikarko (daytoy) iti Bagiko, kasta met a bendisionakto ida, ket agbalindanto a taok ket agbalinakto a Diosda.
20 Ket pinilik ti bukel ni Jacob manipud iti amin a nakitak, ket insuratko isuna a kas inauna nga anakko,ket insantipikarko isuna iti Bagiko iti agnanayon nga agnanayon; ket isurokto ida iti aldaw ti Sabbath, tapno salimetmetanda ti Sabbath iti dayta manipud iti amin nga aramid.’
21 Ket iti kasta pinarsuana sadiay ti maysa a pagilasinan a maibatay iti pannangtungpalda iti Sabbath a kaduatayo iti maikapito nga aldaw, a mangan ken uminum, ken mangbendision Kenkuana a nangparsua iti amin a banag a kas iti panangbendision ken panangsantipikarna iti Bagina iti karkarna a tao a nangatngato ngem iti amin a tattao, ken tapno salimetmetanda ti Sabbath a sangsangkamaysa kadatayo.
22 Ket impangatona dagiti bilinna kas nasam-it nga ayamuom a maawat iti sanguananna iti amin nga aldaw . . .
23 Adda (adda) dua ket dua nga ulo ti sangatauan manipud ken Adan agingga ken Jacob, ket dua ket duapulo a kita ti trabaho ti naaramid agingga iti maikapito nga aldaw; nabendisionan ken nasantoan daytoy; ket nabendisionan ken nasantuan met ti immuna; ket daytoy agserbi a kadua dayta para iti pannakasantipikar ken bendision.
24 Ket iti daytoy (ni Jacob ken dagiti bukelna) naited a kanayon nga isuda ti nabendisionan ken nasantuan iti umuna a pammaneknek ken linteg, kas iti panangsantipikar ken panangbendisionna iti aldaw ti Panaginana iti maikapito nga aldaw.
25 Pinarsuana ti langit ken daga ken amin a pinarsuana iti innem nga aldaw, ket pinagbalin ti Dios a nasantoan ti maikapito nga aldaw, para iti amin nga aramidna; ngarud imbilinna iti biangna a, siasinoman nga agaramid iti aniaman nga aramid iti dayta ket matay, ken ti mangtulaw iti daytoy ket sigurado a matay.
26 Gapuna ibilinmo dagiti annac ti Israel a salimetmetanda daytoy nga aldaw tapno salimetmetanda a nasantoan ken saanda nga aramiden ti aniaman nga aramid, ken saanda a rugitan, kas nasantuan ngem iti amin a dadduma nga aldaw.
27 Ket siasinoman a mangtulaw iti daytoy sigurado a matay, ken siasinoman nga agaramid iti aniaman nga aramid sigurado a matay iti agnanayon, tapno dagiti annac ti Israel salimetmetanda daytoy nga aldaw iti intero a kaputotanda, ket saanda a maramuten manipud iti daga; ta nasantoan nga aldaw ken nabendisionan nga aldaw.
28 Ket tunggal maysa a mangtungpal iti daytoy ken mangsalimetmet iti Sabbath manipud iti amin nga aramidna, agbalinto a nasantoan ken mabendisionan iti amin nga aldaw a kas kadatayo.
29 Ipakaammo ken ibaga kadagiti annac ti Israel ti linteg iti daytoy nga aldaw agpadpada a salimetmetanda ti Sabbath iti dayta, ken saanda a baybay-an iti biddut ti pusoda; (ken) a saan a nainkalintegan nga aramiden ti aniaman nga aramid iti dayta a saan a maitutop, nga aramiden iti dayta ti bukodda a pagragsakan, ken saanda nga isagana iti dayta ti aniaman a makan wenno inumen, ken (a saan a nainkalintegan) nga agbukbok iti danum, wenno mangiserrek wenno mangiruar iti dayta babaen kadagiti ruanganda ti aniaman a dadagsen, a saanda nga insagana para iti bagbagida iti maikanem nga aldaw kadagiti pagnanaedanda.
30 Ket saanda nga iyeg wenno iruar iti binalaybalay iti dayta nga aldaw; ta ad-adda a nasantoan ken nabendisionan dayta nga aldaw ngem iti aniaman nga aldaw ti jubileo dagiti jubileo; iti daytoy rinambakanmi ti Sabbath iti langit sakbay a naipakaammo iti siasinoman a lasag a mangrambak iti Sabbath ditoy daga.
31 Ket ti Namarsua iti amin a banbanag binendisionanna, ngem saanna a sintipikar ti amin a tattao ken nasion tapno salimetmetanda ti Sabbath iti dayta, no di ket ti Israel laeng: isuda laeng ti impalubosna a mangan ken uminum ken mangrambak iti Sabbath ditoy daga.
32 Ket binendisionan ti Namarsua kadagiti amin a banag daytoy nga aldaw a pinarsuana para iti bendision ken kinasanto ken dayag a nangnangruna ngem iti amin nga aldaw.
33 Naited daytoy a linteg ken pammaneknek kadagiti annak ti Israel kas linteg iti agnanayon agingga kadagiti kaputotanda.

KAPITULO 3

1 Ket iti innem nga aldaw ti maikadua a lawas inyegmi, sigun iti sao ti Dios, ken Adan dagiti amin nga animal, ken amin a baka, ken amin a tumatayab, ken amin nga aggargaraw iti daga, ken amin nga aggargaraw iti danum, sigun kadagiti kitada, ken sigun kadagiti kitada: dagiti animal iti umuna nga aldaw; dagiti baka iti maikadua nga aldaw; dagiti tumatayab iti maikatlo nga aldaw; ken amin nga aggargaraw iti daga iti maikapat nga aldaw; ken daydiay aggaraw iti danum iti maikalima nga aldaw.
2 Ket ni Adan pinanagananna ida amin babaen ti agsasaruno a nagnaganda, ket kas iti panangawagna kadakuada, kasta met ti naganda.
3 Ket kadagitoy lima nga aldaw nakita ni Adan amin dagitoy, lalaki ken babai, sigun iti tunggal kita nga adda ditoy daga, ngem agmaymaysa ket awan ti nasarakan a katulonganna.

4 Ket kinuna ti Apo kadakami: ‘Saan a nasayaat nga agmaymaysa ti tao: mangaramidtayo iti katulongan para kenkuana.’
5 Ket pinagturog ti Apo a Diostayo kenkuana, ket naturog, ket nangala iti babai iti maysa a gurong manipud iti tengnga dagiti gurongna, ket daytoy a gurong ti nagtaudan ti babai manipud iti tengnga dagiti gurongna, ket binangonna ti lasag a kasukatna, ket binangonna ti babai.
6 Ket riniingna ni Adan manipud iti turogna ket iti panagriingna bimmangon iti maikanem nga aldaw, ket inyegna kenkuana, ket naam-ammona, ket kinunana kenkuana: ‘Daytoy itan tulang dagiti tulangko ken lasag ti lasagko; isu ket maawagan [nga asawak]; gapu ta naala isuna ken lakayna.’
7 Ngarud agmaymaysa ti lalaki ken asawa a babai ket ngarud panawan ti lalaki ti amana ken inana, ket kumpet iti asawana, ket agbalindanto a maymaysa a lasag.
8 Iti umuna a lawas naparsua ni Adan, ket ti gurong -ti asawana: iti maikadua a lawas impakitana kenkuana: ket gapu iti daytoy naited ti bilin a salimetmetan iti pannakarugitda, iti maysa a lalaki iti pito nga aldaw, ken iti babai iti mamindua iti pito nga aldaw.
9 Ket kalpasan ti pannakaleppas ni Adan iti uppat a pulo nga aldaw iti daga a nakaparsuaanna, inyegmi isuna iti minuyongan ti Eden tapno agtalon ken mangaywan iti daytoy, ngem ti asawana inyegda iti maikawalopulo nga aldaw, ket kalpasan daytoy simrek iti minuyongan ti Eden.
10 Ket gapu iti daytoy a rason naisurat ti bilin kadagiti nailangitan a tapi maipanggep kenkuana nga agpasngay: ‘no agpasngay iti lalaki, agtalinaed iti kinarugitna iti pito nga aldaw sigun iti umuna a lawas ti aldaw, ket tallopulo ket tallo nga aldaw nga agtalinaed iti dara ti panagdalusna, ket saannanto a sagiden ti aniaman a nasantuan a banag, wenno sumrek iti santuario, agingga a matungpalna dagitoy nga al-aldaw naibilin) iti kaso ti ubing a lalaki.
11 Ngem iti kaso ti ubing a babai agtalinaedto iti kinarugitna iti dua a lawas iti aldaw, maitunos iti umuna a dua a lawas, ken innem a pulo ket innem nga aldaw iti dara ti pannakadalusna, ket addanto amin iti walopulo nga aldaw.’
12 Ket idi nalpasna dagitoy walopulo nga aldaw inyegmi isuna iti minuyongan ti Eden, ta nasantoan ngem iti amin a daga malaksid ken nasantuan ti tunggal kayo a naimula iti dayta.
13 Ngarud, naordenan maipanggep kenkuana a mangipasngay iti lalaki wenno babai nga anak ti linteg kadagidi nga aldaw nga awan ti sagidenna a nasantuan a banag, wenno sumrek iti santuario agingga a mairingpas dagitoy nga aldaw para iti lalaki wenno babai nga ubing.
14 Daytoy ti linteg ken pammaneknek a naisurat para iti Israel, tapno tungpalenda (daytoy) iti amin nga aldaw.
15 Ket iti umuna a lawas ti umuna a jubileo, [1-7 AM] ni Adan ken ti asawana addada iti minuyongan ti Eden iti pito a tawen nga agtalon ken mangsalsalimetmet iti dayta, ket intedmi kenkuana ti trabaho ken binilinmi nga aramidenna ti amin a maitutop iti panagtalon.
16 Ket nagtalon (ti minuyongan), ket lamolamo ket dina ammo, ken saan a mabain, ket sinalaknibanna ti hardin manipud kadagiti tumatayab ken animal ken baka, ket inurnongna dagiti bungana, ket mangan, ket inlaksidna ti nabati para iti bagina ken para iti asawana [ken inlaksidna daydiay matartaripato].
17 Ket kalpasan ti pannakaileppas ti pito a tawen, nga inleppasna sadiay, pito a tawen nga eksakto, [8 AM] ket iti maikadua a bulan, iti maikasangapulo ket pito nga aldaw (ti bulan), immay ti uleg ket immasideg iti babai, ket kinuna ti uleg iti babai, ‘Imbilinnaka kadi ti Dios, a kunkunana, Dikay mangan iti tunggal kayo iti minuyongan?’
18 Ket kinunana iti dayta, ‘Kadagiti amin a bunga dagiti kayo iti minuyongan kinuna ti Dios kadakami, Mangankayo; ngem iti bunga ti kayo nga adda iti tengnga ti minuyongan kinunana kadakami ti Dios, Dikayto kanen dayta, ken dikayto sagiden, di la ket ta mataykayo.’
19 Ket kinuna ti uleg iti babai, ‘Saankayto a sigurado a matay: ta ammo ti Dios nga iti aldaw a pannanganyo iti dayta, maluktanto dagiti matayo, ket agbalinkayto a kas didiosen, ket maammuanyonto ti naimbag ken dakes.
20 Ket nakita ti babai ti kayo a makaay-ayo ken makaay-ayo iti mata, ken ti bungana ket nasayaat a taraon, ket innalana dayta ket nangan.
21 Ket idi damo nga inabbonganna ti bainna iti bulong ti igos, intedna ken Adan ket mangan, ket naluktan dagiti matana, ket nakitana a lamolamo.
22 Ket nangala kadagiti bulong ti higos ket indaitna (dagitoy) a sangsangkamaysa, ket nangaramid iti apron para iti bagina, ket ,inabbongna ti bainna.
23 Ket ti Dios inlunodna ti uleg, ket nakapungtot iti dayta iti agnanayon . . .
24 Ket nakapungtot Isuna iti babai, agsipud ta nangngegna ti timek ti uleg, ket nangan; ket kinunana kenkuana: ‘Paaduekto unay ti ladingitmo ken dagiti saemmo: iti ladingit mangipasngayka kadagiti annak, ket ti panagsublim ket addanto ken lakaymo, ket isu ti mangituray kenka.’
25 Ket ken Adan kinunana met, ‘ Agsipud ta nagtung-edka iti timek ti asawam, ket nanganka iti kayo nga imbilinko kenka a saanmo a kanen, mailunod ti daga maigapu kenka: dagiti siit ken siit iyegnanto kenka, ket kanemto ti tinapaymo iti ling-et ti rupam, agingga nga agsublika iti daga a nakaalaam; ta dagaka, ket agsublikanto ditoy daga.’
26 Ket inaramidna ida kadagiti bado a lalat, ket inkawesna ida, ket imbaonna ida manipud iti Minuyongan ti Eden.
27 Ket iti dayta nga aldaw a rimmuar ni Adan manipud iti Minuyongan, indatonna kas nasam-it a raman ti daton, insenso, galbanum, ken stacte, ken rekado iti agsapa iti panagsilnag ti init manipud iti aldaw a panangabbongna iti bainna.
28 Ket iti dayta nga aldaw naserraan ti ngiwat dagiti amin nga animal, dagiti baka, ken dagiti tumatayab, ken ti aniaman a magmagna, ken ti aniaman nga aggargaraw, iti kasta saandan a makasao: ta nagsaoda amin iti maysa ken maysa iti maysa a bibig ken iti maymaysa a dila.
29 Ket imbaonna manipud iti Minuyongan ti Eden ti amin a lasag nga adda iti Minuyongan ti Eden, ket amin a lasag naiwaras segun kadagiti kitana, ken maibatay kadagiti kitana agingga kadagiti lugar a naparsua para kadakuada.
30 Ket ken Adan laeng ti intedna (ti kabaelanna) a mangabbong iti bainna, kadagiti amin nga animal ken baka.
31 Maigapu iti daytoy, nailanad kadagiti nailangitan a tapi a maipanggep kadagiti amin a makaammo iti panangukom ti Linteg, nga abbonganda ti bainda, ken saanda nga

ibukbok ti bagbagida a kas iti panangibukbok dagiti Gentil iti bagbagida.
32 Ket iti baro a bulan ti maikapat a bulan, pimmanaw da Adan ken ti asawana manipud iti Minuyongan ti Eden, ket nagnaedda iti daga ti Elda iti daga a pinarsuada.
33 Ket ni Adan pinanagananna ti asawana iti Eva.
34 Ket awan ti anakda a lalaki agingga iti umuna a jubileo, [8 AM] ket kalpasan daytoy naam-ammona.
35 Ita, talonna ti daga kas naibilin kenkuana idiay Minuyongan ti Eden.

KAPITULO 4

1 Ket iti maikatlo a lawas iti maikadua a jubileo [64-70 AM] impasngayna ni Cain, ket iti maikapat [71-77 AM] impasngayna ni Abel, ket iti maikalima [78-84 AM] impasngayna ti balasangna a ni Âwân.
2 Ket iti umuna (tawen) ti maikatlo a jubileo [99-105 AM], pinatay ni Cain ni Abel gapu ta inawat (ti Dios) ti daton ni Abel, ket dina inawat ti daton ni Cain.
3 Ket pinapatayna isuna idiay talon: ket ti darana nagpukkaw manipud iti daga agingga idiay langit, nga agreklamo gapu ta pinatayna.
4 Ket tinubngar ti Apo ni Cain gapu ken Abel, agsipud ta pinatayna, ket pinagbalinna a nagtalaw ditoy daga gapu iti dara ti kabsatna, ket inlunodna isuna ditoy daga.
5 Ket maigapu iti daytoy naisurat kadagiti nailangitan a lamisaan, ‘Mailunod ,daydiay mangkabil iti kaarrubana a sililimed, ket kunaen koma ti amin a nakakita ken nakangngeg, Kasta koma; ket ti tao a nakakita ken saan a nangideklara (dayta), mailunod koma a kas iti sabali.’
6 Ket gapu iti daytoy a rason ipakaammomi no umasidegkami iti sango ti Apo a Diosmi ti amin a basol a maaramid iti langit ken ditoy daga, ken iti lawag ken iti sipnget, ken iti sadinoman.
7 Ket ni Adan ken ti asawana nagdung-awda ken Abel iti uppat a lawas ti tawen, [99-127 AM] ket iti maikapat a tawen ti maikalima a lawas [130 AM] nagrag-oda, ket ni Adan naam-ammona manen ti asawana, ket nangipasngay kenkuana iti maysa nga anak a lalaki, ket pinanagananna iti Set; ta kinunana ‘ti DIOS nangbangon iti maikadua a bin-i kadatayo ditoy daga imbes a ni Abel; ta pinatay ni Cain.’
8 Ket iti maikanem a lawas [134-40 AM] pinutotna ti balasangna a ni Azûrâ.
9 Ket ni Cain innalana Âwân ti kabsatna a babai nga asawana ket impasngayna kenkuana ni Enoc idi ngudo ti maikapat a jubileo. [190-196 AM] Ket iti umuna a tawen ti umuna a lawas ti maikalima a jubileo, [197 AM] naibangon dagiti balbalay ditoy daga, ket nangibangon ni Cain iti siudad, ket inawaganna ti naganna iti nagan ti anakna nga Enoc.
10 Am-ammo ni Adan ni Eva nga asawana ket nangipasngay pay iti siam nga annak a lallaki.
11 Ket iti maikalima a lawas ti maikalima a jubileo [225-31 AM] ni Set innalana ni Azûrâ a kabsatna a babai nga asawana, ket iti maikapat (tawen ti maikanem a lawas) [235 AM] inyanakna kenkuana ni Enos.
12 Rinugianna nga umawag iti nagan ti Apo ditoy daga.
13 Ket iti maikapito a jubileo iti maikatlo a lawas [309-15 AM] ni Enos innalana ni Nôâm a kabsatna a babai nga asawana, ket nangipasngay kenkuana iti maysa nga anak a lalaki iti maikatlo a tawen ti maikalima a lawas, ket pinanagananna iti Kenan.
14 Ket iti ngudo ti maikawalo a jubileo [325, 386-3992 AM] innala ni Kenan ni Mûalêlêth ti kabsatna a babai nga agbalin nga asawana, ket impasngayna kenkuana ti maysa nga anak a lalaki iti maikasiam a jubileo, iti umuna a lawas iti maikatlo a tawen daytoy a lawas, [395 AM] ket inawaganna ti naganna iti Mahalalel.
15 Ket iti maikadua a lawas ti maikasangapulo a jubileo [449-55 AM] ni Mahalalel innalana kencuana nga asawana ni DinaH, nga anak ni Barakiel nga anak a babai ti kabsat ni amana, ket nangipasngay kenkuana iti maysa nga anak a lalaki iti maikatlo a lawas iti maikanem a tawen, [461 AM] ket pinanagananna iti Jared, ta iti aldawna bimmaba dagiti anghel ti Apo iti daga, dagidiay nainaganan dagiti Agbanbantay, tapno isuroda dagiti annak ti tao, ken tapno aramidenda ti panangukom ken kinalinteg iti daga.
16 Ket iti maikasangapulo ket maysa a jubileo [512-18 AM] ni Jared nangasawa iti bagina, ket ti naganna ket Baraka, ti anak ni Râsûjâl, anak a babai ti kabsat ni amana, iti maikapat a lawas daytoy a jubileo, [522 AM] ket nangipasngay kenkuana iti maysa nga anak a lalaki iti maikalima a lawas, iti maikapat a tawen ti jubileo, ket inawaganna ti naganna Enoc.
17 Ket isu ti immuna kadagiti tao a nayanak ditoy daga a nakasursuro iti panagsurat ken pannakaammo ken sirib ken nangisurat kadagiti pagilasinan ti langit a maibatay iti panagsasaruno dagiti bulanda iti maysa a libro, tapno maammuan dagiti tao dagiti panawen dagiti tawen a maibatay iti urnos dagiti agsisina a bulanda.
18 Ket isu ti immuna a nangisurat iti pammaneknek ket pinaneknekanna kadagiti annak ti tao iti tengnga dagiti kaputotan ti daga, ken insalaysayna dagiti lawas dagiti jubileo, ken impakaammona kadakuada dagiti aldaw dagiti tawen, ken inurnosna dagiti bulan ken insalaysayna dagiti Sabbath dagiti tawen kas inaramidmi (kadakuada), nga impakaammomi kenkuana.
19 Ket no ania ti adda ken no anianto ti nakitana iti maysa a parmata ti pannaturogna, a kas iti mapasamak kadagiti annak ti tao iti intero a kaputotanda agingga iti aldaw ti panangukom; nakita ken naawatanna ti amin, ket insuratna ti pammaneknekna, ket inkabilna ti pammaneknek ditoy daga para kadagiti amin nga annak ti tao ken kadagiti kaputotanda.
20 Ket iti maikasangapulo ket dua a jubileo, [582-88] iti maikapito a lawasna, nangasawa iti bagina, ket ti naganna ket Edna, nga anak ni Danel, anak a babai ti kabsat ni amana, ket iti maikanem a tawen iti daytoy a lawas [587 AM] inyanakna kenkuana ti maysa nga anak a lalaki ket pinanagananna iti Metusela.
21 Maysa pay a kaduana dagiti anghel ti Dios kadagitoy innem a jubileo a tawen, ket impakitada kenkuana ti amin nga adda ditoy daga ken iti langit, ti turay ti init, ket insuratna ti amin.
22 Ket pinaneknekanna dagiti Agbanbantay, a nakibasol kadagiti annak a babbai ti tao; ta dagitoy nangrugin nga agkaykaysa, tapno matulawan, kadagiti annak a babbai dagiti tattao, ket pinaneknekan ni Enoc maibusor (kadakuada) amin.
23 Ket naala manipud iti tengnga dagiti annak ti tao, ket inturongmi isuna iti Minuyongan ti Eden iti kinadayag ken

dayaw, ket adtoy isuratna sadiay ti pannakakondenar ken pannakaukom ti lubong, ken amin a kinadakes dagiti annak ti tao.
24 Ket gapu iti dayta (ti Dios) inyegna ti dandanum ti layus iti amin a daga ti Eden; ta sadiay naisaad isuna a kas pagilasinan ken tapno paneknekanna a maibusor kadagiti amin nga annak ti tao, nga isalaysayna amin nga aramid dagiti kaputotan agingga iti aldaw ti pannakakondenar.
25 Ket pinuoranna ti insenso ti santuario, (uray) nasam-it a rekado a makaay-ayo iti sanguanan ti Apo iti Bantay.
26 Ta adda uppat a disso ti Apo iti daga, ti Minuyongan ti Eden, ken ti Bantay ti Daya, ken daytoy bantay nga ayanmo ita nga aldaw, ti Bantay Sinai, ken Bantay Sion (a) masantipikarto iti baro a parsua para iti pannakasantipikar ti daga; babaen iti dayta masantipikarto ti daga manipud iti amin (ti) basolna ken ti kinarugitna iti intero a kaputotan ti lubong.
27 Ket iti maikasangapulo ket uppat a jubileo [652 AM] ni Matusalan nangasawa iti bagina, ni Edna nga anak ni Azrial, nga anak a babai ti kabsat ni amana, iti maikatlo a lawas, iti umuna a tawen daytoy a lawas, [701-7 AM] ket naaddaan iti anak a lalaki ket pinanagananna iti Lamec.
28 Ket iti maikasangapulo ket lima a jubileo iti maikatlo a lawas ni Lamec nangasawa iti bagina, ket ti naganna ket Betenos nga anak ni Barakiil, nga anak a babai ti kabsat ni amana, ket iti daytoy a lawas nangipasngay kenkuana iti maysa nga anak a lalaki ket pinanagananna iti Noe, a kunkunana, ‘Daytoy liwliwaennakto gapu iti rigatko ken amin nga aramidko, ken gapu iti daga nga inlunod ti Apo.’
29 Ket iti ngudo ti maikasangapulo ket siam a jubileo, iti maikapito a lawas iti maikanem a tawen [930 AM] dayta, natay ni Adan, ket amin nga annakna intabonda isuna iti daga a pinarsuana, ket isu ti immuna a naitabon iti daga.
30 Ket nagkurang iti pitopulo a tawen iti sangaribu a tawen; ta ti sangaribu a tawen ket kasla maysa nga aldaw iti pammaneknek ti langit ket ngarud naisurat maipapan iti kayo ti pannakaammo: ‘Iti aldaw a pannanganyo iti dayta mataykayto.’ Gapu itoy a rason saanna a nakompleto dagiti tawen iti daytoy nga aldaw; ta natay bayat dayta.
31 Iti panagleppas daytoy a jubileo napapatay ni Cain kalpasan kenkuana iti isu met laeng a tawen; ta natnag ti balayna kenkuana ket natay iti tengnga ti balayna, ket napapatay babaen kadagiti batona; ta babaen iti bato pinatayna ni Abel, ket babaen iti bato napapatay iti nalinteg a panangukom.
32 Gapu itoy a rason naordenan daytoy kadagiti nailangitan a tapi: Babaen ti instrumento a panangpapatay ti maysa a tao iti kaarrubana iti isu met laeng, mapapatayto; kalpasan ti wagas a panangsugatna kenkuana, iti kasta a pamay-an makilangendanto kenkuana.’
33 Ket iti maikaduapulo ket lima [1205 AM] a jubileo ni Noe nangasawa iti bagina, ket ti naganna ket `Emzârâ, ti anak a babai ni Râkê'êl, nga anak a babai ti kabsat ni amana, iti umuna a tawen iti maikalima a lawas [1207 AM]: ket iti maikatlo a tawen dayta, impasngayna kenkuana ni Sem, iti maikalima a tawenna [1209 AM] impasngayna kenkuana ni Ham, ket iti umuna a tawen iti maikanem a lawas [1212 AM] impasngayna kenkuana ni Jafet.

KAPITULO 5

1 Ket napasamak idi nangrugi nga umadu dagiti annak ti tao iti rabaw ti daga ket naipasngay kadakuada dagiti annak a babbai, a nakita ida dagiti anghel ti Dios iti maysa a naikeddeng a tawen daytoy a jubileo, a napintasda a kitaen; ket innalada ti bagbagida nga assawa kadagiti amin a pinilida, ket nangipasngayda kadakuada kadagiti annak a lallaki ket higanteda.
2 Ket immadu ti kinakillo iti daga ket amin a lasag rinukerda ti dalanna, agpapada dagiti tao ken baka ken animal ken tumatayab ken amin a magmagna iti daga - amin dagitoy rinukerda dagiti dalanda ken urnosda, ket rinugianda nga alun-onen ti tunggal maysa, ket immadu ti kinakillo iti daga ken tunggal imahinasion ti pampanunot ti amin a tao (ket) kasta ti kinadakes nga agtultuloy.
3 Ket kimmita ti Dios iti daga, ket adtoy nadadael, ken amin a lasag rinukerda dagiti urnosna, ken amin nga adda iti daga inaramidda ti amin a kita ti kinadakes iti imatangna.
4 Ket imbagana a dadaelenna ti tao ken amin a lasag iti rabaw ti daga a pinarsuana.
5 Ngem nakasarak ni Noe iti parabur iti imatang ni Jehova.
6 Ket maibusor kadagiti anghel nga imbaonna ditoy daga, Napalalo ti pungtotna, ket nangted iti bilin a mangramut kadakuada manipud iti amin a panagturayda, ket binilinnakami a mangigalut kadakuada iti kaunggan ti daga, ket adtoy naigalutda iti tengngada, ket (maitalimeng) a naisina.
7 Ket maibusor kadagiti annakda a lallaki rimmuar ti bilin manipud iti sango ti rupana a masaplitda iti kampilan, ken maikkatda manipud iti baba ti langit.
8 Ket kinunana ‘Saan a kanayon nga agtalinaed ti espirituk iti tao; ta lasagda met ket sangagasut duapulo a tawen ti panagbiagda’.
9 Ket imbaonna ti kampilanna iti tengngada tapno tunggal maysa papatayenna ti kaarrubana, ket rinugianda ti nagpipinnatay agingga a natnagda amin babaen ti kampilan ken nadadaelda manipud iti daga.
10 Ket dagiti ammada ket saksi (iti pannakadadaelda), ket kalpasan daytoy naigalutda iti kaunggan ti daga iti agnanayon, agingga iti aldaw ti dakkel a pannakakondenar, inton maipatungpal ti panangukom kadagiti amin a nangdadael kadagiti dalanda ken aramidda iti sangoanan ti Apo.
11 Ket dinadaelna amin manipud kadagiti lugarda, ket awan ti nabati a maysa kadakuada a saanna nga inukom maibatay iti amin a kinadakesda.
12 Ket inaramidna para iti amin nga aramidna iti baro ken nalinteg a kinatao, tapno saanda nga agbasol iti amin a kinataoda iti agnanayon, no di ket agbalinda amin a nalinteg iti tunggal maysa iti kitana.
13 Ket ti panangukom ti amin ket naordenan ken naisurat kadagiti nailangitan a tapi iti kinalinteg -uray (ti panangukom dagiti) amin a pumanaw iti dalan a naordenan para kadakuada a magna; ket no saanda a magna iti dayta, naisurat ti panangukom para iti tunggal parsua ken iti tunggal kita.
14 Ket awan ti aniaman idiay langit wenno ditoy daga, wenno iti lawag wenno iti sipnget, wenno iti Sheol wenno iti kaunggan, wenno iti lugar ti sipnget (a saan a maukom); ket amin a panangukomda naordenan ken naisurat ken naikitikit.

15 Maipapan iti amin Ukomenna,ti naindaklan a maibatay iti kinatan-okna, ken ti babassit a maibatay iti kinabassitna, ken tunggal maysa maibatay iti dalanna.
16 Ket Isu ket saan a maysa a mangibilang iti tao (ti siasinoman), wenno Isu ket maysa nga umawat kadagiti sagut, no kunana nga Isut' mangipatungpal iti panangukom iti tunggal maysa: no ti maysa intedna ti amin nga adda ditoy daga, Saanna nga ibilang dagiti sagut wenno ti tao (ti siasinoman), wenno umawat iti aniaman kadagiti imana, ta Isu ket nalinteg nga ukom.
17 Ket kadagiti annak ti Israel naisurat ken naordenan: No agsublida kenkuana iti kinalinteg pakawanenna amin a salungasingda ken pakawanenna amin a basbasolda.
18 Naisurat ken naordenan nga ipakitana ti asi kadagiti amin a mangtallikud iti amin a basolda maminsan iti kada tawen.
19 Ket no maipapan kadagiti amin a nangdadael kadagiti dalanda ken panunotda sakbay ti layus, awan ti tao a naawat malaksid iti tao ni Noe laeng; ta ti kinataona ket naawat maipaay kadagiti annakna, a (ti Dios) insalakanna manipud iti dandanum ti layus gapu kenkuana; ta nalinteg ti pusona iti amin a dalanna, kas naibilin maipanggep kenkuana, ket saan a simmina iti aniaman a naituding para kenkuana.
20 Ket kinuna ti Apo a dadaelenna ti amin nga adda iti daga, agpadpada dagiti tao ken baka, ken animal, ken tumatayab iti tangatang, ken ti aggargaraw iti daga. Ket binilinna ni Noe a mangaramid kenkuana iti daong, tapno maisalakanna ti bagina manipud iti dandanum ti layus.
21 Ket inaramid ni Noe ti daong iti amin a banag kas imbilinna kenkuana, iti maikaduapulo ket pito a jubileo ti tawen, iti maikalima a lawas iti maikalima a tawen (iti baro a bulan ti umuna a bulan). [1307 ti bigat].
22 Ket simrek iti maikanem (tawen) dayta, [1308 AM] iti maikadua a bulan, iti baro a bulan ti maikadua a bulan, agingga iti maikasangapulo ket innem; ket simrek, ken amin nga inyegmi kenkuana, iti daong, ket inserra ti Apo manipud ruar iti maikasangapulo ket pito a malem.
23 Ket linuktan ti Apo ti pito a ruangan ti layus ti langit, Ken dagiti ngiwat dagiti ubbog ti dakkel a nauneg, pito a ngiwat ti bilangda.
24 Ket dagiti ruangan ti layus nangrugida nga agibukbok iti danum manipud langit iti uppat a pulo nga aldaw ken uppat a pulo a rabii, Ket dagiti ubbog ti nauneg nangipatulod met iti danum, agingga a napno ti intero a lubong iti danum.
25 Ket immadu ti dandanum iti rabaw ti daga: Sangapulo ket lima a kasiko ti ngimmato ti dandanum iti ngatuen dagiti amin a nangato a bantay, Ket ti daong naipangato iti ngatuen ti daga, Ket naggunay iti rabaw ti dandanum.
26 Ket nagturay ti danum iti rabaw ti daga iti lima a bulan - sangagasut ket limapulo nga aldaw.
27 Napan ti daong ket nagsaad iti tuktok ti Lubar, maysa kadagiti bantay ti Ararat.
28 Ket (iti baro a bulan) iti maikapat a bulan naserraan dagiti ubbog ti dakkel a kaadalem ket natengngel dagiti ruangan ti layus ti langit; ket iti baro a bulan ti maikapito a bulan naluktan amin dagiti ngiwat dagiti mangliwengliweng ti daga, ket nangrugi a bumaba ti danum iti kaadalem iti baba.
29 Ket iti baro a bulan ti maikasangapulo a bulan makita dagiti tapaw dagiti bantay, ket iti baro a bulan ti umuna a bulan makita ti daga.
30 Ket naungaw dagiti dandanum manipud iti ngato ti daga iti maikalima a lawas iti maikapito a tawen [1309 AM] dayta, ket iti maikasangapulo ket pito nga aldaw iti maikadua a bulan namaga ti daga.
31 Ket iti maika-duapulo-ket-pito, linuktanna ti lakasa, ket nangibaon manipud iti dayta kadagiti animal, baka, ken tumatayab, ken tunggal aggargaraw a banag.

KAPITULO 6

1 Ket iti baro a bulan iti maikatlo a bulan rimmuar isuna manipud iti lakasa, ket nangibangon iti altar iti dayta a bantay.
2 Ket nangaramid iti panangabbong maipaay iti daga, ket nangala iti maysa a urbon ket nangabbong iti darana para iti amin a basol ti daga; ta nadadaelen ti amin nga adda iti dayta, malaksid kadagidiay adda iti daong a kadua ni Noe.
3 Ket inkabilna ti tabana iti rabaw ti altar, ket innalana ti maysa a baka, maysa a kalding, ken maysa a karnero ken urbon, ken asin, ken maysa a kalapati, ken ti urbon ti kalapati, ket nangikabil iti daton a mapuoran iti rabaw ti altar, ket nangibukbok iti dayta iti daton a nalaokan iti lana, ken nangiwarsi iti arak ken inwarasna nga insenso iti rabaw ti amin, ket nangpataud iti nasayaat a raman tumakderkayo, a maawat iti sangoanan ti Apo.
4 Ket inangot ti Apo ti naimbag nga ayamuom, ket nakitulag kenkuana a saanen nga adda pay ti layus a mangdadael iti daga; nga amin nga al-aldaw ti daga ti panawen ti bukel ken panagani ket saan nga agsardeng; lamiis ken pudot, ken kalgaw ken kalam-ekna, ken aldaw ken rabii dida koma agbaliw ti urnosda, wenno agsardeng iti agnanayon.
5 'Ket sika, umadukayo ken umadukayo ditoy daga, ket umadukayo iti rabawna, ket agbalinkayo a bendision iti dayta. Ti panagbuteng kenka ken ti panagbuteng kenka ket iparegtakto iti amin nga adda ditoy daga ken iti baybay.
6 Ket adtoy intedko kadakayo amin nga animal, ken amin nga addaan payak a banag, ken amin nga aggargaraw iti daga, ken dagiti ikan iti dandanum, ken amin a banag a taraon; kas kadagiti berde a ruot, intedko kadakayo amin a kanen.
7 Ngem ti lasag, agraman ti biagna, agraman ti dara, saanyonto a kanen; ta ti biag ti amin a lasag adda iti dara, amangan no kasapulan ti darayo iti biagyo. Iti ima ti tunggal tao, iti ima ti tunggal (animal) kalikagumanko ti dara ti tao.
8 Siasinoman a mangibukbok iti dara ti tao babaen ti tao maibukbokto ti darana, ta iti ladawan ti Dios inaramidna a tao.
9 Ket dakayo, umadukayo, ket umadukayo ditoy daga.'
10 Ket ni Noe ken dagiti annakna insapatada a saanda a kanen ti uray ania a dara nga adda iti siasinoman a lasag, ket nakitulag iti sanguanan ti Apo a Dios iti agnanayon iti amin a kaputotan ti daga iti daytoy a bulan.
11 Iti daytoy a salaysay kinunana kenka a makitulagka kadagiti annac ti Israel iti daytoy a bulan iti bantay nga addaan iti sapata, ken iwarsim ti dara kadakuada gapu iti

amin a balikas ti katulagan, nga inaramid ti Apo kadakuada iti agnanayon.
12 Ket naisurat daytoy a pammaneknek maipanggep kadakayo a masapul a salimetmetanyo a kanayon, tapno saankayo a mangan iti aniaman nga aldaw iti uray ania a dara dagiti animal wenno tumatayab wenno baka bayat ti amin nga al-aldaw ti daga, ket ti tao a mangan iti dara dagiti animal wenno baka wenno dagiti tumatayab bayat ti amin nga aldaw ti daga, isu ken ti bin-ina ket mairamutto manipud iti daga.
13 Ket ibilinmo cadagiti annac ti Israel a saanda a mangan iti dara, tapno ti nagnaganda ken dagiti bin-ida maicanayon iti sangoanan ti Apo a Diostayo.
14 Ket maipaay iti daytoy a linteg awan ti pagbeddengan dagiti aldaw, ta agnanayon dayta. Masapul a salimetmetanda daytoy iti amin a kaputotanda, tapno agtultuloyda nga agpakaasi iti biangmo babaen ti dara iti sanguanan ti altar; inaldaw ken iti oras ti agsapa ken rabii agsapulda iti pammakawan iti biangmo iti agnanayon iti sangoanan ti Apo tapno salimetmetanda dayta ken saan a mairamut.
15 Ket inikkanna ni Noe ken dagiti annakna iti pagilasinan a saanen nga adda manen ti layus ditoy daga.
16 Inkabilna ti panana iti ulep kas pagilasinan ti agnanayon a katulagan a saanen nga adda manen ti layus iti daga a mangdadael iti amin nga aldaw ti daga.
17 Gapu itoy, naordenan ken naisurat kadagiti nailangitan a tapi, a mangrambakda iti piesta ti lawas iti daytoy a bulan iti maminsan iti makatawen, tapno mapabaro ti tulag iti kada tawen.
18 Ket daytoy sibubukel a piesta ket naselebraran idiay langit manipud iti aldaw ti panamarsua agingga iti aldaw ni Noe -duapulo ket innem a jubileo ken lima a lawas ti tawen [1309-1659 AM]: ket ni Noe ken dagiti annakna ket sinelebraranda daytoy iti pito a jubileo ken maysa a lawas ti tawen, agingga iti aldaw ti ipapatay ni Noe, ken manipud iti aldaw ti ipapatay ni Noe dagiti annakna inikkatda (dayta) agingga kadagiti al-aldaw ni, Abraham . ket manganda iti dara.
19 Ngem nasalimetmet ni Abraham, ket ni Isaac ken Jacob ken dagiti annacna pinalpaliiwda agingga iti al-aldawmo, ket idi al-aldawmo nalipatan dagiti annac ti Israel agingga a rambakanmo manen iti daytoy a bantay.
20 Ket bilinem cadagiti annac ti Israel a rambakan daytoy a piesta cadagiti amin a kaputotanda a kas bilin cadacuada: iti maysa nga aldaw iti tawen iti daytoy a bulan rambakandanto ti piesta.
21 Ta piesta dagiti lawas ken piesta dagiti umuna a bunga: daytoy a piesta ket mamindua ken doble ti kinataona: maitunos iti naisurat ken naikitikit maipapan iti dayta, rambakan daytoy.
22 Ta insuratko iti libro ti umuna a linteg, iti insuratko para kenka, a rambakanmo dayta iti panawenna, iti maysa nga aldaw iti tawen, ket inlawlawagko kenka dagiti sakripisiona a laglagipen dagiti annak ti Israel ken rumbeng a rambakan dayta iti intero a kaputotanda iti daytoy a bulan, maysa nga aldaw iti tunggal tawen.
23 Ket iti baro a bulan iti umuna a bulan, ken iti baro a bulan iti maikapat a bulan, ken iti baro a bulan iti maikapito a bulan, ken iti baro a bulan iti maikasangapulo a bulan, dagiti aldaw ti pananglaglagip, ken dagiti aldaw dagiti panawen iti uppat a pannakabingbingay ti tawen. Naisurat ken naordenan dagitoy a kas pammaneknek iti agnanayon.
24 Ket inordenan ida ni Noe para iti bagina kas piesta para kadagiti kaputotan iti agnanayon, iti kasta nagbalinda a pakalaglagipan kenkuana.
25 Ket iti baro a bulan iti umuna a bulan naawisna nga agaramid iti daong para iti bagina, ket iti dayta (aldaw) nagmaga ti daga ket linuktanna (ti daong) ket nakitana ti daga.
26 Ket iti baro a bulan ti maikapat a bulan naserraan dagiti ngiwat ti kaadalem ti mangliwengliweng iti baba. Ket iti baro a bulan iti maikapito a bulan naluktan dagiti amin a ngiwat dagiti mangliwengliweng ti daga, ket nangrugi a bumaba dagiti dandanum kadakuada.
27 Ket iti baro a bulan ti maikasangapulo a bulan nakita dagiti tapaw dagiti bantay, ket naragsakan ni Noe.
28 Ket gapu iti daytoy inordenanna ida para iti bagina a kas piesta a pakalaglagipan iti agnanayon, ket kasta ti pannakaordenada.
29 Ket inkabilda ida kadagiti nailangitan a tapi, tunggal maysa addaan iti sangapulo ket tallo a lawas; manipud iti maysa agingga iti sabali (nalabas) ti pakalaglagipanda, manipud iti umuna agingga iti maikadua, ken manipud iti maikadua agingga iti maikatlo, ken manipud maikatlo agingga iti maikapat.
30 Ket amin nga aldaw ti bilin ket dua ket limapulo a lawas ti aldaw, ket (dagitoy ti mamagbalin) iti intero a tawen. Iti kasta naikitikit ken naordenan kadagiti nailangitan a tapi.
31 Ket awan ti panangbaybay-a (daytoy a bilin) iti maymaysa a tawen wenno iti tinawen.
32 Ket bilinem dagiti annac ti Israel a salimetmetanda dagiti tawen a maibatay iti daytoy a panagkuenta- tallo gasut innem a pulo ket uppat nga aldaw, ket (dagitoy) mangbukeldanto iti naan-anay a tawen, ket saanda a riribuken ti panawenna manipud kadagiti aldawna ken manipud kadagiti piestana; ta amin a banag agtinnagto cadacuada maibatay iti pammaneknekda, ket saandanto a baybay-an ti aniaman nga aldaw wenno mangriribuk iti aniaman a piesta.
33 Ngem no baybay-anda ken dida tungpalen ida a maibatay iti bilinna, kalpasanna riribukenda amin a panawenda ket mailaksid dagiti tawen manipud iti daytoy (urnos), [ket riribukenda dagiti panawen ken mailaksid dagiti tawen] ket baybay-anda dagiti ordinansada.
34 Ket amin nga annak ti Israel malipatandanto ket saandanto a masarakan ti dalan dagiti tawen, ket malipatandanto dagiti baro a bulan, ken panawen, ken sabbath ket agkamalidanto no maipapan iti amin nga urnos dagiti tawen.
35 Ta ammok ket manipud ita ipakaammokto kenka, ket saan a bukodko a pinanggep; ta ti libro (ulbod) a naisurat iti sanguanak, ken kadagiti nailangitan a tapi naordenan ti pannakabingbingay dagiti aldaw, amangan no malipatan dagiti piesta ti tulag ket magnada a maitunos kadagiti piesta dagiti Gentil kalpasan ti biddutda ken kalpasan ti kinaignoranteda.
36 Ta addanto dagidiay sigurado a mangpaliiw iti bulan - no kasano a (dayta) riribukenna dagiti panawen ken sumrek iti tinawen iti sangapulo nga aldaw iti nasapa unay.

37 Gapu iti daytoy a rason dumtengto kadakuada dagiti tawen inton riribukenda (ti urnos), ken pagbalinenda ti makarimon (aldaw) nga aldaw ti pammaneknek, ken ti narugit nga aldaw nga aldaw ti piesta, ket ibabaindanto dagiti amin nga aldaw, ti nasantoan iti narugit, ken ti narugit nga aldaw iti nasantoan; ta agkamalidanto no maipapan kadagiti bulan ken sabbath ken piesta ken jubileo.
38 Gapu itoy a rason ibilin ken paneknekak kenka tapno paneknekam ida; ta kalpasan ti ipapataymo riribukendanto dagiti annakmo (ida), iti kasta saanda a pagbalinen ti tawen a tallo gasut innem a pulo ket uppat nga aldaw laeng, ket gapu iti daytoy a rason agkamalida no maipapan kadagiti baro a bulan ken panawen ken sabbath ken piesta, ket kanendanto ti amin a kita ti dara nga addaan iti amin a kita ti lasag.

KAPITULO 7

1 Ket iti maikapito a lawas iti umuna a tawen [1317 AM] dayta, iti daytoy a jubileo, nagmula ni Noe kadagiti ubas iti bantay a nagsaadan ti daong, a napanaganan iti Lubar, maysa kadagiti Kabambantayan ti Ararat, ket nagbungada iti maikapat a tawen, [1320 AM] ket binantayanna dagiti bungada, ket inurnongna iti daytoy a tawen iti maikapito a bulan.
2 Ket nangaramid iti arak manipud iti dayta ket inkabilna iti banga, ket indulinna agingga iti maikalima a tawen, [1321 AM] agingga iti umuna nga aldaw, iti baro a bulan ti umuna a bulan.
3 Ket rinambakanna a siraragsak ti aldaw daytoy a piesta, ket nangaramid iti daton a mapuoran iti Apo, maysa nga urbon a baka ken maysa a kalakian a karnero, ken pito a karnero, tunggal maysa ti tawenna, ken maysa a urbon a kalding, tapno makaaramid iti panangabbong iti dayta para iti bagina ken kadagiti annakna.
4 Ket insaganana nga umuna ti urbon, ket inkabilna ti sumagmamano a darana iti lasag nga adda iti altar nga inaramidna, ken amin a taba nga inkabilna iti altar a pangikabilanna iti daton a mapuoran, ken ti baka ken kalakian a karnero ken karnero, ket inkabilna amin a lasagda iti rabaw ti altar.
5 Ket inkabilna amin a datonda a nalaokan iti lana iti rabawna, ket kalpasanna inwarisna ti arak iti apuy nga immun-una nga inaramidna iti altar, ket inkabilna ti insenso iti rabaw ti altar ket pinasang-atna ti nasam-it nga ayamuom a makaay-ayo iti sanguanan ti Apo a Diosna.
6 Ket nagrag-o ken imminum iti daytoy nga arak, isu ken dagiti annakna a siraragsak.
7 Ket malem idin, ket simrek iti toldana, ket gapu ta nabartek, nagidda ken naturog, ket saan a naabbungotan iti toldana bayat ti pannaturogna.
8 Ket nakita ni Ham ni Noe nga amana a lamolamo, ket rimmuar ket imbagana kadagiti dua a kakabsatna iti ruar.
9 Ket innala ni Sem ti kawesna ket timmakder, isu ken ni Jafet, ket inkabilda ti kawes kadagiti abagada ket nagsublida ket inabbongan ti bain ni amada, ket dagiti rupada nalikudan.
10 Ket nariing ni Noe manipud turogna ket naammuanna ti amin nga inaramid kenkuana ti ub-ubing nga anakna, ket inlunodna ti anakna ket kinunana: ‘Mailunod ti Canaan; maysanto nga adipen nga adipen kadagiti kakabsatna.’
11 Ket binendisionanna ni Sem, ket kinunana: ‘Madaydayaw koma ti Apo a Dios ni Sem, ket ni Canaan agbalinto nga adipenna.
12 Padakkelento ti Dios ni Jafet, ket agtaengto ti Dios iti pagtaengan ti Sem, ket ti Canaan agbalinto nga adipenna.’
13 Ket ammo ni Ham nga inlunod ni amana ti ub-ubing nga anakna, ket saan a naay-ayo ta inlunodna ti anakna. ket simmina ken amana, isu ken dagiti annakna a lallaki, da Cus ken Mizraim ken Put ken Canaan.
14 Ket nangibangon isuna iti maysa a siudad para iti bagina ket pinanagananna iti nagan ti asawana a ni Ne’elatama’uk.
15 Ket nakita ni Jafet, ket naimon iti kabsatna, ket isu met nangibangon iti maysa a siudad para iti bagina, ket pinanagananna dayta iti nagan ti asawana nga ‘Adatanes.
16 Ket nagnaed ni Sem a kaduana ni amana a Noe, ket nangibangon iti siudad nga asideg iti amana iti bantay, ket inawaganna met ti naganna iti nagan ti asawana a ni Sedeqetelebab.
17 Ket adtoy asideg dagitoy tallo a siudad iti Bantay Lubar; Sedeqetelebab a mangsango iti bantay iti daya daytoy; ken Na'eltama'uk iti abagatan; 'Adatan'eses nga agturong iti laud.
18 Ket dagitoy ti annak ni Sem: da Elam, ken Asur, ken Arpacsad -daytoy (anak) nayanak dua a tawen kalpasan ti layus- ken Lud, ken Aram.
19 Dagiti annak ni Jafet: da Gomer, Magog ken Madai ken Javan, Tubal ken Mesec ken Tiras: dagitoy ti annak ni Noe.
20 Ket iti maikaduapulo ket walo a jubileo [1324-1372 AM] rinugian ni Noe nga ibilin kadagiti annakna a lallaki dagiti ordinansa ken bilin, ken amin a panangukom nga ammona, ket indagadagna kadagiti annakna a lallaki a tungpalenda ti kinalinteg, ken abbonganda ti bain ti lasagda, ken bendisionanda ti Namarsua kadakuada, ken dayawenda ti ama ken ina, ken ayatenda ti kaarrubada, ken saluadam dagiti kararuada manipud iti pannakiabig ken kinarugit ken amin a kinadakes.
21 Ta gapu kadagitoy tallo a banbanag dimteng ti layus iti daga, nga isu, gapu iti pannakiabig a dagiti Agbanbantay maibusor iti linteg dagiti ordinansada nakikamalala kadagiti annak a babbai dagiti tattao, ket innalada ti bagbagida nga assawa kadagiti amin a pinilida: ket inaramidda ti pangrugian ti kinarugit.
22 Ket pinutotda dagiti annak a lallaki a Naphidim, ket saanda amin nga umasping, ket inalun-onda ti maysa ken maysa: ket dagiti Higante pinatayda ti Naphil, ken dagiti Naphil pinapatayda dagiti Eljo, ken ti sangatauan nga Eljo, ken ti maysa ken maysa.
23 Ket tunggal maysa inlakona ti bagina tapno agaramid iti kinadakes ken mangibukbok iti adu a dara, ket napno ti daga iti kinadakes.
24 Ket kalpasan daytoy nagbasolda kadagiti animal ken tumatayab, ken amin nga aggargaraw ken magmagna iti daga: ket adu a dara ti naibukbok iti daga, ket tunggal panunot ken tarigagay dagiti tattao pinampanunotda ti kinaubbaw ken kinadakes a kanayon.
25 Ket dinadael ti Apo ti amin manipud iti rabaw ti daga; gapu iti kinadakes dagiti aramidda, ken gapu iti dara nga inbukbokda iti tengnga ti daga dinadaelna ti amin.
26 ‘Ket nabatikami, siak ken dakayo, annakko, ken amin a simrek kadakami iti daong, ket adtoy makitak dagiti aramidyo iti sanguanak a saankayo a magna iti kinalinteg:

ta iti dalan ti pannakadadael rinugianyo ti magna, ket agsisinakayo iti maysa ken maysa, ken apalkayo iti maysa ken maysa, ken (kastoy a mapasamak) a saankayo nga agtutunos, annakko, tunggal maysa iti kabsatna.
27 Ta makitak, ket adtoy dagiti demonio rinugianda (dagiti) panangallukoyda a maibusor kadakayo ken kadagiti annakyo ket ita mabutengak iti biangyo, a kalpasan ti ipapatayko ibukbokyo ti dara dagiti tao iti rabaw ti daga, ken dakayo, met, madadaelto manipud iti rabaw ti daga.
28 Ta siasinoman a mangibukbok iti dara ti tao, ken siasinoman a mangan iti dara ti siasinoman a lasag, madadaelto amin ditoy daga.
29 Ket awanto ti mabati a tao a mangan iti dara, wenno mangibukbok iti dara ti tao ditoy daga, Ken awanto ti mabati kenkuana a bin-i wenno kaputotan nga agnanaed iti baba ti langit; Ta mapandanto idiay Sheol, Ket iti lugar a pakakondenaran bumabadanto, Ket iti sipnget ti nauneg maikkatdanto amin babaen ti naranggas nga ipapatay.
30 Awanto ti makita a dara kadakayo ti amin a dara addanto amin nga aldaw a panangpapatayyo iti aniaman nga animal wenno baka wenno aniaman nga agtaytayab iti daga, ket aramidenyo ti naimbag nga aramid kadagiti kararuayo babaen ti panangabbongyo iti naibukbok iti rabaw ti daga.
31 Ket dikayto agbalin a kas iti mangan a buyogen ti dara, no di ket salaknibanyo ti bagbagiyo tapno awan ti mangan iti dara iti sangoananyo: abbongan ti dara, ta kastoy ti naibilin kaniak a mangpaneknek kadakayo ken kadagiti annakyo, agraman ti amin a lasag.
32 Ket dikay ipalubos a kanen ti kararua a kadua ti lasag, tapno ti darayo, nga isu ti biagyo, ket saan a kasapulan iti ima ti aniaman a lasag a mangibukbok (daytoy) iti daga.
33 Ta saanto a nadalus ti daga manipud iti dara a naibukbok kenkuana; ta (laeng) babaen ti dara daydiay nangibukbok iti dayta madalusanto ti daga iti amin a kaputotanna.
34 Ket ita, annakko, dumngegkayo: aramidenyo ti panangukom ken kinalinteg tapno mabalin nga immulayo iti kinalinteg iti rabaw ti intero a daga, ket ti dayagyo naipangato iti sangoanan ti Diosko, a nangisalakan kaniak manipud iti dandanum ti layus.
35 Ket adtoy, mapankayo ket mangbangonto para iti bagbagiyo kadagiti siudad, ket imulayo kadagitoy amin a mula nga adda iti daga, ken ad-adda pay amin a kayo nga agbunga.
36 Iti tallo a tawen saanto a maurnong ti bunga ti amin a makan: ket iti maikapat a tawen maibilangto a nasantuan ti bungana [ket idatondanto dagiti umuna a bunga], a makaay-ayo iti sangoanan ti Kangatuan a Dios, a nangparsua iti langit ken daga ken amin a bambanag. Idatonda koma iti nawadwad ti umuna nga arak ken lana (kas) umuna a bunga iti altar ti Apo, nga umawat iti daytoy, ket ti nabati mangan koma dagiti adipen ti balay ti Apo iti sango ti altar nga umawat (dayta).
37 Ket iti maikalima a tawen aramidenyo ti pannakawayawaya tapno wayawayaanyo iti kinalinteg ken kinalinteg, ket agbalinkayto a nalinteg, ket rumang-ayto ti amin nga imulayo.
38 Ta kastoy ti imbilin ni Enoc, ti ama ni amayo ken ni Metusala, nga anakna, ken ni Metusala nga anakna a ni Lamec, ken ni Lamec ti nangibilin kaniak iti amin a banag nga imbilin kenkuana dagiti ammana.
39 Ket itedkonto met kadakayo ti bilin, annakko, kas iti imbilin ni Enoc iti anakna kadagiti umuna a jubileo: bayat nga agbibiag pay laeng, ti maikapito iti kaputotanna, imbilinna ken pinaneknekanna ti anakna ken kadagiti annak ti anakna agingga iti aldaw ti ipapatayna.’

KAPITULO 8

1 Iti maikaduapulo ket siam a jubileo, iti umuna a lawas, [1373 AM] iti rugi dayta nangala ni Arpacsad iti asawa a babai ket ti naganna ket Rasu’eja, nga anak ni Susan, nga anak ni Elam, ket nangipasngay kenkuana iti maysa nga anak a lalaki iti maikatlo a tawen iti daytoy a lawas, [1375 AM] ket pinanagananna iti Kainam.
2 Ket dimmakkel ti anak, ket insuro ni amana iti panagsurat, ket napan nagsapul iti bagina iti lugar a mabalinna a sakupen ti maysa a siudad.
3 Ket nakasarak iti maysa a sinurat nga inkitikit dagiti dati (kaputotan) iti bato, ket binasana ti adda iti dayta, ket insuratna dayta ken nagbasol gapu iti dayta; ta naglaon dayta iti pannursuro dagiti Agbanbantay a maitunos iti dayta inusarda a paliiwen dagiti pagilasinan ti init ken bulan ken bituen kadagiti amin a pagilasinan ti langit.
4 Ket insuratna ket awan ti imbagana maipapan iti dayta; ta nagbuteng a makisarita ken Noe maipapan iti daytoy amangan no makapungtot kenkuana gapu iti daytoy.
5 Ket iti maikatallopulo a jubileo, [1429 AM] iti maikadua a lawas, iti umuna a tawen dayta, nangasawa iti bagina, ket ti naganna Melka, nga anak ni Madai, nga anak ni Jafet, ket iti maikapat a tawen [1432 AM] naaddaan iti maysa nga anak a lalaki, ket pinanagananna iti Sela; ta kinunana: ‘Pudno a naibaonak.’
6 [Ket iti maikapat a tawen nayanak], ket dimmakkel ni Sela ket nangasawa iti bagina, ket ti naganna ket Mu’ak, anak ni Kesed, a kabsat ni amana, iti maika-maysa ket tallopulo a jubileo, iti maikalima a lawas, iti umuna a tawen [1499 AM] dayta.
7 Ket nangipasngay kenkuana iti maysa nga anak a lalaki iti maikalima a tawen [1503 AM] dayta, ket pinanagananna iti Eber: ket nangasawa iti bagina, ket ti naganna ket ‘Azûrâd, ti anak a babai ni Nebrod, iti maikatallopulo ket dua a jubileo, iti maikapito a lawas, iti maikatlo a tawen dayta. [1564 ti bigat].
8 Ket iti maikanem a tawen [1567 AM] dayta, nangipasngay kenkuana iti anak a lalaki, ket pinanagananna iti Peleg; ta kadagidi al-aldaw idi naipasngay dagiti annac ni Noe rinugianda a biningay ti daga iti nagbaetan ti bagbagida: gapu itoy a rason pinanagananna ti Peleg.
9 Ket biningayda (dayta) a sililimed iti nagbaetanda, ket imbagada ken Noe.
10 Ket napasamak iti rugi ti maikatallopulo ket tallo a jubileo [1569 AM] a biningayda ti daga iti tallo a paset, ta da Sem ken Ham ken Jafet, sigun iti tawid ti tunggal maysa, iti umuna a tawen iti umuna a lawas, idi adda kadakuada ti maysa kadakami a naibaon.
11 Ket inayabanna dagiti annakna, ket immasidegda kenkuana, isuda ken dagiti annakda, ket biningayna ti daga iti panagbibinnunot, nga alaen dagiti tallo nga annakna a

lallaki, ket inyunnatda dagiti imada, ket innalada ti sinurat manipud iti barukong ni Noe, ti amada.
12 Ket rimmuar iti sinurat a kas bingay ni Sem ti tengnga ti daga a rumbeng nga alaenna a kas tawid para iti bagina ken para kadagiti annakna a lallaki iti kaputotan ti agnanayon, manipud iti tengnga ti kabambantayan ti Rafa, manipud iti ngiwat ti danum manipud iti karayan Tina, ket ti bingayna ket mapan nga agturong iti laud babaen iti tengnga daytoy a karayan, ket agsaknap agingga a dumanon iti danum ti dagiti yuyeng, a rummuar daytoy a karayan ken mangibukbok kadagiti danumna iti baybay Me'at, ket daytoy a karayan agayus iti dakkel a baybay. Ket amin nga adda iti amianan ket kukua ni Jafet, ken amin nga adda iti abagatan ket kukua ni Sem.
13 Ket agsaknap agingga a dumanon idiay Karaso: daytoy ket adda iti barukong ti dila a kumitkita iti abagatan.
14 Ket ti bingayna agsaknap iti dakkel a baybay, ket agsaknap iti diretso a linia agingga a dumanon iti laud ti dila a kumitkita iti abagatan: ta daytoy a baybay napanaganan iti dila ti Baybay Egipto.
15 Ket agturong manipud ditoy nga agpaabagatan nga agturong iti ngiwat ti dakkel a baybay iti igid ti dandanumna, ket agsaknap iti laud agingga iti ‘Afra, ken agsaknap agingga a makadanon iti dandanum ti karayan Gihon, ken iti abagatan ti dandanum ti Gihon, agingga iti igid daytoy a karayan.
16 Ket agsaknap nga agturong iti daya, agingga a dumanon iti Minuyongan ti Eden, iti abagatan dayta, [iti abagatan] ken manipud iti daya ti intero a daga ti Eden ken ti intero a daya, agturong iti daya ken agtultuloy agingga a dumanon iti daya ti bantay a napanaganan iti Rafa, ket bumaba agingga iti igid ti ngiwat ti karayan Tina.
17 Rimmuar daytoy a bingay babaen ti panagbibinnunot para ken Sem ken dagiti annakna, tapno tagikuaenda dayta iti agnanayon agingga kadagiti kaputotanna iti agnanayon.
18 Ket nagrag-o ni Noe ta rimmuar daytoy a bingay para ken ni Sem ken para kadagiti annakna, ket nalagipna amin nga insaona iti ngiwatna kas padto; ta kinunana idi: ‘Madaydayaw koma ti Apo a Dios ti Sem Ket agnaed koma ti Apo iti pagnanaedan ti Sem.’
19 Ket ammona a ti Minuyongan ti Eden isu ti nasantoan dagiti nasantoan, ken pagnaedan ti Apo, ken ti Bantay Sinai ti tengnga ti let-ang, ken ti Bantay Sion -ti tengnga ti puseg ti daga: dagitoy tallo ket naparsua a kas nasantoan a disso a sumango iti tunggal maysa.
20 Ket binendisionanna ti Dios dagiti didios, a nangikabil iti sao ti Apo iti ngiwatna, ken iti Apo iti agnanayon.
21 Ket ammona a dimteng ti nabendisionan a bingay ken bendision ken ni Sem ken dagiti annakna a lallaki kadagiti kaputotan iti agnanayon -ti sibubukel a daga ti Eden ken ti sibubukel a daga ti Nalabaga a Baybay, ken ti sibubukel a daga ti daya ken ti India, ken iti Nalabaga a Baybay ken dagiti bantayna, ken amin a daga ti Basan, ken amin a daga ti Libano ken dagiti isla ti Kaftur, ken amin a bambantay ti Sanir ken ‘Amana, ken dagiti bantay ti Asur iti amianan, ken amin a daga ti Elam, Asur, ken Babel, ken Susan ken Ma’edai, ken amin a bantay ti Ararat, ken amin a rehion iti labes ti baybay, nga adda iti labes dagiti bantay ti Assur nga agturong iti amianan, maysa a nabendisionan ken nalawa a daga, ken amin nga adda iti dayta ket nasayaat unay.
22 Ket ta Ham rimmuar ti maikadua a paset, iti labes ti Gihon nga agturong iti abagatan iti kannawan ti Minuyongan, ket agsaknap nga agturong iti abagatan ken agsaknap agingga kadagiti amin a bantay ti apuy, ken agsaknap nga agturong iti laud agingga iti baybay ti ‘Atel ken agsaknap nga agturong iti laud agingga a dumanon iti baybay ti Ma’uk -a (baybay) a bumaba ti amin a saan a nadadael.
23 Ket mapan iti amianan agingga iti beddeng ti Gadir, ket mapan iti kosta ti dandanum ti baybay agingga iti dandanum ti dakkel a baybay agingga nga umasideg iti karayan Gihon, ken mapan iti karayan Gihon agingga a dumanon iti kannawan ti Minuyongan ti Eden.
24 Ket daytoy ti daga a rimmuar para ken Ham a kas iti bingay a sakupenna iti agnanayon para iti bagina ken kadagiti annakna a lallaki agingga kadagiti kaputonda iti agnanayon.
25 Ket ta ni Jafet rimmuar ti maikatlo a paset iti labes ti karayan Tina iti amianan ti panagayus ti dandanumna, ket agsaknap iti amianan a daya agingga iti intero a rehion ti Gog, ken iti amin a pagilian iti daya dayta.
26 Ket agsaknap dayta iti amianan nga agpaamianan, ken agsaknap agingga kadagiti bantay ti Qelt nga agturong iti amianan, ken agturong iti baybay ti Ma’uk, ket mapan iti daya ti Gadir agingga iti rehion ti dandanum ti baybay.
27 Ket agsaknap agingga nga umasideg iti laud ti Fara ket agsubli nga agturong iti ‘Aferag, ken agsaknap iti daya agingga iti dandanum ti baybay ti Me’at.
28 Ket agsaknap agingga iti rehion ti karayan Tina iti amianan a daya a direksion agingga nga umasideg iti beddeng ti dandanumna nga agturong iti bantay Rafa, ket agturong iti amianan.
29 Daytoy ti daga a rimmuar para ken Jafet ken dagiti annakna a lallaki a kas bingay ti tawidna a rebbeng a tagikuaenna para iti bagina ken kadagiti annakna, para kadagiti kaputotanda iti agnanayon; lima a dadakkel nga isla, ken dakkel a daga iti amianan.
30 Ngem nalamiis, ken napudot ti daga ni Ham, ken saan a napudot wenno nalamiis ti daga ti Sem, no di ket nalaokan a lamiis ken pudot.

KAPITULO 9

1 Ket nabingay ni Ham kadagiti annakna a lallaki, ket ti umuna a bingay rimmuar para ken Cus iti daya, ken iti laudna para iti Mizraim, ken iti laudna para iti Put, ken iti laud kenkuana [ken iti laudna] iti baybay nga agpaay iti Canaan.
2 Ket nabingay met ni Sem kadagiti annakna a lallaki, ket ti umuna a bingay rimmuar para ken Ham ken dagiti annakna, iti daya ti karayan Tigris agingga nga umasideg iti daya, ti intero a daga ti India, ken iti Nalabaga a Baybay iti aplaya, ken ti dandanum ti Dedan, ken amin a bantay ti Mebri ken Ela, ken amin a daga ti Susan ken amin nga adda iti igid ti Farnak agingga iti Nalabaga a Baybay ken ti karayan Tina.
3 Ket gapu iti Asur rimmuar ti maikadua a Benneg, ti intero a daga ti Asur ken Nineve ken Sinar ken agingga iti beddeng ti India, ket agpangato ken manglikmut iti karayan.
4 Ket ta ni Arpaksad rimmuar ti maikatlo a paset, ti intero a daga ti rehion ti Caldeo iti daya ti Eufrates, a

nagbeddengan iti Nalabaga a Baybay, ken amin a dandanum ti let-ang nga asideg iti dila ti baybay a kumitkita iti Egipto, amin a daga ti Libano ken Sanir ken ‘Amana agingga iti beddeng ti Eufrates.
5 Ket maipaay iti Aram rimmuar ti maikapat a paset, ti intero a daga ti Mesopotamia iti nagbaetan ti Tigris ken Eufrates iti amianan ti Caldeo agingga iti beddeng ti kabambantayan ti Asur ken ti daga ti ‘Arara.
6 Ket rimmuar para ken Lud ti maikalima a paset, dagiti bantay ti Asur ken amin a mainaig kadakuada agingga a dumanon iti Dakkel a Baybay, ken agingga a dumanon iti daya ni Assur a kabsatna.
7 Ket biningay met ni Jafet ti daga a tawidna kadagiti annakna.
8 Ket ti umuna a paset rimmuar para iti Gomer iti daya manipud iti amianan agingga iti karayan Tina; ket iti amianan rimmuar para iti Magog amin a makin-uneg a paset ti amianan agingga a dumanon iti baybay ti Me’at.
9 Ket ta rimmuar ni Madai a kas bingayna a tagikuaenna manipud iti laud ti dua a kabsatna a lallaki agingga kadagiti isla, ken agingga kadagiti aplaya dagiti isla.
10 Ket gapu iti Javan rimmuar ti maikapat a paset tunggal isla ken dagiti isla nga agturong iti beddeng ti Lud.
11 Ket maipaay ken Tubal rimmuar ti maikalima a paset iti tengnga ti dila nga umasideg nga agturong iti beddeng ti paset ti Lud agingga iti maikadua a dila, iti rehion iti labes ti maikadua a dila agingga iti maikatlo a dila.
12 Ket gapu ken Mesec rimmuar ti maikanem a paset, amin a rehion iti labes ti maikatlo a dila agingga nga umasideg iti daya ti Gadir.
13 Ket maipaay iti Tiras rimmuar ti maikapito a paset, uppat a dadakkel nga isla iti tengnga ti baybay, a dumanon iti paset ti Ham [ket dagiti isla ti Kamaturi rimmuarda babaen ti panagbibinnunot maipaay kadagiti annak ni Arpachsad kas tawidna].
14 Ket iti kasta dagiti annak ni Noe biningayda kadagiti annakda a lallaki iti imatang ni Noe nga amada, ket binaludanna ida amin babaen ti sapata, a nangibabain iti lunod iti tunggal maysa a mangsapsapul a mangagaw iti bingay a saan a natnag (kenkuana) babaen ti bingayna.
15 Ket kinunada amin, ‘Kasta koma; kasta koma ' para iti bagbagida ken kadagiti annakda nga agnanayon iti amin a kaputotanda agingga iti aldaw ti panangukom, nga iti dayta ukomenna ida ti Apo a Dios babaen ti kampilan ken apuy gapu iti amin a narugit a kinadakes dagiti biddutda, a pinunnoda ti daga iti salungasing ken kinarugit ken pannakiabig ken basol.

KAPITULO 10

1 Ket iti maikatlo a lawas daytoy a jubileo rinugianda dagiti narugit a demonio nga iyaw-awan dagiti annak ni Noe, ken pinagkamali ken dadaelenda ida.
2 Ket immay dagiti annak ni Noe ken Noe nga amada, ket imbagada kenkuana ti maipapan kadagiti demonio a mangyaw-awan ken mangbulsek ken mangpapatay kadagiti annakna a lallaki.
3 Ket nagkararag iti sanguanan ti Apo a Diosna, ket kinunana: ‘Dios dagiti espiritu ti amin a lasag, a nangipakita kaniak iti asi. Ket insalakannak ken dagiti annakko manipud iti dandanum ti layus, Ket saannak a nadadael a kas iti inaramidmo kadagiti annak ti pannakadadael; Ta dakkel ti paraburmo kaniak, Ket dakkel ti asimo iti kararuak; Maipangato koma ti paraburmo kadagiti annakko, Ket saan koma nga agturay kadakuada dagiti dakes nga espiritu. Di la ket ta dadaelenda ida manipud iti daga.
4 Ngem bendisionannak ken dagiti annakko, tapno umadu ken Umadu ken punnuenmi ti daga.
5 Ket ammom no kasano ti panagtignay dagiti Agbanbantaymo, dagiti amma dagitoy nga espiritu, iti kaaldawak: ket no maipapan kadagitoy nga espiritu a sibibiag, ibaludmo ida ket tenglen ida a sititibker iti lugar ti pannakakondenar, ket dida koma mangyeg iti pannakadadael kadagiti annak ti adipenmo, ti Diosko; ta dagitoy ket makadangran, ken naparsua tapno madadael.
6 Ket dida koma iturayan dagiti espiritu dagiti sibibiag; ta Sika laeng ti makaituray kadakuada. Ket dida koma maaddaan iti pannakabalin kadagiti annak ti nalinteg manipud ita ken iti agnanayon.’
7 Ket imbilin ti Apo a Diostayo a galudentayo amin.
8 Ket ti panguluen dagiti espiritu, ni Mastêmâ, immay ket kinunana: ‘Apo, Namarsua, agtalinaed koma ti dadduma kadakuada iti sanguanak, ket dumngegda koma iti timekko, ket aramidenda amin nga ibagak kadakuada; ta no saan a mabaybay-an kaniak ti dadduma kadakuada, diakto maipatungpal ti pannakabalin ti pagayatak kadagiti annak ti tao; ta dagitoy ket agpaay iti panagrupsa ken panangyaw-awan iti sanguanan ti panangukomko, ta dakkel ti kinadakes dagiti annak ti tao.’
9 Ket kinunana: Agtalinaed koma ti apagkapullo a pasetda iti sanguananna, ket bumaba koma ti siam a paset iti lugar ti pannakakondenar.’
10 Ket maysa kadakami imbilinna nga isuromi ken Noe amin nga agasda; ta ammona a saanda a magna iti nalinteg, wenno makiranget iti kinalinteg.
11 Ket inaramidmi a mayannurot iti amin a balikasna: amin dagiti makadangkes a dakes a ginalutanmi iti lugar ti pannakakondenar ken ti apagkapullo a paset kadakuada ti binaybay-anmi tapno maipasakupda iti sango ni Satanas ditoy daga.
12 Ket inlawlawagmi ken Noe dagiti amin nga agas ti sakitda, agraman dagiti panangallukoyda, no kasano a paimbagenna ida babaen kadagiti ruot iti daga.
13 Insurat ni Noe ti amin a banag iti libro kas insuromi kenkuana maipapan iti tunggal kita ti agas. Gapuna nalapdan dagiti dakes nga espiritu manipud (panangdangran) kadagiti annak ni Noe.
14 Ket intedna amin nga insuratna ken Sem, ti inauna nga anakna; ta inayatna isuna a nalablabes ngem iti amin nga annakna.
15 Ket ni Noe naturog a kaduana dagiti ammana, ket naitabon idiay Bantay Lubar iti daga ti Ararat.
16 Siam a gasut ket limapulo a tawen nga inleppasna iti biagna, sangapulo ket siam a jubileo ken dua a lawas ken lima a tawen. [1659 ti bigat].
17 Ket iti panagbiagna ditoy daga inlablabesna dagiti annac ti tao malaksid ken Enoc gapu iti kinalinteg, a naan-anay isuna. Ta naordenan ti akem ni Enoc a kas pammaneknek kadagiti kaputotan ti lubong, tapno isalaysayna amin nga aramid ti kaputotan agingga iti kaputotan, agingga iti aldaw ti panangukom.

18 Ket iti maika-tallopulo ket tallo a jubileo, iti umuna a tawen iti maikadua a lawas, ni Peleg nangasawa iti bagina, a ti naganna Lomna nga anak a babai ni Sinaar, ket nangipasngay kenkuana iti maysa nga anak a lalaki iti maikapat a tawen daytoy a lawas, ket pinanagananna iti Reu; ta kinunana: ‘Adtoy nagbalin a dakes dagiti annak ti tao babaen ti dakes a panggep a mangbangon para iti bagbagida iti maysa a siudad ken torre iti daga ti Sinar.’
19 Ta pimmanawda iti daga ti Ararat iti daya nga agturong idiay Sinar; ta idi al-aldawna binangonda ti siudad ken ti torre, a kunkunada, ‘Inka, sumang-attayo babaen iti dayta idiay langit.’
20 Ket rinugianda ti nagbangon, ket iti maikapat a lawas nagaramidda iti ladrilio babaen ti apuy, ket dagiti ladrilio nagserbida kadakuada a bato, ket ti damili a nangsementoda kadakuada ket aspalto a rummuar iti baybay, ken manipud kadagiti ubbog ti danum iti daga ti Sinar.
21 Ket binangonda: uppat a pulo ket tallo a tawen [1645-1688 AM] ti panangibangonda iti dayta; ti kaakabana ket 203 a ladrilio, ket ti kangato (ti maysa a ladrilio) ket maikatlo iti maysa; ti kangatona ket dimmanon iti 5433 a kasiko ken 2 a palma, ken (ti kalawa ti maysa a pader ket) sangapulo ket tallo nga estadio (ken kadagiti dadduma pay a tallopulo nga estadio).
22 Ket kinuna kadakami ti Apo a Diosmi: Adtoy, maymaysada a tao, ket (daytoy) rugianda nga aramiden, ket ita awanto ti maiparit kadakuada. Mapankayo, bumabatayo ket pagbabainentayo ti pagsasaoda, tapno dida maawatan ti panagsao ti maysa ken maysa, ket maiwarasda kadagiti siudad ken nasion, ket maysa a panggep ti saanton nga agtalinaed kadakuada agingga iti aldaw ti panangukom.’
23 Ket bimmaba ti Apo, ket bimmabakami a kaduana tapno kitaenmi ti siudad ken ti torre nga imbangon dagiti annak ti tao.
24 Ket pinagbabainna ti pagsasaoda, ket saandan a naawatan ti panagsasao ti maysa ken maysa, ket insardengda idin a binangon ti siudad ken ti torre.
25 Gapu itoy ti entero a daga ti Sinar naawagan iti Babel, agsipud ta riniribuk sadiay ti Apo ti amin a pagsasao dagiti annak ti tao, ket manipud sadiay naiwarasda kadagiti siudadda, tunggal maysa sigun iti pagsasaona ken iti nasionna.
26 Ket nangibaon ti Apo iti napigsa nga angin a maibusor iti torre ket imbellengna iti rabaw ti daga, ket adtoy adda iti nagbaetan ti Assur ken Babilonia iti daga ti Sinar, ket pinanagananda iti ‘Rakpuak’.
27 Iti maikapat a lawas iti umuna a tawen [1688 AM] iti rugi dayta iti maikapat ket tallopulo a jubileo, naiwarasda manipud iti daga ti Sinar.
28 Ket ni Ham ken dagiti annakna napanda iti daga a sakupenna, a nagun-odna kas bingayna iti daga ti abagatan.
29 Ket nakita ti Canaan ti daga ti Libano agingga iti karayan ti Egipto, a nasayaat unay, ket saan a napan iti daga a tawidna iti laud (kayatna a sawen) ti baybay, ket nagnaed iti daga ti Libano, iti daya ken laud manipud iti beddeng ti Jordan ken manipud iti beddeng ti baybay.
30 Ket ni Ham, nga amana, ken ni Cus ken Mizraim a kakabsatna kinunada kenkuana: ‘Nagtaengka iti daga a saan a kukuam, ken saan a natinnag kadakami babaen ti panagbibinnunot: dimo aramiden dayta; ta no aramidem ti kasta, sika ken dagiti annakmo a lallaki ket matnagkayto iti daga ket (mailunodto) babaen ti panagrebelde; ta babaen iti panagrebelde nagnaedkayo, ket babaen iti panagrebelde matumbanto dagiti annakmo, ket ma-ramutkanto iti agnanayon.
31 Dikay agtaeng iti pagnaedan ni Sem; ta ken Sem ken kadagiti annakna a lallaki, dimteng dayta babaen ti gasatda.
32 Mailunodka, ket mailunodkanto iti labes dagiti amin nga annak ni Noe, gapu iti lunod a nangigalutkami iti bagbagimi babaen ti sapata iti imatang ti nasantuan nga ukom, ken iti imatang ni Noe nga amami.’
33 Ngem saan a nagtung-ed kadakuada, ket nagnaed iti daga ti Libano manipud Hamat agingga iti iseserrek ti Egipto, isu ken dagiti annakna agingga ita nga aldaw.
34 Ket gapu iti daytoy a daga napanaganan iti Canaan.
35 Ket ni Jafet ken dagiti annakna napanda iti baybay ket nagnaedda iti daga ti bingayda, ket nakita ni Madai ti daga ti baybay ket saan a naay-ayo kenkuana, ket nagpakaasi iti (bingbingay) manipud kada Ham ken Asur ken Arpacsad, ti kabsat ti asawana, ket nagnaed iti daga ti Media, iti asideg ti kabsat ti asawana agingga ita nga aldaw.
36 Ket pinanagananna ti pagnaedanna, ken ti pagnaedan dagiti annakna, Media, iti nagan ni amada a Madai.

KAPITULO 11

1 Ket iti maikatallopulo ket lima a jubileo, iti maikatlo a lawas, iti umuna a tawen [1681 AM] dayta, ni Reu nangasawa iti bagina, ket ti naganna ket ‘Ôrâ, ti anak a babai ni ‘Ûr, nga anak ni Kesed, ket nangipasngay kenkuana iti maysa nga anak a lalaki, ket pinanagananna iti Sêrôh, iti maikapito a tawen daytoy a lawas iti daytoy a jubileo. [1687 ti bigat].
2 Ket dagiti annak ni Noe nangrugida a makigubat iti tunggal maysa, a mangkautibo ken agpipinnatay, ken mangibukbok iti dara dagiti tattao iti daga, ken mangan iti dara, ken mangbangon kadagiti natibker a siudad, ken pader, ken torre, ken indibidual (nangrugi) a mangitan-ok iti bagbagida iti ngato ti nasion, ken mangipasdek kadagiti pangrugian dagiti pagarian, ken mapan makigubat kadagiti tattao maibusor kadagiti tattao, ken nasion maibusor iti nasion, ken siudad maibusor iti siudad, ken amin (nangrugi) nga agaramid iti dakes, ken makagun-od kadagiti armas, ken mangisuro kadagiti annakda a lallaki iti gubat, ket rinugianda a tiliwen dagiti siudad, ken naglako kadagiti adipen a lallaki ken babbai.
3 Ket ni ‘Ûr, nga anak ni Kesed, binangonna ti siudad ti ‘Ara dagiti Caldeo, ket pinanagananna ti naganna iti bukodna a nagan ken iti nagan ni amana. Ket inaramidda para iti bagbagida dagiti narunaw a ladawan, ket nagdaydayawda iti tunggal maysa iti idolo, ti narunaw a ladawan nga inaramidda para iti bagbagida, ket rinugianda ti nagaramid kadagiti kinitikitan a ladawan ken narugit a simulacra, ket dagiti dakes nga espiritu tinulongan ken inallukoyda (ida) nga agaramid iti salungasing ken kinarugit.
4 Ket ti prinsipe Mastêmâ inkagumaanna nga aramiden amin dagitoy, ket nangibaon iti dadduma nga espiritu, dagidiay naikabil iti sidong ti imana, nga agaramid iti amin a kita ti kinadakes ken basol, ken amin a kita ti salungasing,

a mangdadael ken mangdadael, ken mangibukbok iti dara iti daga.
5 Gapu itoy a rason inawaganna iti Sêrôh, Serug, ta tunggal maysa nagturong iti amin a kita ti basol ken salungasing.
6 Ket dimmakkel, ket nagnaed idiay Ur ti Caldeo, iti asideg ti ama ti ina ti asawana, ket nagdaydayaw kadagiti didiosen, ket nangasawa iti bagina iti maikatallopulo ket innem a jubileo, iti maikalima a lawas, iti umuna a tawen dayta, [1744 AM] ket ti naganna Melka, anak ni Kaber, nga anak ni amana manong.
7 Ket impasngayna kenkuana ni Nahor, iti umuna a tawen daytoy a lawas, ket dimmakkel ken nagnaed idiay Ur ti Caldeo, ket insuro ni amana dagiti panagsukisok dagiti Caldeo iti nadibinuan ken augur, sigun kadagiti pagilasinan ti langit.
8 Ket iti maikatallopulo ket pito a jubileo iti maikanem a lawas, iti umuna a tawen dayta, [1800 AM] nangasawa iti bagina, ket ti naganna ‘Ijaska, anak ni Nestag dagiti Caldeo.
9 Ket impasngayna kenkuana ni Tera iti maikapito a tawen daytoy a lawas. [1806 ti bigat].
10 Ket ti prinsipe Mastêmâ nangibaon kadagiti uwak ken tumatayab a mangalun-on iti bukel a naimula iti daga, tapno dadaelenda ti daga, ken takawen dagiti annak dagiti tattao ti panagbannogda. Sakbay a makaaradoda iti bukel, piduten (daytoy) dagiti uwak manipud iti rabaw ti daga.
11 Ket gapu itoy a rason pinanagananna iti Tara agsipud ta dagiti uwak ken tumatayab pinabassitda ida iti kinapanglaw ken inalun-onda ti bin-ida.
12 Ket nangrugi a natikag dagiti tawen, gapu kadagiti tumatayab, ket inalun-onda amin a bunga dagiti kayo manipud kadagiti kayo: babaen laeng ti dakkel a panagregget a makaispalda iti bassit kadagiti amin a bunga ti daga kadagiti aldawda.
13 Ket iti daytoy maikatallopulo ket siam a jubileo, iti maikadua a lawas iti umuna a tawen, [1870 AM] ni Tare nangasawa iti bagina, ket ti naganna ket ‘Edna, nga anak ni ‘Abram, nga anak a babai ti kabsat ni amana. Ket iti maikapito a tawen daytoy a lawas [1876 AM] nangipasngay kenkuana iti maysa nga anak a lalaki, ket pinanagananna iti Abram, iti nagan ti ama ti inana;
14 ta natayen sakbay a nagsikog ti balasangna iti anak a lalaki.
15 Ket nangrugi a maawatan ti ubing dagiti biddut ti daga a nayaw-awan amin kalpasan dagiti kinitikitan a ladawan ken kalpasan ti kinarugit, ket insuro ni amana iti panagsurat, ket dua a lawas ti tawenna, [1890 AM] ket insina ti bagina ken amana, tapno saan a makipagdayaw kenkuana kadagiti didiosen.
16 Ket rinugianna ti nagkararag iti Namarsua kadagiti amin a banag tapno maisalakanna isuna manipud kadagiti biddut dagiti annak ti tao, ken tapno saan a matnag ti bingayna iti biddut kalpasan ti kinarugit ken kinadakes.
17 Ket dimteng ti panawen ti bukel para iti panagmula iti bukel iti daga, ket naggigiddanda amin a rimmuar tapno salaknibanda dagiti bukelda maibusor kadagiti uwak, ket napan ni Abram a kadua dagidiay napan, ket ti ubing ket maysa nga ubing a sangapulo ket uppat ti tawenna.
18 Ket immay ti ulep dagiti uwak tapno alun-onenna ti bin-i, ket nagtaray ni Abram a nangsabat kadakuada sakbay a nagnaedda iti daga, ket impukkawna kadakuada sakbay a nagnaedda iti daga tapno alun-onenda ti bukel, ket kinunana, ‘ Dikay bumaba: agsublikayo iti lugar a naggapuanyo,’ ket nagsublida.
19 Ket pinagsublina dagiti ulep dagiti uwak iti dayta nga aldaw iti pitopulo a daras, ket kadagiti amin nga uwak iti intero a daga nga ayan sadiay ni Abram, nagnaedda sadiay uray maysa laeng.
20Nakita dagiti amin a kaduana iti intero a daga nga agpukpukkaw, ket nagsubli dagiti amin nga uwak, ket nagbalin a naindaklan ti naganna iti intero a daga dagiti Caldeo.
21 Ket immay kencuana ita a tawen amin dagiti agtarigagay nga agmula, ket nakikuyog kadakuada agingga a nagsardeng ti tiempo ti panagmula: ket immulada ti dagada, ket iti dayta a tawen nangiyegda iti umdas a bukbukel iti pagtaenganda ket manganda ket nabsogda.
22 Ket iti umuna a tawen ti maikalima a lawas [1891 AM] insuro ni Abram dagidiay agar-aramid kadagiti ramit para kadagiti baka, dagiti artipisial iti kayo, ket nangaramidda iti banga iti ngato ti daga, a nakasango iti kuadro ti arado, tapno maikabil ti bukel iti rabawna, ket ti bukel ket natnag manipud iti dayta iti bingay ti arado, ket nailemmeng iti daga, ket saandan a kabuteng ti dagiti uwak.
23 Ket kalpasan daytoy a wagas inaramidda (dagiti basehas) iti ngato ti daga kadagiti amin a kuadro dagiti arado, ket nagmula ken nagtalonda iti amin a daga, kas imbilin ni Abram kadakuada, ket saandan a nagbuteng kadagiti tumatayab.

KAPITULO 12

1 Ket napasamak iti maikanem a lawas, iti maikapito a tawen, [1904 AM] a kinuna ni Abram ken ni Tare nga amana, a kunkunana, ‘Ama!’
2 Ket kinunana, 'Adtoyak, anakko.' Ket kinunana, .
‘Ania a tulong ken pagimbagan ti adda kadakami kadagidiay idolo a pagdaydayawam, .
Ket iti sanguanan nga agruknoyka?
3 Ta awan ti espiritu kadakuada, .
Ta umel dagitoy a porma, ken makaallilaw iti puso.
Saankayo nga agdayaw kadakuada:
4 Agdayawkayo iti Dios ti langit, .
Siasino ti pakaigapuan ti panagtudo ken linnaaw iti daga
Ket aramidenna ti amin ditoy daga, .
Ket pinarsuana ti amin babaen ti saona, .
Ket amin a biag ket manipud iti sango ti rupana.
5 Apay nga agdaydayawkayo kadagiti banag nga awan ti espirituna?
Ta aramid dagitoy dagiti ima (dagiti tattao), .
Ket kadagiti abagayo ibaklayyo ida, .
Ket awan ti tulongyo kadakuada, .
Ngem dakkel a pakaibabainan dagitoy dagiti agar-aramid kadagitoy, .
Ken maysa a panangallilaw iti puso kadagiti agdaydayaw kadakuada.
Saankayo nga agdayaw kadakuada.’
6 Ket kinuna ni amana kenkuana, Ammok met, anakko, ngem ania ti aramidek kadagiti tattao a nangaramid kaniak nga agserbi iti sangoanda?
7 Ket no ibagak kadakuada ti pudno, papatayendakto; ta kumpet ti kararuada kadakuada nga agdayaw kadakuada ken mangpadayaw kadakuada.

8 Agulimekka, anakko, amangan no patayendaka.' Ket dagitoy a sasao insaona kadagiti dua a kakabsatna, ket nakapungtotda kenkuana ket nagulimek.
9 Ket iti maika-uppat a pulo a jubileo, iti maikadua a lawas, iti maikapito a tawen dayta, [1925 AM] ni Abram nangasawa iti bagina, ket ti naganna Sarai, anak a babai ni amana, ket nagbalin nga asawana.
10 Ket ni Haran, a kabsatna, nangasawa iti bagina iti maikatlo a tawen ti maikatlo a lawas, [1928 AM] ket nangipasngay kenkuana iti maysa nga anak a lalaki iti maikapito a tawen daytoy a lawas, [1932 AM] ket pinanaganannа iti Lot.
11 Ket ni Nahor, a kabsatna, nangasawa iti bagina.
12 Ket iti maika-innem a pulo a tawen ti panagbiag ni Abram, kayatna a sawen, iti maikapat a lawas, iti maikapat a tawen dayta, [1936 AM] bimmangon ni Abram iti rabii, ket pinuoranna ti balay dagiti didiosen, ket pinuoranna amin nga adda iti balay ket awan ti makaammo iti dayta.
13 Ket timmakderda iti rabii ket inkagumaanda nga isalakan dagiti didiosda manipud iti tengnga ti apuy.
14 Ket nagdardaras ni Haran a nangisalakan kadakuada, ngem ti apuy nagpukaw kenkuana, ket isu napuoran iti apuy, ket natay idiay Ur ti Caldeo iti sango ni Tera nga amana, ket intabonda isuna idiay Ur ti Caldeo.
15 Ket ni Tare rimmuar manipud Ur ti Caldeo, isu ken dagiti annakna, tapno mapan iti daga ti Libano ken iti daga ti Canaan, ket nagnaed isuna iti daga ti Haran, ket ni Abram nakipagnaed ken ni Tera nga amana idiay Haran iti dua a lawas ti tawen.
16 Ket iti maikanem a lawas, iti maikalima a tawen dayta, [1951 AM] nagtugaw ni Abram iti intero a rabii iti baro a bulan ti maikapito a bulan tapno paliiwenna dagiti bituen manipud iti rabii agingga iti bigat, tapno makitana no ania ti agbalin a kababalin ti tawen no maipapan kadagiti tudo, ket agmaymaysa bayat ti panagtugawna ken panangpaliiwna.
17 Ket immay ti maysa a balikas iti pusona ket kinunana: Amin dagiti pagilasinan dagiti bituen, ken dagiti pagilasinan ti bulan ken ti init addada amin iti ima ti Apo. Apay a sapulek (kadakuada)?
18 No tarigagayanna, pagtudoenna, agsapa ken rabii;
Ket no tarigagayanna, lapdanna dayta, .
Ket amin a banag addada iti imana.'
19 Nagkararag iti dayta a rabii ket kinunana.
'Diosko, Dios a Kangatuan, Sika laeng ti Diosko, .
Ket Sika ken ti turaymo ti pinilik.
Ket Pinarsuam amin a banag, .
Ken amin a banbanag nga aramid dagiti imam.
20 Isalakannak kadagiti im-ima dagiti dakes nga espiritu a mangiturturay iti pampanunot ti puso dagiti tattao.
Ket saandak koma nga iyaw-awan Kenka, Diosko.
Ket patalgedan Sika kaniak ken ti bukelko iti agnanayon
Tapno saantayo a mayaw-awan manipud ita ken iti agnanayon.'
21 Ket kinunana, 'Agsubliak kadi idiay Ur ti Caldeo a mangsapsapul iti rupak tapno makasubliak kadakuada, agtalinaedak kadi ditoy daytoy a lugar? Ti umno a dana iti sanguanam rang-ayenna dayta kadagiti ima ti adipenmo tapno matungpalna (daytoy) ken tapno diak magna iti panangallilaw ti pusok, O Diosko.'
22 Ket inleppasna ti panagsao ken panagkararag, ket adtoy naibaon kenkuana ti sao ti Apo babaen kaniak, a kunkunana: 'Bumangonka manipud iti pagilianmo, ken manipud kadagiti kabagiam ken manipud iti balay ni amam nga agturong iti daga nga ipakitakto kenka, ket pagbalinenkanto a dakkel ken adu a nasion.
23 Ket bendisionanka
Ket padakkelekto ti naganmo, .
Ket mabendisionankanto ditoy daga, .
Ket Kenka mabendisionanto amin a pamilia ditoy daga, .
Ket bendisionakto dagiti mangbendision kenka, .
Ket ilunodmo dagiti mangilunod kenka.
24 Ket agbalinakto a Dios kenka ken iti anakmo, ken iti anak ti anakmo, ken iti amin a bin-im: dika agbuteng, manipud ita ken agingga iti amin a kaputotan ti daga siak ti Diosmo.'
25 Ket kinuna ti Apo a Dios: 'Luktam ti ngiwatna ken dagiti lapayagna, tapno dumngeg ken agsao iti ngiwatna, iti pagsasao a naipalgak'; ta nagsardeng dayta kadagiti ngiwat dagiti amin nga annak ti tao manipud iti aldaw ti pannakarba (ti Babel).
26 Ket linuktak ti ngiwatna, ken dagiti lapayagna ken dagiti bibigna, ket rinugiak ti makisarita kenkuana iti Hebreo iti pagsasao ti panamarsua.
27 Ket innalana dagiti libro dagiti ammana, ket dagitoy naisuratda iti Hebreo, ket insuratna ida, ket rinugianna manipud ita nga adalen ida, ket impakaammok kenkuana ti dina (maawatan), ket inadalna dagitoy bayat ti innem a bulan ti tudo.
28 Ket napasamak iti maikapito a tawen ti maikanem a lawas [1953 AM] a nakisao ken amana ket impakaammona kenkuana, a pumanaw iti Haran tapno mapan iti daga ti Canaan tapno kitaenna ken agsubli kenkuana.
29 Ket ni Tare nga amana kinunana kencuana; Mapanka a sitatalna:
Ilinteg koma ti agnanayon a Dios ti dalanmo.
Ket ti Apo [(adda) kenka, ket] salaknibannaka manipud iti amin a kinadakes, .
Ket ikkannaka iti parabur, asi ken parabur iti sangoanan dagiti makakita kenka.
Ket awan koma ti asinoman kadagiti annak ti tao nga addaan iti pannakabalin kenka a mangdangran kenka;
Mapanka a sitatalna.
30 Ket no makakitaka iti daga a makaay-ayo kadagiti matam a pagnaedan, tumakderka ket ikuyognak kenka ket ikuyogmo ken ni Lot, nga anak ni Haran a kabsatmo a kas iti bukodmo nga anak: ti Apo adda koma kenka.
31 Ket ni Nahor a kabsatmo pumanaw kaniak agingga nga agsublika a sitatalna, ket kumuyogkami kenka amin a sangsangkamaysa.'

KAPITULO 13

1 Ket nagdaliasat ni Abram manipud Haran, ket innalana da Sarai, ti asawana, ken ni Lot, nga anak ni Haran a kabsatna, idiay daga ti Canaan, ket dimteng idiay Asur, ket nagturong idiay Siquem, ket nagnaed iti asideg ti nangato a kayo.
2 Ket nakitana, ket, adtoy, makaay-ayo unay ti daga manipud iti iseserrek ti Hamat agingga iti nangato nga roble.

3 Ket kinuna kenkuana ti Apo: ‘Itedkonto kenka ken iti kaputotam daytoy a daga.’
4 Ket nangibangon iti altar sadiay, ket nangidaton iti dayta iti daton a mapuoran iti Apo, a nagparang kenkuana.
5 Ket immakar manipud sadiay agingga iti bantay . . . Bethel iti laud ken Ai iti daya, ket nangipatakder iti toldana sadiay.
6 Ket nakitana ket adtoy, nalawa ken nasayaat unay ti daga, ket nagtubo ti amin iti dayta -dagiti ubas ken higos ken granada, roble ken ilex, ken terebinth ken kayo a lana, ken sedro ken sipres ken kayo ti date, ken amin a kayo iti talon, ket adda danum kadagiti bantay.
7 Ket binendisionanna ti Apo a nangidaulo kenkuana manipud Ur ti Caldeo, ken nangipan kenkuana iti daytoy a daga.
8 Ket napasamak iti umuna a tawen, iti maikapito a lawas, iti baro a bulan ti umuna a bulan, 1954 AM] a nangibangon iti altar iti daytoy a bantay, ket inawaganna ti nagan ti Apo: ‘Sika, ti agnanayon a Dios, ti Diosko.’
9 Ket nangidaton iti altar iti daton a mapuoran iti Apo tapno adda koma kenkuana ken saan a baybay-an isuna iti amin nga aldaw ti panagbiagna.
10 Ket immadayo manipud sadiay ket napan iti abagatan, ket immay idiay Hebron ket naibangon ti Hebron iti dayta a tiempo, ket nagnaed sadiay iti dua a tawen, ket napan (manipud sadiay) iti daga ti abagatan, idiay Bealoth, ket adda bisin iti daga.
11 Napan ni Abram idiay Egipto iti maikatlo a tawen ti lawas, ket nagnaed idiay Egipto iti lima a tawen sakbay a nasinasina ti asawana.
12 Ita ti Tanais idiay Egipto naibangon iti dayta a tiempo-pito a tawen kalpasan ti Hebron.
13 Ket naaramid idi a ni Faraon tinuliwna ni Sarai nga asawa ni Abram, sinaplit ti Apo ni Faraon ken ti balayna kadagiti dadakkel a saplit gapu ken Sarai nga asawa ni Abram.
14 Nadayag unay ni Abram gapu iti sanikua a karnero, baka, asno, kabalio, kamelio, adipen a lallaki, adipen a babbai, ken pirak ken balitok iti nalabes. Ket ni Lot met nga anak ti kabsatna, nabaknang.
15 Ket ni Faraon insublina ni Sarai nga asawa ni Abram, ket imbaonna manipud daga ti Egipto, ket nagdaliasat iti lugar a nangipatakderanna iti toldana idi damo, agingga iti lugar ti altar, nga adda ti Ai iti daya, ken ti Bethel iti laud, ket binendisionanna ti Apo a Diosna a nangisubli kenkuana a sitatalna.
16 Ket napasamak iti maika-uppat a pulo ket maysa a jubileo iti maikatlo a tawen ti umuna a lawas, [1963 AM] a nagsubli iti daytoy a lugar ket nangidaton iti dayta iti daton a mapuoran, ket immawag iti nagan ti Apo, ket kinunana: ‘Sika, ti kangatuan a Dios, ti Diosko iti agnanayon ken awan inggana.’
17 Ket iti maikapat a tawen daytoy a lawas [1964 AM] simmina ni Lot kenkuana, ket nagnaed ni Lot idiay Sodoma, ket dagiti tattao ti Sodoma nagbasolda iti nalabes.
18 Ket naladingit iti pusona ta simmina kencuana ti anak ti kabsatna; ta awan ti annakna.
19 Iti dayta a tawen a nakautibo ni Lot, kinuna ti Apo ken Abram, kalpasan a simmina kenkuana ni Lot, iti maikapat a tawen daytoy a lawas: ‘Itangadmo dagiti matam manipud iti lugar a pagnanaedam, agpaamianan ken agpaabagatan, ken agpalaud ken daya.
20 Ta amin a daga a makitam itedkonto kenka ken iti bin-im iti agnanayon, ket pagbalinekto ti bukelmo a kas iti darat ti baybay: nupay mabalin a bilangen ti maysa a tao ti tapok ti daga, kaskasdi a saanto a mabilang dagiti bukelmo.
21 Tumakderka, magnaka (iti daga) iti kaatiddog ken kaakabana, ket kitaem amin; ta iti bin-im itedkonto dayta.’ Ket napan ni Abram idiay Hebron, ket nagnaed sadiay.
22 Ket iti daytoy a tawen immay da Kedorlaomer, ari ti Elam, ken Amrafel, ari ti Sinar, ken Arioc nga ari ti Selasar, ken Tergal, ari dagiti nasion, ket pinapatayda ti ari ti Gomorra, ket ti ari ti Sodoma nagtalaw, ket adu ti natnag iti sugat iti ginget ti Siddim, iti igid ti Baybay Asin.
23 Ket kinautiboda ti Sodoma ken Adan ken Zeboim, ket kinautiboda met ni Lot, nga anak ti kabsat ni Abram, ken amin a sanikuana, ket napanda idiay Dan.
24 Ket immay ti maysa a nakalibas ket imbagana ken Abram a ti anak ti kabsatna ket natiliw ket (ni Abram) inarmasna dagiti adipenna iti sangakabbalayan . . .
25 . . . . ta ni Abram, ken para iti bukelna, apagkapullo dagiti immuna a bunga iti Apo, ket inordenan ti Apo daytoy a kas ordinansa iti agnanayon nga itedda daytoy kadagiti papadi a nagserbi iti sanguananna, tapno tagikuaenda daytoy iti agnanayon.
26 Ket iti daytoy a linteg awan ti pagbeddengan dagiti aldaw; ta inordenanna para kadagiti kaputotan iti agnanayon nga itedda iti Apo ti apagkapullo ti amin, ti bukel ken ti arak ken ti lana ken ti baka ken dagiti karnero.
27 Ket intedna (daytoy) kadagiti papadina a mangan ken uminum a siraragsak iti sanguananna.
28 Ket ti ari ti Sodoma immay kenkuana ket nagruknoy iti sanguananna, ket kinunana: ‘Apomi nga Abram, itedmo kadakami dagiti kararua nga inispalmo, ngem kukuam koma ti samsam.’
29 Ket kinuna kenkuana ni Abram: ‘Itag-ayko dagiti imak iti Kangatuan a Dios, tapno manipud maysa a sinulid agingga iti maysa a pagkargaan ti sapatos diakto alaen ti aniaman a kukuam di la ket ta ibagam, ‘Pinabaknangko ni Abram; malaksid laeng iti kinnan dagiti agtutubo a lallaki, ken ti bingay dagiti lallaki a nakikuyog kaniak -Aner, Eschol, ken Mamre. Dagitoy ti mangala iti bingayda.’

KAPITULO 14

1 Kalpasan dagitoy a banag, iti maikapat a tawen daytoy a lawas, iti baro a bulan iti maikatlo a bulan, dimteng ti sao ni Jehova ken Abram iti tagtagainep, a kunkunana: ‘Dika agbuteng, Abram; Siak ti manangidepensa kenka, ket dakkelto unay ti gunggona.’
2 Ket kinunana: ‘Apo, Apo, ania ti itedmo kaniak, ta mapanak ditoy nga awan ti anakko, ket ti anak ni Maseq, nga anak ti adipenko a babai, isu ti Dammasek nga Eliezer: isunto ti agtawid kaniak, ket awan ti intedmo a bin-i kaniak.’
3 Ket kinunana kenkuana: ‘Daytoy (tao) saanto nga agtawid kenka, no di ket maysa a rummuar iti bukodmo a bituka; isunto ti agtawid kenka.’
4 Ket isu inruarna iti ballasiw-taaw, ket kinunana kenkuana: ‘Kitaem ti langit ket bilangem dagiti bituen no kabaelam a bilangen ida.’

5 Ket timmaliaw iti langit, ket nakitana dagiti bituen. Ket kinunana kenkuana: ‘Kasta met ti bukelmo.’
6 Ket namati isuna iti Apo, ket naibilang kenkuana a kinalinteg.
7 Ket kinunana kenkuana: ‘Siak ti Apo a nangiruar kenka manipud Ur ti Caldeo, tapno itedko kenka ti daga dagiti Canaanita tapno tagikuaem dayta iti agnanayon; ket agbalinakto a Dios kenka ken kadagiti bin-im a sumaruno kenka.’
8 Ket kinunana: ‘Apo, Apo, ania ti pakaammoak a tawidek (daytoy)?’
9 Ket kinunana kenkuana: ‘Alaem kaniak ti maysa a baka a baka a tallo ti tawenna, ken maysa a kalding a tallo ti tawenna, ken maysa a karnero nga agtawen iti tallo, ken maysa a kalapati a pawikan, ken maysa a kalapati.’
10 Ket innalana amin dagitoy iti tengnga ti bulan ket nagnaed iti roble ti Mamre, nga asideg iti Hebron.
11 Ket nangibangon sadiay iti altar, ket indatonna amin dagitoy; ket inbukbokna ti darada iti altar, ket biningayna ida iti tengnga, ket impaiddana ida iti maysa ken maysa; ngem dagiti tumatayab nagbingayda isu saan.
12 Ket bimmaba dagiti tumatayab iti rabaw dagiti pedaso, ket pinapanaw ida ni Abram, ket saanna nga impalubos a sagiden dagiti tumatayab.
13 Ket napasamak, idi limneken ti init, ti rag-o dimteng ken Abram, ket adtoy ! maysa a nakabutbuteng a nakaro a kinasipnget dimteng kenkuana, ket naibaga ken Abram: ‘Ammuem a sigurado a ti bin-im ket agbalinto a ganggannaet iti daga (kayatna a sawen) saanda a kukua, ket iyegdanto ida iti pannakaadipen, ket parigatenda ida iti uppat a gasut a tawen.
14 Ket ukomekto met ti nasion a pakaadipenanda, ket kalpasan dayta rummuardanto sadiay nga addaan iti adu a sanikua.
15 Ket mapankanto kadagiti ammam a sitatalna, ket maitabonkanto iti nasayaat a kinalakay.
16 Ngem iti maikapat a kaputotan agsublidanto ditoy; ta saan pay a napno ti kinadakes dagiti Amoreo.’
17 Ket nariing iti turogna, ket bimmangon, ket limneken ti init; ket adda gil-ayab, ket adtoy ! umas-asuk ti maysa nga urno, ket limmasat ti gil-ayab ti apuy iti nagbaetan dagiti pedaso.
18 Ket iti dayta nga aldaw, nakitulag ti Apo ken Abram, a kunkunana: ‘Itedkonto iti bin-im daytoy a daga, manipud karayan ti Egipto agingga iti dakkel a karayan, ti karayan Eufrates, dagiti Kenita, dagiti Kenizeo, dagiti Kadmonita, dagiti Perezeo, ken dagiti Refaim, dagiti Fakoreo, ken dagiti Heveo, ken dagiti Amoreo, ken dagiti Canaanita, ken dagiti Girgaseo, ken dagiti Jebuseo.
19 Ket limmabas ti aldaw, ket indaton ni Abram dagiti pedaso, dagiti tumatayab, ken dagiti daton a bunga, ken dagiti daton nga inumen, ket ti apuy inalun-onna ida.
20 Ket iti dayta nga aldaw nakitulagkami ken Abram, kas iti pannakitulagmi ken Noe iti daytoy a bulan; ket pinabaro ni Abram ti piesta ken ordinansa para iti bagina iti agnanayon.
21 Nagrag-o ni Abram, ket impakaammona amin dagitoy ken Sarai nga asawana; ket namati a maaddaan iti bukel, ngem saan a nagpasngay.
22 Ket ni Sarai binalakadanna ni Abram nga asawana, ket kinunana kenkuana: ‘Sumrekka ken Agar, ti Egipcio nga adipenko: mabalin a mangbangonakto kenka iti bin-i babaen kenkuana.’
23 Ket dimngeg ni Abram iti timek ni Sarai nga asawana, ket kinunana kenkuana, ‘Aramidem (kastoy).’ Ket ni Sarai innalana ni Agar, ti adipenna a babai, ti Egipcio, ket intedna ken Abram, nga asawana, tapno agbalin nga asawana.
24 Ket simrek kenkuana, ket nagsikog ken nangipasngay kenkuana iti maysa nga anak a lalaki, ket pinanagananna iti Ismael, iti maikalima a tawen daytoy a lawas [1965 AM]; ket daytoy ti maikawalopulo ket innem a tawen iti biag ni Abram.

KAPITULO 15

1 Ket iti maikalima a tawen ti maikapat a lawas daytoy a jubileo, [1979 AM] iti maikatlo a bulan, iti tengnga ti bulan, sinelebraran ni Abram ti piesta dagiti umuna a bunga ti panagapit iti bukbukel.
2 Ket nangidaton kadagiti baro a daton iti rabaw ti altar, dagiti umuna a bunga ti apit, iti Apo, maysa a baka a baka ken maysa a kalding ken maysa a karnero iti rabaw ti altar kas daton a mapuoran iti Apo; dagiti datonda iti bunga ken dagiti datonda nga inumen indatonna iti rabaw ti altar agraman insienso.
3 Ket nagparang ti Apo ken Abram, ket kinunana kenkuana: ‘Siak ti Dios a Mannakabalin-amin; anamongam ti bagim iti sanguanak ket agbalinka a naan-anay.
4 Ket aramidekto ti tulagko iti nagbaetanmi kenka, ket paaduenkanto iti kasta unay.’
5 Ket nagruknoy ni Abram, ket nakisarita kenkuana ti Dios, ket kinunana.
6 ‘Adtoy ti ordinansiak adda kenka, .
Ket sikanto ti ama dagiti adu a nasion.
7 Saanto met a maawagan iti Abram ti naganmo.
Ngem ti naganmo manipud ita, uray iti agnanayon, isunto ni Abraham.
Ta inaramidka nga ama ti adu a nasion.
8 Ket pagbalinenkanto a naindaklan unay, .
Ket pagbalinenkanto a nasion, .
Ket rummuarto dagiti ari manipud kenka.
9 Ket ipasdekko ti tulagko iti nagbaetan Siak ken kenka, ken dagiti bukelmo kalpasan kenka, iti intero a kaputotanda, para iti agnanayon a katulagan, tapno agbalinak a Dios kenka, ken kadagiti bukelmo kalpasan kenka.
10 <Ket itedko kenka ken kadagiti bin-im a sumaruno kenka> ti daga a nagtaengam, ti daga ti Canaan, tapno tagikuaem iti agnanayon, ket siakto ti Diosda.'
11 Ket kinuna ti Apo ken Abraham: ‘Ket no maipapan kenka, salimetmetam ti tulagko, sika ken dagiti bin-im a sumaruno kenka: ket kugitem ti tunggal lalaki iti tengngayo, ket kugitem ti kudilmo, ket agbalinto a pagilasinan ti agnanayon a tulag iti nagbaetanmi kenka.
12 Ket ti ubing iti maikawalo nga aldaw makugityo, tunggal lalaki iti amin a kaputotanyo, ti nayanak iti balay, wenno ginatangyo iti kuarta manipud iti asinoman a ganggannaet, a nagun-odyo a saan a kaputotan.
13 Ti nayanak iti balaymo ket sigurado a makugit, ket dagidiay ginatangmo iti kuarta makugitdanto, ket ti tulagko addanto iti lasagmo para iti agnanayon nga urnos.

14 Ket ti di nakugit a lalaki a saan a nakugit iti lasag ti kudilna iti maikawalo nga aldaw, dayta a kararua maputedto kadagiti tattaona, ta sinalungasingna ti tulagko.'
15 Ket kinuna ti Dios ken Abraham: 'No maipapan ken Sarai nga asawam, saanton a maawagan iti Sarai ti naganna, no di ket Sara ti naganna.
16 Ket bendisionakto isuna, ket ikkanka iti maysa nga anak a lalaki babaen kenkuana, ket benditokto isuna, ket agbalinto a nasion, ket rummuarto kenkuana dagiti ari dagiti nasion.'
17 Ket nagruknoy ni Abraham, ket nagrag-o, ket kinunana iti pusona: 'Mayanak ngata ti maysa nga anak a lalaki iti agtawen iti sangagasut, ket ni Sara, nga agtawen iti siam a pulo, ket mangipasngay?'
18 Ket kinuna ni Abraham iti Dios: 'O no agbiag koma ni Ismael iti sanguanam!'
19 Ket kinuna ti Dios: 'Wen, ket ni Sara ket mangipasngayto met kenka iti anak a lalaki, ket awaganmonto ti naganna iti Isaac, ket ipasdekkonto ti tulagko kenkuana, maysa nga agnanayon a tulag, ken maipaay iti bin-ina kalpasan kenkuana.
20 Ket no maipapan met ken Ismael nangngegko, ket adtoy bendisionakto, ken pagbalinekto a naindaklan, ken paaduek iti nalabes, ket mangpataudto iti sangapulo ket dua a prinsipe, ket pagbalinekto a naindaklan a nasion.
21 Ngem ipasdekkonto ti tulagko ken Isaac, nga ipasngay ni Sara kenka, kadagitoy nga aldaw, iti sumaganad a tawen.'
22 Ket insardengna ti makisarita kenkuana, ket simmang-at ti Dios manipud ken Abraham.
23 Ket inaramid ni Abraham ti cas imbaga ti Dios kenkuana, ket innalana ni Ismael nga anakna, ken amin a nayanak iti balayna, ken ginatangna babaen ti kuartana, tunggal lalaki iti balayna, ket kinakugitna ti lasag ti kudilda.
24 Ket iti dayta met laeng nga aldaw nakugit ni Abraham, ket amin dagiti lallaki iti balayna, <ken dagidiay nayanak iti balay>, ken amin dagidiay, a ginatangna iti kuarta manipud kadagiti annak ti ganggannaet, nakugitda a kaduana.
25 Daytoy a linteg ket agpaay iti amin a kaputotan iti agnanayon, ket awan ti pannakakugit dagiti aldaw, ken awan ti pannakaliway ti maysa nga aldaw kadagiti walo nga aldaw; ta agnanayon nga ordinansa, naordenan ken naisurat kadagiti nailangitan a tapi.
26 Ket tunggal maysa a mayanak, a ti lasag ti kudilna saan a nakugit iti maikawalo nga aldaw, saan a kukua dagiti annak ti tulag nga inaramid ti Apo ken Abraham, no di ket kukua dagiti annak ti pannakadadael; wenno awan, maysa pay, ti aniaman a pagilasinan kenkuana nga isu ket kukua ti Apo, no di ket (isu ket naikeddeng) a madadael ken mapapatay manipud iti daga, ken mairamut manipud iti daga, ta sinalungasingna ti katulagan ti Apo a Diostayo.
27 Ta kasta ti pannakaparsua dagiti amin nga anghel ti kaadda ken amin nga anghel ti pannakasantipikar manipud iti aldaw ti pannakaparsuada, ken iti sango dagiti anghel ti kaadda ken dagiti anghel ti pannakasantipikar Pinasantona ti Israel, tapno makikaduada Kenkuana ken kadagiti nasantoan nga anghelna.
28 Ket bilinem dagiti annac ti Israel ket bay-am a salimetmetan ida ti pagilasinan daytoy a katulagan para kadagiti kaputotanda a kas agnanayon nga ordinansa, ket saanda a ma-ramut manipud iti daga.
29 Ta naituding ti bilin a kas tulag, a tungpalenda dayta iti agnanayon kadagiti amin nga annac ti Israel.
30 Ta ni Ismael ken dagiti annakna a lallaki ken dagiti kakabsatna ken ni Esau, saan nga inaramid ti Apo nga umasideg Kenkuana, ket pinilina ida saan a gapu ta annakda ni Abraham, gapu ta am-ammona ida, no di ket pinilina ti Israel nga agbalin a tattaona.
31 Ket insantipikarna, ket inummongna manipud iti tengnga dagiti amin nga annak ti tao; ta adu dagiti nasion ken adu a tattao, ket kukuana amin, ket iti rabaw amin inkabilna dagiti espiritu iti turay a mangiturong kadakuada a maiwawa Kenkuana.
32 Ngem iti rabaw ti Israel saanna a dinutokan ti asinoman nga anghel wenno espiritu, ta Isu laeng ti agturayda, ket italimengna ida ken kalikagumanna ida iti ima dagiti anghelna ken dagiti espirituna, ken iti ima dagiti amin a pannakabalinna tapno mataginayonna ida ken bendisionanna ida, ken tapno agbalinda a kukuana ken Isu ket kukuada manipud ita iti agnanayon.
33 Ket ita ipakaammok kenka a saan a tungpalen dagiti annak ti Israel daytoy nga ordinansa, ken saanda a kugiten dagiti annakda a lallaki a maibatay iti amin daytoy a linteg; ta iti lasag ti pannakakugitda ikkatendanto daytoy a pannakakugit dagiti annakda a lallaki, ket amin dagitoy, annak ni Beliar, baybay-andanto dagiti annakda a di nakugit a kas iti pannakayanakda.
34 Ket addanto dakkel a pungtot manipud iti Apo maibusor kadagiti annac ti Israel. gapu ta binaybay-anda ti tulagna ken simminada iti saona, ken nagpungtot ken nagtabbaaw, agingga a dida tungpalen ti ordinansa daytoy a linteg; ta intratarda dagiti miembroda a kas kadagiti Gentil, tapno maikkat ken mairamutda iti daga. Ket awanton ti pammakawan wenno pammakawan kadakuada [tapno adda koma pammakawan ken pammakawan] iti amin a basol daytoy agnanayon a biddut.

KAPITULO 16

1 Ket iti baro a bulan ti maikapat a bulan nagparangkami ken Abraham, iti roble ti Mamre, ket nakisaritakami kenkuana, ket impakaammomi kenkuana a ti maysa nga anak a lalaki ket ited kenkuana ni Sara nga asawana.
2 Ket nagkatawa ni Sara, ta nangngegna nga insaomi dagitoy a sasao ken Abraham, ket binalakadanmi, ket nagbuteng, ket inlibakna a nagkatawa gapu kadagiti sasao.
3 Ket imbagami kenkuana ti nagan ti anakna, kas ti naganna naordenan ken naisurat kadagiti nailangitan a tapi (kayatna a sawen) Isaac,
4 Ket (nga) inton agsublikami kenkuana iti naikeddeng nga oras, nagsikog koma iti anak a lalaki.
5 Ket iti daytoy a bulan inaramid ti Apo dagiti panangukomna iti Sodoma, ken Gomorra, ken Zeboim, ken amin a rehion ti Jordan, ket pinuoranna ida iti apuy ken asupre, ket dinadaelna ida agingga ita nga aldaw, uray no [lo] indeklarak kenka amin nga aramidda, a nadangkesda ken managbasolda iti nalabes, ken rugitanda ti bagbagida ken makiabigda iti lasagda, ken aramidda kinarugit ditoy daga.
6 Ket, iti umasping a wagas, ipatungpalto ti Dios ti panangukom kadagiti lugar nga inaramidda a maitunos iti kinarugit dagiti Sodomita, kas iti panangukom ti Sodoma.

7 Ngem insalakanmi ni Lot; ta linagip ti Dios ni Abraham, ket imbaonna isuna manipud iti tengnga ti pannakarba.
8 Ket isu ken dagiti annakna a babbai nagbasolda iti daga, a kas iti saan a naadda ditoy daga manipud idi al-aldaw ni Adan agingga iti panawenna; ta naidda ti lalaki a kaduana dagiti annakna a babbai.
9 Ket, adtoy, naibilin ken naikitikit maipanggep iti amin a bukelna, kadagiti nailangitan a tapi, nga ikkaten ida ken ramuten ida, ken ipatungpal ti panangukom kadakuada a kas iti panangukom ti Sodoma, ken awan ti ibati a bin-i ti tao ditoy daga iti aldaw ti pannakakondenar.
10 Ket iti daytoy a bulan immakar ni Abraham manipud Hebron, ket pimmanaw ket nagnaed iti nagbaetan ti Cades ken Sur iti kabambantayan ti Gerar.
11 Ket iti tengnga ti maikalima a bulan immakar manipud sadiay, ket nagnaed iti Bubon ti Sapata.
12 Ket iti tengnga ti maikanem a bulan sinarungkaran ti Apo ni Sara ket inaramidna kenkuana a kas iti imbagana ket nagsikog.
13 Ket nangipasngay iti maysa nga anak a lalaki iti maikatlo a bulan, ken iti tengnga ti bulan, iti tiempo a kinasao ti Apo ken Abraham, iti piesta dagiti umuna a bunga ti panagani, naipasngay ni Isaac.
14 Ket ni Abraham inkugitna ti anakna iti maikawalo nga aldaw: isu ti immuna a nakugit a maitunos iti tulag a naordenan iti agnanayon.
15 Ket iti maikanem a tawen ti maikapat a lawas dimtengkami ken Abraham, iti Bubon ti Sapata, ket nagparangkami kenkuana [kas iti panangibagami ken Sara nga agsublikami kenkuana, ket agsikog koma iti anak a lalaki.
16 Ket nagsublikami iti maikapito a bulan, ket nasarakanmi ni Sara a masikog iti sanguananmi] ket binendisionanmi, ket impakaammomi kenkuana amin dagiti banag a naikeddeng maipanggep kenkuana, a saan a matay agingga nga agpasngay pay iti innem nga annak a lallaki, ken makitana (ida) sakbay a matay; ngem (nga) ken Isaac maawagan koma ti naganna ken dagiti kaputotanna:
17 Ket (a) amin dagiti bin-i dagiti annakna a lallaki ket agbalinto a Gentil, ken maibilangda kadagiti Gentil; ngem manipud kadagiti annac ni Isaac ti maysa agbalin a nasantuan a bin-i, ket saan a maibilang kadagiti Gentil.
18 Ta agbalin isuna a bingay ti Kangatuan, ken amin a bin-ina ket natnag iti kukua ti Dios, tapno agbalin daytoy iti Apo a maysa a tao para iti (Ti) sanikua a nangatngato ngem kadagiti amin a nasion ken tapno agbalin daytoy a pagarian ken papadi ken nasantuan a nasion.
19 Napankami, ket impakaammomi ken Sara ti amin nga imbagami kenkuana, ket agpada a nagrag-oda iti kasta unay a rag-o.
20 Ket nangbangon sadiay iti altar a maipaay iti Apo a nangisalakan kenkuana, ken mangparagsak kenkuana iti daga a pagnanaedanna, ket nangrambak iti piesta ti rag-o iti daytoy a bulan iti pito nga aldaw, iti asideg ti altar nga imbangonna iti Bubon ti Sapata.
21 Ket nangibangon kadagiti abong-abong para iti bagina ken para kadagiti adipenna iti daytoy a piesta, ket isu ti immuna a nangrambak iti piesta dagiti tabernakulo ditoy daga.
22 Ket bayat dagitoy pito nga aldaw, tunggal aldaw nangiyeg iti altar iti daton a mapuoran a maipaay ken Jehova, dua a baka, dua a kalakian a karnero, pito a karnero, maysa a kalding a baka, kas daton gapu iti basol, tapno masubbotna iti dayta maipaay iti bagina ken iti bin-ina.
23 Ket, kas daton a panagyaman, pito a kalakian a karnero, pito nga urbon, pito a karnero, ken pito a kalding a baka, ken dagiti datonda a bunga ken dagiti daton nga inumen; ket pinuoranna amin a tabana iti rabaw ti altar, a napili a daton iti Apo a nasam-it nga angot.
24 Ket iti agsapa ken rabii pinuoranna dagiti nabanglo a bambanag, insenso ken galbanum, ken stackte, ken nardo, ken mirra, ken rekado, ken kawes; amin dagitoy a pito indatonna, narumek, nalaokan iti agpapada a paset (ken) nadalus.
25 Ket inrambakna daytoy a piesta bayat ti pito nga aldaw, nga agrag-o iti amin a pusona ken iti amin a kararuana, isu ken amin nga adda iti balayna, ket awan ti ganggannaet a kaduana, wenno uray siasinoman a di nakugit.
26 Ket binendisionanna ti Namarsuana a nangparsua kenkuana iti kaputotanna, ta pinarsuana isuna a maibatay iti naimbag a ragsakna; ta ammona ken nabigbigna a manipud kenkuana tumaudto ti mula ti kinalinteg para kadagiti agnanayon a kaputotan, ken manipud kenkuana ti nasantuan a bukel, tapno agbalin a kas Kenkuana a nangaramid iti amin a banag.
27 Ket nagbendision ken nagrag-o, ket pinanagananna daytoy a piesta kas piesta ti Apo, maysa a rag-o a makaay-ayo iti Kangatuan a Dios.
28 Ket binendisionanmi isuna iti agnanayon, ken amin a bin-ina a simmaruno kenkuana iti amin a kaputotan ti daga, agsipud ta inrambakna daytoy a piesta iti panawenna, kas mayannurot iti pammaneknek dagiti nailangitan a tapi.
29 Gapu itoy naordenan kadagiti nailangitan a tapi maipanggep iti Israel, a mangrambakda iti piesta dagiti tabernakulo iti pito nga aldaw a siraragsak, iti maikapito a bulan, a makaay-ayo iti sanguanan ti Apo -maysa a paglintegan iti agnanayon iti intero a kaputotanda iti kada tawen.
30 Ket iti daytoy awan ti pagbeddengan dagiti aldaw; ta naordenan iti agnanayon maipanggep iti Israel a rambakan dayta ken agtaengda kadagiti abong-abong, ken mangikabilda kadagiti korona kadagiti uloda, ken mangala kadagiti nabulong a sanga, ken saleng manipud iti waig.
31 Ket nangala ni Abraham kadagiti sanga dagiti kayo a palma, ken dagiti bunga dagiti nasayaat a kayo, ket inaldaw a naglikmut iti altar agraman dagiti sanga iti mamimpito [iti maysa nga aldaw] iti bigat, indaydayaw ken nagyaman iti Diosna gapu iti amin a banbanag buyogen ti rag-o.

KAPITULO 17

1 Ket iti umuna a tawen ti maikalima a lawas nasuso ni Isaac iti daytoy a jubileo, [1982 AM] ket nangaramid ni Abraham iti dakkel a bangkete iti maikatlo a bulan, iti aldaw a pannakasuso ni Isaac nga anakna.
2 Ket ni Ismael, nga anak ni Agar, ti Egipcio, adda iti sangoanan ni Abraham, nga amana, iti lugarna, ket ni Abraham nagrag-o ken binendisionanna ti Dios gapu ta nakitana dagiti annakna ket saan a natay nga awanan anak.
3 Ket nalagipna dagiti balikas nga insaona kenkuana iti aldaw a panagsina ni Lot kenkuana, ket nagrag-o gapu ta inted ti Apo kenkuana ti bin-i iti rabaw ti daga tapno

tawidenna ti daga, ket binendisionanna iti amin a ngiwatna ti Namarsua kadagiti amin a banag.
4 Ket nakita ni Sara ni Ismael nga agay-ayam ken agsala, ken ni Abraham nga agrag-o iti dakkel a rag-o, ket naimon ken Ismael ket kinunana ken Abraham, ‘Iparuarmo daytoy adipen a babai ken ti anakna; ta ti anak daytoy adipen a babai saanto nga agtawid iti anakko, ni Isaac.’
5 Nakaro ti banag iti imatang ni Abraham, gapu iti adipenna a babai ken gapu iti anakna, a papanawenna ida kenkuana.
6 Ket kinuna ti Dios ken Abraham ‘Saan koma a naladingit iti imatangmo, gapu iti ubing ken gapu iti adipen a babai; iti amin nga imbaga kenka ni Sara, dumngegka kadagiti sasaona ket aramidem (dagitoy); ta iti Isaac maawaganto ti naganmo ken dagiti kaputotam.
7 Ngem no maipapan iti anak daytoy adipen a babai pagbalinekto a dakkel a nasion, agsipud ta nagtaud iti kaputotam.’
8 Nasapa a bimmangon ni Abraham iti bigat, ket nangala iti tinapay ken maysa a botelia ti danum, ket inkabilna ida kadagiti abaga ni Agar ken ti ubing, ket pinapanawna.
9 Ket pimmanaw ket nagallaalla iti let-ang ti Beerseba, ket nabusbos ti danum iti botelia, ket mawaw ti ubing, ket saan a nakapagtultuloy, ket natinnag.
10 Ket innala ni inana ket impuruakna iti sirok ti kayo nga olibo, ket napanna pinagtugaw iti sangona, iti kaadayo ti maysa a pana; ta kinunana, ‘Diak koma makita ti ipapatay ti anakko,’ ket bayat ti panagtugawna nagsangit.
11 Ket kinuna kenkuana ti maysa nga anghel ti Dios, maysa kadagiti nasantuan, ‘Apay nga agsangsangitka, Agar? Tumakderka alaem ti ubing, ket iggamam isuna iti imam; ta nangngeg ti Dios ti timekmo, ket nakitana ti ubing.’
12 Ket linuktanna dagiti matana, ket nakitana ti bubon ti danum, ket napanna pinunnona ti boteliana iti danum, ket ininumna ti anakna, ket timmakder ket napan iti let-ang ti Paran.
13 Dimmakkel ti ubing ket nagbalin a pumapana, ket nakikuyog kenkuana ti Dios, ket ni inana nangasawa kenkuana manipud kadagiti annak a babbai ti Egipto.
14 Ket nangipasngay kenkuana iti maysa nga anak a lalaki, ket pinanaganana iti Nebaiot; ta kinunana, 'Asideg kaniak ti Apo idi immawagak kenkuana.'
15 Ket napasamak iti maikapito a lawas, iti umuna a tawenna, [2003 AM] iti umuna a bulan iti daytoy a jubileo, iti maikasangapulo ket dua iti daytoy a bulan, adda dagiti timek idiay langit maipapan ken Abraham, nga isu ket napudno iti amin nga imbagana kenkuana, ken nga inayatna ti Apo, ken iti tunggal rigat isu ket napudno.
16 Ket immay ti prinsipe a ni Mastêmâ ket kinunana iti sanguanan ti Dios, ‘Adtoy, ay-ayaten ni Abraham ni Isaac nga anakna, ket maragsakan kenkuana ngem iti amin a banag; ibilinmo nga idatonna isuna a kas daton a mapuoran iti altar, ket kitaemto no aramidenna daytoy a bilin, ket maammuamto no isu ket napudno iti amin a pangsubokam kenkuana.
17 Ket ammo ti Apo a napudno ni Abraham iti amin a rigatna; ta Isu pinadasna isuna babaen ti pagilianna ken buyogen ti bisin, ken sinubokna isuna babaen ti kinabaknang dagiti ari, ken pinadasna manen babaen ti asawana, idi isu ket napigis (manipud kenkuana), ken buyogen ti pannakakugit; ket pinadasna isuna babaen kada Ismael ken Agar, adipenna a babai, idi pinapanawna ida.
18 Ket iti amin a pannubokna kenkuana, nasarakan a napudno, ket saan a di makaanus ti kararuana, ken saan a nabannayat nga agtignay; ta napudno ken managayat iti Apo.

KAPITULO 18

1 Ket ti Dios kinunana kencuana, ‘Abraham, Abraham’; ket kinunana, Adtoy, (adtoy) siak.’
2 Ket kinunana, Alaem ti dungdungnguem nga anak nga ay-ayatem, (uray) ni Isaac, ket mapanka iti nangato a daga, ket idatonmo iti maysa kadagiti bantay nga itudok kenka.’
3 Ket bimmangon a nasapa iti bigat ket sinialna ti asnona, ket inkuyogna ti dua nga agtutubona a lallaki, ken ni Isaac nga anakna, ket pinasangpetna ti kayo ti daton a mapuoran, ket napan iti lugar iti maikatlo nga aldaw, ket nakitana ti lugar iti adayo.
4 Ket dimteng iti maysa a bubon ti danum, ket kinunana kadagiti agtutubona, ‘Agtalinaedkayo ditoy a kadua ti asno, ket siak ken ti ubing mapankami (idiay), ket inton agdaydayawkami agsublikami kadakayo.’
5 Ket innalana ti kayo ti daton a mapuoran ket impaiddana ken ni Isaac nga anakna, ket innalana ti apuy ken kutsilio, ket naggigiddanda a napan iti dayta a lugar.
6 Ket ni Isaac kinunana ken amana, ‘Ama;’ ket kinunana, 'Adtoyak, anakko.' Ket kinunana kenkuana, ‘Kitaem ti apuy, ken ti kutsilio, ken ti kayo; ngem sadino ti ayan ti karnero a maipaay iti daton a mapuoran, ama?’
7 Ket kinunana, ‘Ipaay ti Dios ti karnero a daton a mapuoran, anakko.’ Ket immasideg iti disso ti bantay ti Dios.
8 Ket nangaramid iti altar, ket inkabilna ti kayo iti rabaw ti altar, ket ingalutna ni Isaac nga anakna, ket inkabilna iti kayo nga adda iti rabaw ti altar, ket inyunnatna ti imana a mangala iti kutsilio a mangpapatay ken Isaac nga anakna.
9 Ket nagtakderak iti sanguananna, ken iti sanguanan ti prinsipe a ni Mastêmâ, ket kinuna ti Apo, ‘Saanna nga ibilin kenkuana nga iparabaw ti imana iti ubing, wenno aramidenna ti aniaman kenkuana, ta impakitak nga agbuteng iti Apo.’
10 Ket immawagak kenkuana manipud langit, ket kinunak kenkuana: ‘Abraham, Abraham;’ ket nagbuteng ket kinunana: ‘Adtoy, (adtoy)ak.’
11 Ket kinunak kenkuana: ‘Dika ited ti imam iti ubing, ken dika agaramid iti aniaman kenkuana; ta ita impakitak nga agbutengka iti Apo, ket dimo insardeng kaniak ti anakmo, ti inauna nga anakmo.’
12 Ket ti prinsipe Mastêmâ naibabain; ket intangad ni Abraham dagiti matana ket kimmita, ket, adtoy ti maysa a kalakian a karnero a natiliw . . . babaen kadagiti sarana, ket napan ni Abraham ket innalana ti kalakian a karnero ket indatonna a kas daton a mapuoran a kasukat ti anakna.
13 Ket ni Abraham inawaganna dayta a disso iti ‘Nakita ti Apo’, isu a naibaga iti bantay a nakita ti Apo: dayta ti Bantay Sion.
14 Ket inawagan ti Apo ni Abraham iti naganna iti maikadua a daras manipud langit, bayat ti panangiparangna kadakami a makisarita kenkuana iti nagan ti Apo.

15 Ket kinunana: ‘Babaen iti bukodko nga insapatak, kuna ti Apo, Agsipud ta inaramidmo daytoy a banag, Ket saanmo nga inlimed kaniak ti anakmo, ti dungdungnguem nga anak, a babaen ti panangbendision bendisionankanto, Ket iti panagadu paaduekto ti bin-im. Kas kadagiti bituen ti langit, Ken kas iti darat nga adda iti igid ti baybay. Ket tawidento dagiti kaputotam dagiti siudad dagiti kabusorna, .
16 Ket iti bukelmo mabendisionanto amin a nasion iti daga; Gapu ta nagtulnogka iti timekko, Ket impakitak kadagiti amin a napudnoka Kaniak iti amin nga imbagak kenka: Mapanka a sitatalna.’
17 Ket napan ni Abraham kadagiti agtutubona, ket timmakderda ket naggigiddanda a napan idiay Beerseba, ket ni Abraham [2010 AM] nagnaed iti abay ti Bubon ti Sapata.
18 Ket tinawen a rambakanna daytoy a piesta, pito nga aldaw a siraragsak, ket inawaganna dayta kas piesta ti Apo sigun iti pito nga aldaw a napan ken nagsubli a sitatalna.
19 Ket maitunos iti dayta naordenan ken naisurat kadagiti nailangitan a tapi maipanggep iti Israel ken dagiti bin-ina a rambakan daytoy a piesta iti pito nga aldaw buyogen ti rag-o ti piesta.

KAPITULO 19

1 Ket iti umuna a tawen ti umuna a lawas iti maika-uppat a pulo ket dua a jubileo, nagsubli ni Abraham ket nagnaed iti kasungani ti Hebron, nga isu ti Kiriat-Arba, dua a lawas ti tawen.
2 Ket iti umuna a tawen ti maikatlo a lawas daytoy a jubileo nalpas dagiti al-aldaw ti biag ni Sara, ket natay idiay Hebron.
3 Ket ni Abraham napan nagdung-aw ken intabonna, ket pinadasmi isuna [tapno makitami] no naanus ti espirituna ken saan a makapungtot kadagiti sasao ti ngiwatna; ket nasarakan a naanus iti daytoy, ket saan a nariribuk.
4 Ta gapu iti kinaanus ti espirituna, nakisarita kadagiti annak ni Het, iti panggepna nga ikkanda iti lugar a pangitabonanna kadagiti natay.
5 Ket inted ti Apo kenkuana ti parabur iti sanguanan dagiti amin a nakakita kenkuana, ket nagpakaasi a sipapakumbaba kadagiti annak ni Het, ket intedda kenkuana ti daga ti doble a rukib iti sango ti Mamre, nga isu ti Hebron, iti uppat a gasut a pedaso ti pirak.
6 Ket nagpakaasida kenkuana a kunkunada, Itedmi kenka nga awan serserbina; ngem dina kayat nga alaen dayta kadagiti imada nga awan serserbina, ta intedna ti gatad ti lugar, ti kuarta a naan-anay, ket nagruknoy iti sanguanda iti namindua, ket kalpasan daytoy intabonna dagiti minatayna iti doble a kueba.
7 Ket amin nga al-aldaw ti panagbiag ni Sara ket sangagasut duapulo ket pito a tawen, kayatna a sawen, dua a jubileo ken uppat a lawas ken maysa a tawen: dagitoy ti al-aldaw ti tawen ti panagbiag ni Sara.
8 Daytoy ti maikasangapulo a pannubok a nakasuot ni Abraham, ket nasarakan a matalek, naanus iti espirituna.
9 Ket awan uray maysa a sao a nagsao maipanggep iti damag iti daga no kasano nga imbaga dayta a Dios nga itedna kenkuana ken kadagiti bin-ina a simmaruno kenkuana, ket nagpakaasi iti lugar sadiay a pagitabonan ti minatayna; ta isu ket nasarakan a napudno, ken naisurat kadagiti nailangitan a tapi kas gayyem ti Dios.
10 Ket iti maikapat a tawenna nangasawa iti asawa para iti anakna a ni Isaac ket ti naganna ket Rebecca [2020 AM] [ti anak ni Betuel, nga anak ni Nahor, ti kabsat ni Abraham] a kabsat ni Laban ken anak ni Betuel; ket ni Betuel ket anak ni Melca, nga asawa ni Nahor, kabsat ni Abraham.
11 Ket ni Abraham nangasawa iti maikatlo nga asawa, ket ti naganna ket Ketura, manipud kadagiti annak a babbai dagiti adipenna iti sangakabbalayanna, ta natay ni Agar sakbay ni Sara. Ket nangipasngay kenkuana iti innem nga annak a lallaki, da Zimram, Jocsan, Medan, Midian, Isbak, ken Sua, iti dua a lawas ti tawen.
12 Ket iti maikanem a lawas, iti maikadua a tawen, nangipasngay ni Rebecca iti dua nga annak a lallaki, da Jacob ken Esau.
13 Ket [2046 AM] Ni Jacob ket nalannas ken nalinteg a tao, ken ni Esau ket narungsot, maysa a tao iti talon, ken dutdot, ken ni Jacob nagnaed kadagiti tolda.
14 Ket dimmakkel dagiti agtutubo, ket nasursuro ni Jacob ti agsurat; ngem saan a nasursuro ni Esau, ta maysa isuna a tao iti talon ken mangnganup, ket nasursurona ti gubat, ket narungsot ti amin nga aramidna.
15 Inayat ni Abraham ni Jacob, ngem ni Isaac inayatna ni Esau.
16 Ket nakita ni Abraham dagiti ar-aramid ni Esau, ket ammona nga iti Jacob rebbeng a maawagan ti naganna ken dagiti kaputotanna; ket inayabanna ni Rebecca ket nangted iti bilin maipapan ken Jacob, ta ammona nga isu (met) ad-adda nga ay-ayatenna ni Jacob ngem ni Esau.
17 Ket kinunana kenkuana: Annakko a babai, bantayan ti anakko a ni Jacob, Ta isunto ti kasukatko iti daga, Ken para iti bendision iti tengnga dagiti annak ti tao, Ken para iti dayag ti sibubukel a bukel ni Sem.
18 Ta ammok a pilien ti Apo isuna nga agbalin a tao a mangtagikua iti Bagina, ngem kadagiti amin a tattao nga adda iti rabaw ti daga.
19 Ket adtoy, ad-adda nga ay-ayaten ni Isaac nga anakko ni Esau ngem ni Jacob, ngem makitak a pudno nga ay-ayatem ni Jacob.
20 Inayonmo pay ti kinamanangngaasim kenkuana, Ket dagiti matam agkitada koma kenkuana iti ayat; Ta agbalinto a bendision kadatayo ditoy daga manipud ita agingga iti amin a kaputotan ditoy daga.
21 Napigsa koma dagiti imam, Ket agrag-o koma ti pusom iti anakmo a ni Jacob; Ta inayatko isuna iti adayo a nalablabes ngem amin nga annakko. Mabendisionanto iti agnanayon, Ket ti bin-ina punnuendanto ti intero a daga.
22 No mabilang ti maysa a tao ti darat ti daga, mabilangto met dagiti bukelna.
23 Ket amin dagiti bendision a nangbendisionan kaniak ti Apo ken ti bukelko ket kukua ni Jacob ken ti bukelna a kankanayon.
24 Ket iti bukelna mabendisionanto ti naganko, ken ti nagan dagiti ammak, da Sem, ken Noab, ken Enoc, ken Mahalalel, ken Enos, ken Set, ken Adan.
25 Ket dagitoy agserbidanto a mangikabil kadagiti pamuon ti langit, Ken mangpapigsa iti daga, Ken mangpabaro kadagiti amin a silaw nga adda iti tangatang.
26 Ket inayabanna ni Jacob iti imatang ni Rebecca nga inana, ket inagkanna, ken binendisionanna, ket kinunana:

27 ‘Jacob, dungdungnguek nga anak, nga ay-ayaten ti kararuak, bendisionannaka koma ti Dios manipud ngato ti tangatang, ket itedna kenka amin a bendision a nangbendisionanna kada Adan, ken Enoc, ken Noe, ken Sem; ken amin dagiti banag nga imbagana kaniak, ken amin dagiti banag nga inkarina nga ited kaniak, sapay koma ta maipetpet kenka ken iti bukelmo iti agnanayon, a maibatay kadagiti aldaw ti langit iti ngato ti daga.
28 Ket dagiti Espiritu ni Mastêmâ saandanto nga agturay kenka wenno iti bin-im tapno tallikudaka manipud iti Apo, nga isu ti Diosmo manipud ita iti agnanayon.
29 Ket ti Apo a Dios agbalin koma nga ama kenka ken sika nga inauna nga anak a lalaki, ken kadagiti tattao iti kanayon.
30 Mapanka a sitatalna, anakko.’ Ket agpadada a naggigiddan a rimmuar manipud ken Abraham.
31 Ket ni Rebecca inayatna ni Jacob, iti amin a pusona ken iti amin a kararuana, nga ad-adda nga amang ngem ni Esau; ngem ad-adda nga inayat ni Isaac ni Esau ngem ni Jacob.

KAPITULO 20

1 Ket iti maika-uppat a pulo ket dua a jubileo, iti umuna a tawen ti maikapito a lawas, inawagan ni Abraham ni Ismael, [2052 (2045?) AM] ken ti sangapulo ket dua nga annakna, ken ni Isaac ken ti dua nga annakna, ken ti innem nga annak ni Ketura ken dagiti annakda.
2 Ket binilinna ida a tungpalenda ti dalan ti Apo; nga agtrabahoda iti kinalinteg, ken ayatenda ti tunggal maysa iti kaarrubana, ken agtignayda iti kastoy a wagas kadagiti amin a tao; a ti tunggal maysa ket magna koma maipapan kadakuada a kas iti panangaramid iti panangukom ken kinalinteg ditoy daga.
3 Tapno makugitda dagiti annakda a lallaki, a maibatay iti katulagan nga inaramidna kadakuada, ket dida sumiasi iti makannawan wenno kannigid dagiti amin a dalan nga imbilin kadatayo ti Apo; ken tapno salaknibantayo ti bagbagitayo manipud iti amin a pannakiabig ken kinarugit, [ken tallikudantayo amin a pannakiabig ken kinarugit].
4 Ket no siasinoman a babai wenno katulongan a babai ket makikamalala kadakayo, puoranda iti apuy ket dida koma makikamalala kenkuana sigun kadagiti matada ken pusoda; ket dida koma mangasawa iti bagbagida manipud kadagiti annak a babbai ti Canaan; ta mairamutto ti bin-i ti Canaan manipud iti daga.
5 Ket imbagana kadakuada ti panangukom dagiti higante, ken ti panangukom dagiti Sodomita, no kasano a naukomda gapu iti kinadakesda, ken natayda gapu iti pannakiabigda, ken kinarugitda, ken panagrupsada iti maysa ken maysa babaen iti pannakiabig.
6 ‘Ket salaknibanyo ti bagbagiyo manipud iti isuamin a pannakiabig ken kinarugit, Ken manipud iti isuamin a pannakarugit ti basol, Di la ket ta pagbalinenyo ti naganmi a lunod, Ket ti intero a panagbiagyo kas maysa a panagsisilpo, Ken amin nga annakyo a lallaki a madadael iti kampilan, Ket agbalinkayo a mailunod a kas iti Sodoma, Ken amin a natdakayo a kas iti annak ti Gomorra.
7 Idawatko kadakayo, annakko, ayatenyo ti Dios ti langit, Ket kumpetkayo kadagiti amin a bilinna. Ket dikay magna a sumurot kadagiti didiosen, ken kadagiti kinarugitda, .
8 Ket dikay mangaramid iti bagbagiyo kadagiti narunaw wenno kinitikitan a didiosen; Ta awan serserbida, Ket awan ti espiritu kadakuada; Ta aramid dagitoy dagiti ima (dagiti tattao), Ket amin nga agtalek kadakuada, awan ti agtalek iti aniaman.
9 Saankayo nga agserbi kadakuada, wenno agdayawkayo kadakuada, No di ket agserbikayo iti kangatoan a Dios, ket agdayawkayo Kenkuana a kanayon: Ket mangnamnamakayo iti rupana a kanayon, Ket agaramidkayo iti kinalinteg ken kinalinteg iti sanguananna, Tapno maragsakankayo ken ipaayna kadakayo ti asina, Ket mangitudo kadakayo iti agsapa ken rabii, Ket bendisionanyo amin nga aramidyo nga inaramidyo iti rabaw ti daga, Ket bendisionankayo tinapay ken danummo, Ket bendisionam ti bunga ti aanakanmo ken ti bunga ti dagam, Ken dagiti baka dagiti baka, ken dagiti arban dagiti karnero.
10 Ket agbalinkayto a bendision ditoy daga, Ket tarigagayankayo amin a nasion iti daga, Ket bendisionanto dagiti annakyo iti naganko, Tapno mabendisionanda a kas kaniak.
11 Ket nangted ken Ismael ken iti annakna, ken iti annak ni Ketura iti sagut, ket pinapanawna ida ken Isaac nga anakna, ket intedna amin ken Isaac nga anakna.
12 Ket ni Ismael ken dagiti annakna, ken ti annak ni Ketura ken dagiti annakda, naggigiddanda a nagnaed manipud Paran agingga iti iseserrek ti Babilonia iti intero a daga nga agturong iti Daya a sumango iti let-ang.
13 Naglalaok dagitoy, ket napanaganan iti Arabo, ken Ismaelita.

KAPITULO 21

1 Ket iti maikanem a tawen ti maikapito a lawas daytoy a jubileo inawagan ni Abraham ni Isaac nga anakna, ket [2057 (2050?) AM] binilinna kenkuana: a kunkunana, ‘Lakayak, ket diak ammo ti aldaw ti ipapatayko, ken napnoak kadagiti al-aldawko.
2 Ket adtoy, sangagasut ket pitopulo ket lima ti tawenko, ket iti unos ti amin nga aldaw ti panagbiagko nalagipko ti Apo, ken sinapulko iti amin a pusok nga aramiden ti pagayatanna, ken magna a nalinteg kadagiti amin a dalanna.
3 Kagurak ti kararuak dagiti didiosen, <ket inlaisko dagidiay nagserbi kadakuada, ket intedko ti pusok ken espirituk> tapno tungpalek nga aramidek ti pagayatan Daydiay nangparsua kaniak.
4 Ta Isu ti sibibiag a Dios, ken Isu ket nasantuan ken napudno, ken Isu ket nalinteg iti labes ti amin, ken awan Kenkuana ti panangawat kadagiti persona (tattao) ken awan ti panangawat kadagiti sagut; ta ti Dios nalinteg, ket ipatungpalna ti panangukom kadagiti amin a mangsalungasing kadagiti bilinna ken mangumsi iti tulagna.
5 Ket tungpalem, anakko, dagiti bilinna ken dagiti ordinansa ken panangukomna, ket dika magna a mangsurot kadagiti makarimon a banag ken kas kadagiti kinitikitan a ladawan ken kadagiti narunaw a ladawan.
6 Saan a pulos a mangan iti dara dagiti animal wenno baka, wenno iti aniaman a tumatayab nga agtaytayab iti langit.
7 Ket no papatayem ti maysa a biktima kas makaay-ayo a daton a pakikappia, papatayem, ket ibuyatmo ti darana iti altar, ken amin a taba ti daton a daton iti altar nga addaan

iti napino nga arina ken ti daton a karne a nalaokan iti lana, agraman ti daton nga inumen -idatonmo amin dagitoy a sangsangkamaysa iti altar ti daton a mapuoran; nasam-it a raman dayta iti sangoanan ti Apo.
8 Ket idatonmonto ti taba ti daton a panagyaman iti apuy nga adda iti rabaw ti altar, ken ti taba nga adda iti tian, ken amin a taba iti uneg ken dua a bekkel, ken amin a taba nga adda kadakuada, ken kadagiti lomo ken dalem ikkatemto, agraman dagiti bekkel.
9 Ket idatonyo amin dagitoy a nasam-it nga ayamuom a makaay-ayo iti sanguanan ti Apo, agraman ti daton a karne ken daton nga inumen, kas nasam-it nga ayamuom, ti tinapay ti daton iti Apo.
10 Ket kanem ti karnena iti dayta nga aldaw ken iti maikadua nga aldaw, ket saan koma a lumnek ti init iti maikadua nga aldaw agingga a makan, ket awan koma ti mabati iti maikatlo nga aldaw; ta saan a maawat [ta saan a naanamongan] ket saanen a kanen, ket amin dagiti mangan iti dayta iyegdanto ti basol iti bagbagida; ta kastoy ti nasarakak a naisurat kadagiti libro dagidi ammak, ken kadagiti balikas ni Enoc, ken kadagiti balikas ni Noe.
11 Ket kadagiti amin a datonmo mangiwaraskanto iti asin, ket saan koma nga agkurang ti asin ti tulag kadagiti amin a datonmo iti sangoanan ti Apo.
12 Ket no maipapan iti kayo dagiti daton, agannadka amangan no mangyegka iti (sabsabali pay) a kayo para iti altar malaksid kadagitoy: siprés, bay, almendro, abeto, pino, sedro, savin, higos, olibo, mirra, laurel, aspalathus.
13 Ket kadagitoy a kita ti kayo naiparabaw iti rabaw ti altar iti sirok ti daton, a kas iti nasubok no maipapan iti langada, ket saanda nga ikabil (dayta) ti aniaman a napigis wenno nasipnget a kayo, (ngem) natangken ken nadalus, nga awan pakapilawanna, ti nasayaat ken baro a panagtubo; ket dikay ikabil (dayta) ti daan a kayo, [ta awanen ti banglona] ta awanen ti banglona a kas idi.
14 Malaksid kadagitoy a kita ti kayo awanen ti sabali nga ikabilmo (iti altar), ta naiwaras ti banglona, ket saan nga agpangato idiay langit ti angot ti banglona.
15 Tungtungpalem daytoy a bilin ket aramidem, anakko, tapno agbalinka a nalinteg iti amin nga aramidmo.
16 Ket iti amin a tiempo nadaluska iti bagim, ket bugguam ti bagim iti danum sakbay nga umasidegka a mangidaton iti altar, ket bugguam dagiti imam ken sakam sakbay nga umasidegka iti altar; ket inton malpasmo ti panagidaton, bugguam manen dagiti imam ken sakam.
17 Ket awan koma ti dara nga agparang kadakayo wenno kadagiti kawesyo; agannadka, anakko, maibusor iti dara, agannadka unay; kaluban dayta iti buli.
18 Ket dikay mangan iti uray ania a dara ta isu ti kararua; saan a mangan iti dara uray ania.
19 Ket dikay mangala iti sagut a maipaay iti dara ti tao, amangan no maibukbok nga awan dusa, nga awan ti panangukom; ta ti dara a maibukbok ti pakaigapuan ti panagbasol ti daga, ket saan a madalusan ti daga manipud iti dara ti tao malaksid iti dara ti nangibukbok iti daytoy.
20 Ket dikay mangala iti sagut wenno sagut a maipaay iti dara ti tao: dara iti dara, tapno maawatkayo iti sangoanan ti Apo, ti Kangatuan a Dios; ta Isu ti pangsalaknib iti naimbag: ken tapno maisalakanka manipud iti amin a kinadakes, ken tapno maisalakannaka manipud iti tunggal kita ti ipapatay.
21 Makitak, anakko, nga amin nga aramid dagiti annak ti tao ket basol ken kinadakes, Ket amin nga aramidda ket kinarugit ken makarimon ken rugit, Ket awan ti kinalinteg kadakuada.
22 Agannadka, amangan no magnaka kadagiti dalanda Ken agdaliasatka kadagiti dalanda, Ket agbasolka iti basol agingga ken patay iti sangoanan ti Kangatuan a Dios. No saan, ilemmengnanto ti rupana kenka, Ket itednaka manen kadagiti ima ti salungasingmo, Ket ramutennakanto manipud iti daga, ken dagiti bukelmo kasta met manipud iti sirok ti langit, Ket ti naganmo ken dagiti bukelmo mapukawdanto manipud iti intero a daga.
23 Tallikudanyo amin nga aramidda ken amin a kinarugitda, Ket tungpalenyo ti ordinansa ti Kangatuan a Dios, Ket aramidenyo ti pagayatanna ket agbalinkayo a nalinteg iti amin a banag.
24 Ket bendisionannaka iti amin nga aramidmo, Ket mangbangonto manipud kenka iti mula ti kinalinteg iti amin a daga, iti amin a kaputotan ti daga, Ket ti naganko ken ti naganmo saanto a malipatan iti babaen ti langit iti agnanayon.
25 Inka, anakko a sitatalna. Sapay koma ta ti Kangatuan a Dios, ti Diosko ken ti Diosmo, papigsaennaka a mangaramid iti pagayatanna, Ket bendisionanna koma ti amin a bukelmo ken ti nabati a bukelmo para kadagiti kaputotan iti agnanayon, nga addaan amin a nalinteg a bendision, Tapno agbalinka a bendision iti intero a daga.'
26 Ket rimmuar kencuana nga agragrag-o.

KAPITULO 22

1 Ket napasamak iti umuna a lawas iti maika-uppat a pulo ket uppat a jubileo, iti maikadua a tawen, kayatna a sawen, ti tawen a natay ni Abraham, nga immay da Isaac ken Ismael manipud iti Bubon ti Sapata tapno rambakan ti piesta dagiti lawas -kayatna a sawen, ti piesta dagiti umuna a bunga ti panagani-ken ni Abraham, ti amada, ket nagrag-o ni Abraham gapu ta immay dagiti dua nga annakna.
2 Ta adu ti sanikua ni Isaac idiay Beerseba, ket nairuam ni Isaac a mapan mangkita kadagiti sanikuana ken agsubli ken amana.
3 Ket kadagidi nga aldaw immay ni Ismael a mangkita ken amana, ket naggigiddanda a dua, ket nangidaton ni Isaac iti daton a mapuoran, ket indatagna iti altar ni amana nga inaramidna idiay Hebron.
4 Ket nangidaton iti daton a panagyaman ket nangaramid iti maysa a piesta ti rag-o iti sango ni Ismael, a kabsatna: ket nangaramid ni Rebecca kadagiti baro a tinapay manipud iti baro a bukbukel, ket intedna ida ken Jacob, nga anakna, tapno ipanna ida ken Abraham, nga amana, manipud kadagiti umuna a bunga ti daga, tapno kanenna ken bendisionanna ti Namarsua iti amin a banag sakbay a matay.
5 Ket ni Isaac, nangibaon met babaen ti ima ni Jacob ken Abraham iti kasayaatan a daton a panagyaman, tapno mangan ken uminum.
6 Ket nangan ken imminum, ket binendisionanna ti Kangatuan a Dios, A nangparsua iti langit ken daga, A nangaramid iti amin a nalukmeg a banag iti daga, Ket intedna ida kadagiti annak ti tao, Tapno mangan ken uminumda ken bendisionanda ti Namarsua kadakuada.

7 ‘Ket ita agyamanak Kenka, Diosko, agsipud ta impakitanak iti daytoy nga aldaw: adtoy, maysaak a sangagasut tallopulo ket sangapulo ket lima a tawen, maysa a lakay ken napno iti aldaw, ket amin nga al-aldawko nagbalinda a talna kaniak.
8 Saannak a naparmek ti kampilan ti kabusor iti amin nga intedmo kaniak ken kadagiti annakko iti amin nga aldaw ti panagbiagko agingga ita nga aldaw.
9 Diosko, ti asimo ken ti talnam adda koma iti adipenmo, ken iti bin-i dagiti annakna, tapno agbalinda Kenka a napili a nasion ken tawid manipud iti tengnga dagiti amin a nasion iti daga manipud ita agingga iti amin nga aldaw dagiti kaputotan ti daga, agingga kadagiti amin a panawen.’
10 Ket inayabanna ni Jacob ket kinunana: ‘Anakko a ni Jacob, sapay koma ta bendisionannaka ti Dios ti amin ken papigsaennaka nga agaramid iti kinalinteg, ken ti pagayatanna iti sanguananna, ket piliennaka ken ti bukelmo tapno agbalinka nga ili para iti tawidna a maitunos iti pagayatanna a kanayon.
11 Ket sika, anakko, a ni Jacob, umasidegka ket agekannak.’ Ket immasideg ket inagkanna, ket kinunana: ‘Bendito koma ti anakko a ni Jacob, Ken amin nga annak ti Dios a Kangatuan, agingga iti amin a panawen: Ikkannaka koma ti Dios iti bukel ti kinalinteg; Ket sumagmamano kadagiti annakmo koma a santipikarenna iti tengnga ti intero a daga; Agserbi koma kenka dagiti nasion, Ket agruknoy dagiti amin a nasion iti sangoanan dagiti bin-im.
12 Agbalinka a nabileg iti imatang dagiti tattao, Ken aramidem ti turay iti amin a bin-i ni Set. Kalpasanna, nalintegto dagiti dalanmo ken dagiti dalan dagiti annakmo, Isu nga agbalindanto a nasantoan a nasion.
13 Sapay koma ta ited kenka ti Kangatuan a Dios ti amin a bendision, A nangbendisionan kaniak, Ken babaen iti dayta binendisionanna da Noe ken Adan; Sapay koma ta agnanaedda iti sagrado nga ulo ti bin-im manipud kaputotan agingga iti kaputotan iti agnanayon.
14 Ket dalusannaka koma manipud iti amin a kinakillo ken kinarugit, Tapno mapakawanka amin a salungasing; nga inaramidmo a di makaammo. Ket papigsaennaka koma, Ken bendisionannaka. Ket sapay koma ta tawidem ti intero a daga, .
15 Ket pabaruenna koma ti tulagna kenka. Tapno agbalinka Kenkuana a nasion a tawidna iti amin a panawen, Ken tapno Isu ket agbalin kenka ken iti bin-im a Dios iti kinapudno ken kinalinteg iti amin nga aldaw ti daga.
16 Ket sika, anakko a ni Jacob, laglagipem dagiti balikasko, Ket tungpalem dagiti bilin ni Abraham, amam: Isina ti bagim kadagiti nasion, Ket dika makipangan kadakuada: Ket dika agaramid a maitunos kadagiti aramidda, Ket saan nga agbalin a kaduada; Ta narugit dagiti aramidda, Ket amin a dalanda ket Polusion ken makarimon ken kinarugit.
17 Idatonda dagiti sakripisioda kadagiti natay, Ket agdaydayawda kadagiti dakes nga espiritu, Ken manganda iti rabaw dagiti tanem, Ket amin nga aramidda ket kinaubbaw ken awan.
18 Awan ti pusoda a makaawat, Ken saan a makita dagiti matada no ania dagiti aramidda, Ken no kasano ti panagkamalida a mangibaga iti maysa a pedaso ti kayo: ‘Sika ti Diosko,’ Ken iti maysa a bato: ‘Sika ti Apok ket sika ti mangispal kaniak.’ [Ket awan ti pusoda.]
19 Ket no maipapan kenka, anakko a ni Jacob, Tulongannaka koma ti Kangatuan a Dios, Ket ti Dios ti langit bendisionannaka, Ket ikkatennaka iti kinarugitda ken iti amin a biddutda.
20 Agannadka, anakko a Jacob, a mangasawa iti asawa manipud iti asinoman a bin-i ti annak a babbai ti Canaan; Ta amin a bin-ina ket mairamut manipud iti daga.
21 Ta, gapu iti salungasing ni Ham, nagbiddut ni Canaan, Ket madadaelto amin a bin-ina manipud iti daga ken amin a nabati, Ket awanto ti agtaud kencuana maisalakan iti aldaw ti panangukom.
22 Ket no maipapan kadagiti amin nga agdaydayaw kadagiti didiosen ken dagiti narugit
(a) Awanto ti namnama kadakuada iti daga dagiti sibibiag;
(b) Ket awanto ti pakalaglagipan kadakuada ditoy daga;
(c) Ta bumabadanto idiay Sheol, .
(d) Ket mapandanto iti lugar a pakakondenar, .
Kas iti pannakaikkat dagiti annak ti Sodoma iti daga Kasta met a maikkat dagiti amin nga agdaydayaw kadagiti didiosen.
23 Dika agbuteng, anakko a Jacob, Ket dika agsiddaaw, O anak ni Abraham: Sapay koma ta ti Kangatuan a Dios ti mangsalaknib kenka manipud pannakadadael, Ken manipud kadagiti amin a dalan ti biddut ispalennaka koma.
24 Daytoy a balay binangonko para iti bagik tapno ikabilko ti naganko iti rabawna ditoy daga: [naited kenka ken iti bin-im iti agnanayon], ket mapanagananto iti balay ni Abraham; naited kenca ken iti bukelmo iti agnanayon; ta bangonemto ti balayko ken ipasdekmo ti naganko iti sanguanan ti Dios iti agnanayon: dagiti bin-im ken ti naganmo agtakderdanto iti amin a kaputotan ti daga.’
25 Ket insardengna ti binilin ken binendisionanna.
26 Ket nagidda dagiti dua iti maysa a kama, ket naturog ni Jacob iti barukong ni Abraham, ti ama ni amana ket naminpito nga inagkanna, ket ti panagayatna ken ti pusona nagrag-oda kenkuana.
27 Ket binendisionanna iti amin a pusona ket kinunana: ‘Ti Kangatuan a Dios, ti Dios ti amin, ken Namarsua iti amin, a nangiruar kaniak manipud Ur ti Caldeo tapno itedna kaniak daytoy a daga tapno tawidek iti agnanayon, ken tapno maipasdekko ti nasantuan a bukel-mabendisionan ti Kangatuan iti agnanayon.’
28 Ket binendisionanna ni Jacob ket kinunana: ‘Anakko, a buyogen ti amin a pusok ken panagayatko, pagragsakak, ti paraburmo ken ti asimo maitag-ay koma kenkuana ken iti bin-ina.
29 Ket dimo baybay-an, wenno ibabain isuna manipud ita agingga kadagiti aldaw ti agnanayon, ket maluktan koma dagiti matam kenkuana ken iti bin-ina, tapno mataginayonmo isuna, ken bendisionam isuna, ken masantipikarmo isuna a kas maysa a nasion para iti tawidmo;
30 Ket bendisionam isuna iti amin a bendisionmo manipud ita agingga kadagiti amin nga aldaw ti agnanayon, ket pabaruem ti tulagmo ken ti paraburmo kenkuana ken iti bin-ina a maitunos iti amin a naimbag a ragsakmo kadagiti amin a kaputotan ti daga.’

KAPITULO 23

1 Ket inkabilna ti dua a ramay ni Jacob kadagiti matana, ket binendisionanna ti Dios dagiti didiosen, ket inalubanna ti rupana ket inyunnatna dagiti sakana ket naturog iti turog ti agnanayon, ket naummong kadagiti ammana.
2 Ket iti laksid amin daytoy nakaidda ni Jacob iti barukongna, ket dina ammo a natay ni Abraham, ti ama ni amana.
3 Ket nariing ni Jacob iti turogna, ket adtoy nalamiis ni Abraham a kas yelo, ket kinunana ‘Ama, ama’; ngem awan ti agsasao, ket ammona a natayen.
4 Ket timmakder manipud iti barukongna ket timmaray ket imbagana ken Rebecca, nga inana; ket napan ni Rebecca kenni Isaac iti rabii, ket imbagana kenkuana; ket naggigiddanda, ken ni Jacob a kaduada, ken adda silaw iti imana, ket idi simrekda nasarakanda ni Abraham a nakaidda a natay.
5 Ket nagruknoy ni Isaac iti rupa ni amana ket nagsangit ken inagkanna.
6 Ket nangngeg dagiti timek iti balay ni Abraham, ket timmakder ni Ismael nga anakna, ket napan ken Abraham nga amana, ket nagsangit ken ni Abraham nga amana, isu ken ti amin a sangakabbalayan ni Abraham, ket nagsangitda buyogen ti dakkel a panagsangit.
7 Ket ti annakna a da Isaac ken Ismael intabonda isuna iti doble a rukib, iti asideg ni Sara nga asawana, ket nagsangitda kenkuana iti uppat a pulo nga aldaw, amin dagiti lallaki iti balayna, ken da Isaac ken Ismael, ken amin nga annakda, ken amin nga annak ni Ketura iti lugarda; ket nagpatingga dagiti aldaw ti panagsangit ken Abraham.
8 Ket nagbiag isuna iti tallo a jubileo ken uppat a lawas ti tawen, sangagasut pitopulo ket lima a tawen, ket inleppasna dagiti aldaw ti panagbiagna, a lakay ken napno iti al-aldaw.
9 Ta dagiti al-aldaw dagiti amma, iti biagda, sangapulo ket siam a jubileo; ket kalpasan ti Layus nangrugida a dumakkel iti nakurang a sangapulo ket siam a jubileo, ken bimmassit iti jubileo, ken napardas a lumakay, ken napno iti al-aldawda gapu iti nagduduma a rigat ken ti kinadakes dagiti dalanda, malaksid ken Abraham.
10 Ta naan-anay ni Abraham iti amin nga aramidna iti Apo, ken makaay-ayo unay iti kinalinteg iti amin nga al-aldaw ti panagbiagna; ket adtoy, saanna a nakompleto ti uppat a jubileo iti biagna, idi lumakay gapu iti kinadangkes, ken napno kadagiti aldawna.
11 Ket amin dagiti kaputotan a tumaud manipud iti daytoy a panawen agingga iti aldaw ti dakkel a panangukom ket alisto a lumakay, sakbay a makompletoda ti dua a jubileo, ket ti pannakaammoda baybay-anna ida gapu iti kinalakayda Daga amin a pannakaammoda mapukawto].
12 Ket kadagidi nga al-aldaw, no agbiag ti maysa a tao iti maysa a jubileo ken kagudua a tawen, kunaenda maipapan kenkuana: ‘Nabayagen ti panagbiagna, ket ti dakdakkel a paset ti al-aldawna ket ut-ot ken ladingit ken rigat, ket awan ti talna.
13 Ta ti didigra ket sumaruno iti didigra, ken sugat iti sugat, ken rigat iti rigat, ken dakes a damag iti dakes a damag, ken sakit iti sakit, ken amin a dakes a panangukom a kas kadagitoy, iti maysa ken maysa, sakit ken panagreggaay, ken niebe ken yelo ken yelo, ken gurigor, ken panaglamiis, ken rigat, ken bisin, ken ipapatay, ken kampilan, ken pannakakautibo, ken amin kita ti didigra ken ut-ot.’
14 Ket umayto amin dagitoy iti dakes a kaputotan, a mangsalungasing iti daga: dagiti aramidda isuda ti kinarugit ken pannakiabig, ken pannakarugit ken makarimon.
15 Kalpasanna kunaenda: ‘Adu (uray), agingga iti sangaribu a tawen, ken nasayaat dagiti aldaw dagiti amma; ngem adtoy, dagiti aldaw ti biagtayo, no nagbiag ti maysa a tao iti adu, tallo a pulo a tawen ken sangapulo, ket, no napigsa, uppat a pulo a tawen, ken dagidiay dakes, ket awan ti talna kadagiti aldaw daytoy dakes a kaputotan.’
16 Ket iti dayta a kaputotan pabasolto dagiti annak a lallaki dagiti ammada ken dagiti lallakayda iti basol ken kinakillo, ken kadagiti balikas ti ngiwatda ken dagiti dadakkel a kinadakes nga ar-aramidenda, ken maipanggep iti panangbaybay-ada iti katulagan nga inaramid ti Apo iti nagbaetanda ken Kenkuana, a tungpalenda ken aramidenda amin dagiti bilinna ken dagiti ordinansa ken amin a lintegna, a dida pumanaw uray iti makannawan wenno iti makannigid.
17 Ta amin ket nagaramidda iti dakes, ket tunggal ngiwat agsasao iti kinadakes ken amin nga aramidda ket maysa a kinarugit ken makarimon, ken amin a dalanda ket rugit, kinarugit ken pannakadadael.
18 Adtoy madadaelto ti daga gapu iti amin nga aramidda, ket awanto ti bukel ti ubas, ken awanto ti lana; ta dagiti aramidda ket naan-anay nga awanan pammati, ket madadaeldanto amin a sangsangkamaysa, dagiti animal ken baka ken tumatayab, ken amin nga ikan iti baybay, gapu kadagiti annak ti tao.
19 Ket agsusupiatdanto iti maysa ken maysa, ti agtutubo kadagiti lallakay, ken ti nataengan kadagiti agtutubo, ti napanglaw kadagiti nabaknang, ti nanumo kadagiti naindaklan, ken ti agpalpalama iti prinsipe, gapu iti linteg ken ti tulag; ta nalipatandan ti bilin, ken tulag, ken piesta, ken bulan, ken Sabbath, ken jubileo, ken amin a panangukom.
20 Ket agtakderdanto <nga addaan kadagiti pana ken> kampilan ken gubat tapno agsublida iti dalan; ngem saandanto nga agsubli agingga a maibukbok ti adu a dara iti daga, a saggaysa.
21 Ket dagidiay nakalibas saandanto nga agsubli manipud iti kinadangkesda iti dalan ti kinalinteg, no di ket itan-okdanto amin ti bagbagida iti panangallilaw ken kinabaknang, tapno tunggal maysa ket alaenda amin a kukua ti kaarrubana, ket inagananda ti naindaklan a nagan, ngem saan nga iti kinapudno ken saan nga iti kinalinteg, ket rugitanda ti nasantoan a kasasanto babaen ti kinarugitda ken ti pannakarunot ti pannakarugitda.
22 Ket dumtengto ti dakkel a dusa kadagiti aramid daytoy a kaputotan manipud iti Apo, ket itednanto ida iti kampilan ken iti panangukom ken iti pannakakautibo, ken masamsam ken maibus.
23 Ket riingennanto kadakuada dagiti managbasol dagiti Gentil, nga awan ti asi wenno asi, ken mangraem iti kinatao ti awan, uray lakay wenno ubing, wenno siasinoman, ta nadangkes ken napigpigsada nga agaramid iti dakes ngem amin nga annak ti tao. Ket usarendanto ti kinaranggas maibusor iti Israel ken panagsalungasing maibusor ken Jacob, Ket adu a dara ti maibukbok iti daga, Ket awanto ti maurnong ken awan ti mangitabon.

24 Kadagidiay nga aldaw agpukkawdanto iti napigsa, Ket umawag ken agkararagda tapno maisalakanda iti ima dagiti managbasol, dagiti Gentil; Ngem awanto ti maisalakan.
25 Ket ti ulo dagiti annak napudawdanto iti ubanan a buok, Ket ti ubing nga agtawen iti tallo a lawas agparangto a lakay a kas iti maysa a sangagasut ti tawenna, Ket ti katayagda madadaelto gapu iti rigat ken panangirurumen.
26 Ket kadagidi nga aldaw mangrugin nga adalen dagiti ubbing dagiti linteg, Ken birokenda dagiti bilin, Ken agsublida iti dana ti kinalinteg.
27 Ket mangrugin nga umadu ken umadu dagiti aldaw kadagidi annak ti tao Agingga nga umasideg dagiti aldawda iti sangaribu a tawen. Ket iti dakdakkel a bilang dagiti tawen ngem (sakbay) ti bilang dagiti aldaw.
28 Ket awanto ti lakay Wenno ti maysa a <saan> a mapnek kadagiti aldawna, Ta amin ket agbalinto (kas) ubbing ken agtutubo.
29 Ket amin nga al-aldawda maleppasdanto ken agbiagda a sitatalna ken rag-o, Ket awanto ni Satanas wenno aniaman a dakes a mangdadael; Ta amin nga al-aldawda agbalinto nga aldaw ti bendision ken pannakaagas.
30 Ket iti dayta a tiempo paimbagento ti Apo dagiti adipenna, Ket tumakderdanto ket makitada ti dakkel a talna, Ket papanawenna dagiti kabusorda. Ket dagiti nalinteg makitadanto ket agyamandanto, Ket agrag-oda iti rag-o iti agnanayon nga agnanayon, Ket makitadanto amin a panangukomda ken amin a lunodda kadagiti kabusorda.
31 Ket agtalinaedto dagiti tulangda iti daga, Ket adunto ti rag-o dagiti espirituda, Ket maammuandanto nga isu ti Apo ti mangipatungpal iti panangukom, Ken mangipakpakita iti asi kadagiti ginasut ken rinibu ken kadagiti amin nga agayat Kenkuana
32 Ket sika, Moises, isuratmo dagitoy a balikas; ta kastoy ti naisuratda, ket insuratda (ida) kadagiti nailangitan a tapi kas pammaneknek kadagiti kaputotan iti agnanayon.

KAPITULO 24

1 Ket napasamak kalpasan ti ipapatay ni Abraham, a binendisionan ti Apo ni Isaac nga anakna, ket timmakder manipud Hebron ket napan ket nagnaed iti Bubon ti Parmata iti umuna a tawen ti maikatlo a lawas [2073 AM] daytoy a jubileo, pito a tawen.
2 Ket iti umuna a tawen ti maikapat a lawas nangrugi ti bisin iti daga, [2080 AM] malaksid iti umuna a bisin, a napasamak idi kaaldawan ni Abraham.
3 Ket ni Jacob nagtabon iti taraken ti lentehas, ket immay ni Esau manipud iti talon a mabisin. Ket kinunana ken Jacob a kabsatna: 'Itedmo kaniak daytoy nalabaga a kaldero.' Ket kinuna kenkuana ni Jacob: 'Ilakom kaniak ti [primogeniture, daytoy] a kalintegam kas inauna ket itedko kenka ti tinapay, ken kasta met ti sumagmamano iti daytoy a banga ti lentehas.'
4 Ket kinuna ni Esau iti pusona: 'Matayakto; ania ti ganansia kaniak daytoy a kalintegan kas inauna?
5 'Ket kinunana ken Jacob: 'Itedko kenka.' Ket kinuna ni Jacob: 'Isapatam kaniak, ita nga aldaw,' ket insapatana kenkuana.
6 Ket ni Jacob intedna ti kabsatna a ni Esau iti tinapay ken banga, ket mangan agingga a mapnek, ket ni Esau inumsina ti kalinteganna kas inauna; gapu iti daytoy a rason ti nagan ni Esau a naawagan iti Edom, gapu iti nalabaga a banga nga inted kenkuana ni Jacob maipaay iti kalinteganna kas inauna.
7 Ket ni Jacob nagbalin a panglakayen, ket ni Esau naibaba manipud iti dignidadna.
8 Ket ti bisin nalpasen ti daga, ket ni Isaac pimmanaw a mapan idiay Egipto iti maikadua a tawen daytoy a lawas, ket napan iti ari dagiti Filisteo idiay Gerar, idiay Abimelec.
9 Ket nagparang kenkuana ti Apo ket kinunana kenkuana: 'Dika bumaba idiay Egipto; agnaedka iti daga nga ibagak kenka, ket agnaedka iti daytoy a daga, ket makikaduaak ken bendisionanka.
10 Ta kenka ken iti bukelmo itedko amin daytoy a daga, ket ipasdekko ti sapatak nga insapatak ken ni Abraham nga amam, ket paaduekto ti bukelmo a kas kadagiti bituen ti langit, ket itedko iti bukelmo amin daytoy a daga.
11 Ket iti bukelmo mabendisionanto dagiti amin a nasion iti daga, gapu ta nagtulnog ni amam iti timekko, ken tinungpalna ti bilinko ken dagiti bilbilinko, ken dagiti lintegko, ken dagiti ordinansa, ken ti tulagko; ket ita agtulnogka iti timekko ket agtaengka iti daytoy a daga.'
12 Ket nagnaed idiay Gelar iti tallo a lawas.
13 Ket ni Abimelec inbilinna maipapan kenkuana, [2080-2101 AM] ken maipapan iti amin a kukuana, a kunkunana: 'Siasinoman a tao a mangsagid kenkuana wenno aniaman a kukuana sigurado a matay.'
14 Pimmigsa ni Isaac kadagiti Filisteo, ket nakagun-od iti adu a sanikua, baka ken karnero ken kamelio ken asno ken dakkel a sangakabbalayan.
15 Nagmula iti daga dagiti Filisteo ket inyegna ti maminsangagasut, ket nagbalin a nalabes ti kinadakkel ni Isaac, ket naipal kenkuana dagiti Filisteo.
16 Ita amin a bubon a kinali dagiti adipen ni Abraham bayat ti panagbiag ni Abraham, pinasardeng dagiti Filisteo ida kalpasan ti ipapatay ni Abraham, ket pinunnoda ida iti daga.
17 Ket kinuna ni Abimelec ken Isaac: 'Mapanka kadakami, ta nabilbilegka nga amang ngem kadakami', ket pimmanaw ni Isaac sadiay iti umuna a tawen ti maikapito a lawas, ket nagnaed kadagiti tanap ti Gerar.
18 Ket kinalida manen dagiti bubon ti danum a kinali dagiti adipen ni Abraham, nga amana, ken inserra dagiti Filisteo kalpasan ti ipapatay ni Abraham nga amana, ket inawaganna ti nagnaganda kas ni Abraham nga amana.
19 Ket dagiti adipen ni Isaac nagkalida iti bubon iti ginget, ket nakasarakda iti sibibiag a danum, ket dagiti pastor ti Gerar nakirangetda kadagiti pastor ni Isaac, a kunkunada: 'Ti danum kukuami'; ket inawagan ni Isaac iti nagan ti bubon iti 'Kalsa', gapu ta nakilloda kadakami.
20 Ket nagkalida iti maikadua a bubon, ket nakirangetda met iti dayta, ket pinanagananna dayta iti 'Kabusor'. Ket timmakder manipud sadiay ket nagkalida iti sabali a bubon, ket gapu iti dayta saanda a nagriri, ket pinanagananna dayta iti 'Kuarto', ket kinuna ni Isaac: 'Ita, inted ti Apo ti lugar para kadakami, ket immadukami iti daga.'
21 Ket simmang-at manipud sadiay agingga iti Bubon ti Sapata iti umuna a tawen ti umuna a lawas iti [2108 AM] maika-uppat a pulo ket uppat a jubileo.
22 Ket nagparang kenkuana ti Apo iti dayta a rabii, iti baro a bulan iti umuna a bulan, ket kinunana kenkuana: 'Siak ti Dios ni Abraham nga amam; dika agbuteng, ta addaak

kenka, ket bendisionankanto ket sigurado nga umaduakto iti bin-im a kas iti darat ti daga, maigapu ken Abraham nga adipenko.'
23 Ket nangibangon iti altar sadiay, nga immuna nga imbangon ni Abraham nga amana, ket inawaganna ti nagan ti Apo, ket indatonna ti daton iti Dios ni Abraham nga amana.
24 Nagkalida iti bubon ket nakasarakda iti sibibiag a danum.
25 Ket dagiti adipen ni Isaac nagkalida iti sabali a bubon ket dida nakasarak iti danum, ket napanda ket imbagada ken Isaac a saanda a nakasarak iti danum, ket kinuna ni Isaac: 'Insapatak ita nga aldaw kadagiti Filisteo ket daytoy a banag naipakaammo kadakami.'
26 Ket pinanagananna dayta a disso iti Bubon ti Sapata; ta sadiay insapatana kada Abimelec ken ni Ahuzzat a gayyemna ken ni Ficol a prepekto Wenno ti buyotna.
27 Ket ammo ni Isaac iti daydi nga aldaw a gapu iti pannakapilit insapatana kadakuada a makikappia kadakuada.
28 Ket ni Isaac iti dayta nga aldaw inlunodna dagiti Filisteo ket kinunana: 'Mailunod koma dagiti Filisteo agingga iti aldaw ti pungtot ken pungtot manipud iti tengnga ti amin a nasion; pagbalinen koma ida ti Dios a paguyaw ken lunod ken banag ti pungtot ken pungtot kadagiti ima dagiti managbasol a Gentil ken kadagiti ima dagiti Kitim.
29 Ket siasinoman a makalisi iti kampilan ti kabusor ken dagiti Kitim, ramutenna koma ti nalinteg a nasion iti panangukom manipud iti baba ti langit; ta isudanto ti kabusor ken kabusor dagiti annakko iti intero a kaputotanda iti daga.
30 Ket awanto ti natda a mabati cadacuada, Saanto a maisalakan iti aldaw ti pungtot ti panangukom; Ta ti pannakadadael ken pannakaramut ken pannakapapanaw manipud iti daga ket isu ti sibubukel a bin-i dagiti Filisteo (naisagana), Ket awanton ti mabati para kadagitoy a Caftorim iti nagan wenno bin-i ditoy daga.
31 Ta uray no sumang-at idiay langit, Maibabato idiay, Ket uray no papigsaenna ti bagina ditoy daga, Maguyodto manipud sadiay, Ket uray aglemmeng iti tengnga dagiti nasion, Uray manipud sadiay mairamutto; Ket nupay bumaba idiay Sheol, Sadiay met a dakkelto ti pannakakondenarna, Ket sadiay met awanto ti talna.
32 Ket no macautibo, Babaen kadagiti im-ima dagiti agsapsapul iti biagna papatayendanto isuna iti dalan, Ket uray ti nagan wenno bin-i saanto a mabati kencuana iti intero a daga; Ta pumanawto iti agnanayon a lunod.'
33 Ket kastoy ti naisurat ken naikitikit maipanggep kenkuana kadagiti nailangitan a tapi, nga aramiden kenkuana iti aldaw ti panangukom, tapno mairamut isuna manipud iti daga.

KAPITULO 25

1 Ket iti maikadua a tawen daytoy a lawas iti daytoy a jubileo, inayaban ni Rebecca ni Jacob nga anakna, ket nakisao kenkuana [2109 AM], a kunkunana: 'Anakko, saannaka nga asawaen dagiti annak a babbai ti Canaan, a kas ken ni Esau, a kabsatmo, a nangala kenkuana iti dua nga assawa kadagiti annak a babbai ti Canaan, ket pinapaitda ti kararuak iti amin a narugit nga aramidda: ta amin nga aramidda ket isu pannakiabig ken derrep, ket awan ti kinalinteg kadakuada, ta (dagiti aramidda) ket dakes.
2 Ket siak, anakko, ay-ayatenka unay, ket ti pusok ken ti panagayatko bendisionannaka iti tunggal oras ti aldaw ken panagbantay iti rabii.
3 Ket ita, anakko, dumngegka iti timekko, ket aramidem ti pagayatan ni inam, ket saannaka nga alaen nga asawa dagiti annak a babbai daytoy a daga, no di ket ti laeng balay ni amak, ken kadagiti kakabagian ni amak. Mangasawakanto iti balay ni amak, ket ti Kangatuan a Dios bendisionannakanto, ket dagiti annakmo agbalindanto a nalinteg a kaputotan ken nasantuan a bin-i.'
4 Ket kalpasanna, nakisarita ni Jacob ken Rebecca, nga inana, ket kinunana kenkuana: 'Adtoy, ina, agtawenak iti siam a lawas, ket diak am-ammo wenno sinagidko ti asinoman a babai, wenno diak innobio ti bagik iti asinoman, wenno uray pay napanunotko nga asawaen ti annak a babbai ti Canaan.
5 Ta malagipko, ina, dagiti sasao ni Abraham, nga amami, ta imbilinna kaniak a diak mangasawa iti asawa kadagiti annak a babbai ti Canaan, no di ket mangala kaniak iti asawa manipud iti bin-i ti balay ni amak ken manipud kadagiti kabagiak.
6 Nangngegko idi a naipasngay dagiti annak a babbai ni Laban, a kabsatmo, ket inkabilko ti pusok kadakuada a mangasawa iti asawa manipud iti tengngada.
7 Ket gapu iti daytoy a rason insaluadko ti bagik iti espirituk maibusor iti panagbasol wenno pannakadadael iti amin a dalanko iti amin nga aldaw ti panagbiagko; ta no maipapan iti derrep ken pannakiabig, adu a bilin kaniak ni Abraham nga amak.
8 Ket, iti laksid ti amin nga imbilinna kaniak, dagitoy dua ket dua a tawen a nakiranget kaniak ti kabsatko, ket masansan a nakisarita kaniak ket kinunana: 'Kabsatko, alaem ti kabsat a babai ti dua nga assawak'; ngem agkedkedak nga agaramid iti inaramidna.
9 Isapatak iti sanguanam, ina, nga iti amin nga al-aldaw ti panagbiagko diakto asawaen manipud kadagiti annak a babbai ti bin-i ti Canaan, ket diakto agtignay a nadangkes a kas iti inaramid ti kabsatko.
10 Dika agbuteng, ina; masiguradom nga aramidekto ti pagayatam ket magnaak a siuumiso, ket diak dadaelen dagiti dalanko iti agnanayon.'
11 Ket kalpasanna intangadna ti rupana iti langit ket inyunnatna dagiti ramay dagiti imana, ket linuktanna ti ngiwatna ket binendisionanna ti Kangatuan a Dios, a nangparsua iti langit ken daga, ket intedna ti panagyaman ken panagdaydayaw Kenkuana.
12 Ket kinunana: 'Madaydayaw koma ti Apo a Dios, ket mabendisionan koma ti nasantuan a naganna iti agnanayon nga agnanayon, a nangted kaniak ken Jacob kas nasin-aw nga anak ken nasantuan a bin-i; ta kukuam, ket kukuamto ti bukelna nga agtultuloy ken iti amin a kaputotan iti agnanayon.
13 Bendisionam, O Apo, ket ikabilmo iti ngiwatko ti bendision ti kinalinteg, tapno bendisionak isuna.'
14 Ket iti dayta nga oras, idi bimmaba ti espiritu ti kinalinteg iti ngiwatna, inkabilna ti dua nga imana iti ulo ni Jacob, ket kinunana.

15 Nabendisionanka, Apo ti kinalinteg ken Dios dagiti panawen, Ket bendisionannaka koma iti labes dagiti amin a kaputotan ti tao. Itedna koma kenka, Anakko, ti dalan ti kinalinteg, Ket ipalgakna ti kinalinteg kadagiti bin-im.
16 Ket paaduenna koma dagiti annakmo bayat ti panagbiagmo, Ket tumakderda koma a maibatay iti bilang dagiti bulan ti tawen. Ket agbalin koma nga adu ken naindaklan dagiti annakda iti labes dagiti bituen ti langit, Ket ad-adu koma ti bilangda ngem ti darat ti baybay.
17 Ket sapay koma ta itedna kadakuada daytoy naimbag a daga -kas iti kinunana nga itedna ken ni Abraham ken kadagiti bin-ina a sumaruno kenkuana- Ket sapay koma ta iggamanda a kas sanikua iti agnanayon.
18 Ket makitak (mayanak) kenka, anakko, nabendisionan nga annak bayat ti panagbiagko, Ket maysa koma a nabendisionan ken nasantuan a bukel ti amin a bin-imo.
19 Ket kas iti panangpabang-armo iti espiritu ni inam bayat ti panagbiagna, Ti aanakan ti nangipasngay kenka bendisionannaka iti kastoy, [Ti dungngok] ken dagiti susok bendisionannaka Ket ti ngiwatko ken ti dilak idaydayawdaka unay.
20 Umadu ken agsaknap iti rabaw ti daga, Ket naan-anay koma ti bukelmo iti rag-o ti langit ken daga iti agnanayon; Ket agrag-o koma ti bukelmo, Ket iti dakkel nga aldaw ti talna maaddaan koma iti talna.
21 Ket agtalinaed koma ti naganmo ken dagiti bukelmo agingga iti amin a panawen, Ket ti Kangatuan a Dios ti Diosda koma, Ket makipagnaed koma kadakuada ti Dios ti kinalinteg, Ket babaen kadakuada maibangon koma ti santuariona iti amin a panawen.
22 Bendito koma daydiay mangbendision kenka, Ken amin a lasag a mangilunod kenka iti ulbod, mailunod koma dayta.'
23 Ket inagkanna, ket kinunana kencuana; 'Ayatennaka koma ti Apo ti lubong Kas iti puso ni inam ken ti panagayatna agrag-o kenka ken bendisionannaka.' Ket nagsardeng a nangbendision.

KAPITULO 26

1 Ket iti maikapito a tawen daytoy a lawas inayaban ni Isaac ni Esau, ti inauna nga Anakna, ket kinunana kenkuana: ' Lakayak [2114 AM], anakko, ket adtoy nakudrep dagiti matak a makakita, ket diak ammo ti aldaw ti ipapatayko.
2 Ket ita alaem dagiti armasmo nga aganup ti quiver-mo ken panam, ket rummuarka iti talon, ket aganup ken tiliwennak (karne ti urbon), anakko, ket aramidem kaniak ti naalsem a karne, kas iti pagay-ayat ti kararuak, ket iyegmo kaniak tapno kanek, ken tapno bendisionannaka ti kararuak sakbay a matayak.'
3 Ngem nangngeg ni Rebecca a makisarsarita ni Isaac ken Esau.
4 Nasapa a napan ni Esau iti talon tapno aganup ken mangtiliw ken mangiyawid ken amana.
5 Ket inayaban ni Rebecca ni Jacob, nga anakna, ket kinunana kenkuana: 'Adtoy, nangngegko ni Isaac, nga amam, a nagsao ken Esau, a kabsatmo, a kunkunana: "Anupemnak, ket mangaramidka kaniak iti nasam-it a karne, ket iyegko kaniak dayta."
6 Mabalinko ti mangan ken bendisionanka iti sangoanan ti Apo sakbay a matayak." Ket ita, anakko, agtulnogka iti timekko iti dayta nga ibilinko kenka: Inka iti arbanmo ket alaem kaniak ti dua a nasayaat nga urbon a kalding, ket aramidek ida a nasam-it a karne para ken amam, kas iti pagay-ayatna, ket iyegmonto (daytoy) ken ni amam tapno mangan ken bendisionannaka iti sangoanan ti Apo sakbay a matay, ken dayta mabalin a mabendisionan.'
7 Ket kinuna ni Jacob ken ni Rebecca nga inana: 'Ina, diakto lapdan ti aniaman a kayat a kanen ni tatangko, ken makaay-ayo kenkuana: mabutengak laeng, inak, a mabigbigna ti timekko ket kayatnak a sagiden.
8 Ket ammom a nalannasko, ket ni Esau, a kabsatko, ket dutdot, ket agparangakto iti sanguanan dagiti matana kas maysa a managdakdakes, ket aramidekto ti aramid a dina imbilin kaniak, ket agpungtot kaniak, ket iyegkonto iti bagik ti lunod, ket saan a bendision.'
9 Ket ni Rebecca, nga inana, kinunana kenkuana: 'Adda kaniak ti lunodmo, anakko, agtulnog laeng iti timekko.'
10 Ket nagtulnog ni Jacob iti timek ni Rebecca, nga inana, ket napan nangala iti dua a nasayaat ken nalukmeg nga urbon dagiti kalding, ket inyegna ida iti inana, ket inaramid ni inana ida iti ~nasam-it a karne~ a kas iti pagay-ayatna.
11 Ket innala ni Rebecca ti nasayaat a tudo ni Esau, ti inauna nga anakna, a kaduana iti balay, ket kinawesanna ni Jacob, ti ub-ubing nga anakna, (kadakuada), ket inkabilna dagiti lalat dagiti urbon kadagiti imana ken kadagiti naibutaktak a paset ti tengngedna.
12 Ket intedna ti karne ken tinapay nga insaganana iti ima ni Jacob nga anakna.
13 Ket ni Jacob simrek ken amana ket kinunana: 'Siak ti anakmo: inaramidko ti maitunos iti imbilinmo kaniak: bumangonka ket agtugawka ket manganka iti natiliwko, ama, tapno bendisionannak ti kararuam.'
14 Ket kinuna ni Isaac iti anakna: 'Kasano a napardas ti pannakasarakmo, anakko?
15 'Ket kinuna ni Jacob: 'Gapu ta <ti Apo> a Diosmo ti nangsarak kaniak.'
16 Ket kinuna ni Isaac kenkuana: Umasidegka, tapno mariknaka, anakko, no sika ni Esau nga anakko wenno saan.'
17 Ket ni Jacob immasideg ken Isaac, nga amana, ket nariknana ket kinunana: 'Ti timek ket timek ni Jacob, ngem dagiti ima ket im-ima ni Esau,' .
18 ket saanna a nailasin, agsipud ta maysa a dispensasion manipud langit tapno maikkat ti pannakabalinna a makaawat ket saan a nailasin ni Isaac, ta dagiti imana nadutdot a kas ken ni Esau a kabsatna, isu a binendisionanna.
19 Ket kinunana: 'Sika kadi nga anakko nga Esau? ' ket kinunana: 'Siak ti anakmo': ket kinunana, 'Iyasidegmo kaniak tapno manganak iti natiliwmo, anakko, tapno bendisionannaka ti kararuak.'
20 Ket immasideg kenkuana, ket nangan, ket inyegna kenkuana ti arak ket imminum.
21 Ket ni Isaac, nga amana, kinunana kenkuana: 'Umasidegka ket agepannak, anakko.
22 Ket immasideg ket inagkanna. Ket inangotna ti angot ti kawesna, ket binendisionanna ket kinunana: 'Adtoy, ti angot ti anakko ket kas iti angot ti <napno> a talon a binendisionan ti Apo.

23 Ket ikkannaka koma ti Apo iti linnaaw ti langit Ken ti linnaaw ti daga, ken adu a mais ken lana: Agserbi koma kenka dagiti nasion, Ket agruknoy kenka dagiti ili.
24 Agbalinka nga apo cadagiti cacabsatmo, Ket dagiti annac ni inam agruknoyda kenca; Ket sapay koma ta amin a bendision a nangbendisionan kaniak ti Apo ken nangbendision ken ni Abraham, amak; Maitedka kenka ken iti bin-im iti agnanayon: Mailunod koma daydiay mangilunod kenka, Ket mabendisionan koma ti mangbendision kenka.'
25 Ket naaramid nga apaman a nalpas ni Isaac ti panangbendisionna ken Jacob nga anakna, ket pimmanaw ni Jacob manipud ken Isaac nga amana inlemmengna ti bagina ket ni Esau, a kabsatna, simrek manipud iti panaganupna.
26 Ket nangaramid met iti naalsem a karne, ket inyegna (dayta) ken amana, ket kinunana ken amana: 'Bay-am a tumakder ni amak, ket mangan iti karne ti ulegko tapno bendisionannak ti kararuam.'
27 Ket ni Isaac, nga amana, kinunana kenkuana: 'Siasinoka? 'Ket kinunana kenkuana: 'Siak ti inauna nga anakmo, ni Esau nga anakmo: Inaramidko ti imbilinmo kaniak.'
28 Ket ni Isaac nasdaaw unay, ket kinunana: 'Siasino daydiay nanganup ken nangtiliw ken nangiyeg (dayta) kaniak, ket kinnanko iti amin sakbay nga immayka, ket binendisionak isuna: (ket) mabendisionanto, ken amin a bin-ina iti agnanayon.'
29 Ket naaramid idi nangngeg ni Esau ti sasao ni Isaac nga amana, impukkawna buyogen ti nakaro ken napait nga ikkis, ket kinunana ken amana: 'Bendisionannak, (uray) siak met, ama.'
30 Ket kinunana kenkuana: 'Immay ti kabsatmo a buyogen ti panangallilaw, ket innalana ti bendisionmo.' Ket kinunana: 'Ita ammokon no apay a napanaganan iti naganna iti Jacob: adtoy, sinukatannak kadagitoy dua a daras: inikkatna ti kalintegak kas pannakayanak, ket ita inikkatnan ti bendisionko.'
31 Ket kinunana: 'Saanka kadi a nangisagana iti bendision para kaniak, ama?' ket simmungbat ni Isaac ket kinunana ken Esau: 'Adtoy, inaramidko isuna nga apom, Ket amin a kakabsatna intedko kenkuana kas adipen, Ket babaen ti adu a mais ken arak ken lana pinapigsak kenkuana: Ket ania itan ti aramidek para kenka, anakko?'
32 Ket kinuna ni Esau ken Isaac nga amana: 'Maysa laeng kadi ti bendisionmo, O ama? Bendisionannak, (uray) siak met, ama: '
33 Ket inngato ni Esau ti timekna ket nagsangit. Ket simmungbat ni Isaac ket kinunana kenkuana: 'Adtoy, adayo iti linnaaw ti daga ti pagnaedam, Ken adayo iti linnaaw ti langit manipud ngato.
34 Ket babaen ti kampilanmo agbiagkanto, Ket agserbikanto iti kabsatmo. Ket mapasamakto inton agbalinka a naindaklan, Ket iyugyugyogmo ti sangolna manipud iti tengngedmo, Agbasolkanto iti naan-anay a basol agingga ken patay, Ket ti bukelmo maramutento manipud iti sirok ti langit.'
35 Ket ni Esau intultuloyna a binutbuteng ni Jacob gapu iti bendision a binendisionan ni amana, ket isu: kinunana iti pusona: 'Umay koma itan dagiti aldaw ti panagleddaang ken amak, tapno mapapatayko ni Jacob a kabsatko.'

KAPITULO 27

1 Ket dagiti sasao ni Esau, ti inauna nga anakna, naibaga ken Rebecca iti tagtagainep, ket ni Rebecca nangibaon ken ni Jacob nga ub-ubing nga anakna.
2 ket kinunana kenkuana: 'Kitaem ni Esau a kabsatmo agibales kenka tapno papatayennaka.
3 Ita, ngarud, anakko, agtulnogka iti timekko, ket tumakderka ket agtalawka ken ni Laban, kabsatko, idiay Haran, ket agtalinaedka kenkuana iti sumagmamano nga aldaw agingga nga agsubli ti pungtot ti kabsatmo, ket ikkatenna ti pungtotna kenka, ket lipatem amin nga inaramidmo; kalpasanna ibaonka ken alaenka manipud sadiay.'
4 Ket kinuna ni Jacob: 'Saanak a mabuteng; no kayatnak a patayen, patayek isuna.'
5 Ngem kinunana kenkuana: 'Diak koma mapukaw ti agpada nga annakko iti maysa nga aldaw.'
6 Ket kinuna ni Jacob ken ni Rebecca nga inana: 'Adtoy, ammom a lumakayen ni amak, ket saan a makakita gapu ta natangken dagiti matana, ket no panawak isu ket dakesto dayta kadagiti matana, agsipud ta baybay-ak ket umadayo kenka, ket agpungtot ni amak, ket ilunodnak. Saanakto a mapan; inton ibaonnak, kalpasanna siak laeng ti mapan.'
7 Ket kinuna ni Rebecca ken Jacob: 'Sumrekak ket makisaritaak kenkuana, ket papanawennakanto.'
8 Ket simrek ni Rebecca ket kinunana ken Isaac: 'Kagurak ti biagko gapu iti dua nga annak a babbai ni Het, nga inasawa ni Esau; ket no mangala ni Jacob iti asawa manipud kadagiti annak a babbai ti daga a kas kadagitoy, ania a panggep ti ad-adda pay nga agbiagak, ta dakes dagiti annak a babbai ti Canaan.'
9 Inayaban ni Isaac ni Jacob ket binendisionanna, ket binalakadanna ket kinunana kenkuana: 'Dika asawaen ti asinoman kadagiti annak a babbai ti Canaan;
10 Tumakderka ket mapanka idiay Mesopotamia, iti balay ni Betuel, nga ama ni inam, ket alaem kenka ti asawa manipud sadiay kadagiti annak a babbai ni Laban, a kabsat ni inam.
11 Ket ti Dios a Mannakabalin-amin bendisionannaka ket paaduennaka ken paaduennaka tapno agbalinka a bunggoy dagiti nasion, ket itedmo kenka dagiti bendision ni amak nga Abraham, kenka ken kadagiti bin-im a sumaruno kenka, tapno tawidem ti daga a pagnanaedam ken amin a daga nga inted ti Dios ken Abraham: mapanka, anakko, a sitatalna.'
12 Pinapanaw ni Isaac ni Jacob, ket napan idiay Mesopotamia, ken Laban nga anak ni Betuel a Siriano, a kabsat ni Rebecca nga ina ni Jacob.
13 Ket naaramid a kalpasan a timmakder ni Jacob tapno mapan idiay Mesopotamia, naladingit ti espiritu ni Rebecca kalpasan ti anakna, ket nagsangit.
14 Ket ni Isaac kinunana ken Rebecca: 'Kabsatko, dika agsangit gapu ken Jacob, anakko; ta mapan a sitatalna, ket sitatalna nga agsublinto.
15 Ti Kangatuan a Dios salaknibannanto manipud iti amin a kinadakes, ket makikadua kenkuana; ta dinanto baybay-an isuna iti amin nga aldawna;
16 Ta ammok a rumang-ayto dagiti dalanna iti amin a papananna, agingga nga agsubli a sitatalna kadatayo, ket makitatayo a sitatalna.

17 Dika agbuteng gapu kencuana, adingko, ta adda iti nalinteg a dana ken isu ket naan-anay a tao: ket isu napudno ket saanto a mapukaw. Saan nga agsangit.'
18 Ket ni Isaac liniwliwana ni Rebecca gapu iti anakna a ni Jacob, ket binendisionanna.
19 Ket napan ni Jacob manipud iti Bubon ti Sapata a mapan idiay Haran iti umuna a tawen ti maikadua a lawas iti maika-uppat a pulo ket uppat a jubileo, ket immay idiay Luz iti kabambantayan, kayatna a sawen, Bethel, iti baro a bulan iti umuna a bulan daytoy a lawas, [2115 AM] ket immay iti lugar iti rabii ket nagturong manipud iti dalan nga agturong iti laud ti dalan iti dayta a rabii: ket naturog sadiay; ta limneken ti init.
20 Ket innalana ti maysa kadagiti bato iti dayta a disso ket inkabilna <dayta iti ulona> iti sirok ti kayo, ket agmaymaysa nga agdaldaliasat, ket naturog.
21 Ket nagtagtagainep iti dayta a rabii, ket adtoy ti maysa nga agdan a naisaad iti daga, ket ti tuktokna dumanon iti langit, ket adtoy, dagiti anghel ti Apo simmang-at ken bimmaba iti dayta: ket adtoy, ti Apo nagtakder iti rabawna.
22 Ket nakisarita ken Jacob ket kinunana: 'Siak ti Apo a Dios ni Abraham, ni amam, ken ti Dios ni Isaac; ti daga a pagturoganmo, itedkonto kenka, ken kadagiti bin-im a sumaruno kenka.
23 Ket ti bukelmo agbalinto a kas iti tapok ti daga, ket umadukanto iti laud ken iti daya, iti amianan ken iti abagatan, ket kenka ken iti bukelmo mabendisionanto dagiti amin a pamilia dagiti nasion.
24 Ket adtoy, addaakto kenka, ket salimetmetanka iti sadinoman a papanam, ket isublikanto iti daytoy a daga a sitatalna; ta diakto baybay-an agingga nga aramidek ti amin nga imbagak kenka.'
25 Ket nariing ni Jacob manipud turogna, ket kinunana, 'Pudno a daytoy a disso isu ti balay ni Jehova, ket diak ammo.' Ket nagbuteng ket kinunana: 'Nakabutbuteng daytoy a lugar nga awan sabali no di ti balay ti Dios, ket daytoy ti ruangan ti langit.'
26 Ket bimmangon ni Jacob iti nasapa a bigat, ket innalana ti bato nga inkabilna iti sirok ti ulona ket impasdekna kas adigi a pagilasinan, ket nangibukbok iti lana iti rabawna. Ket pinanagananna dayta a lugar iti Bethel; ngem Luz ti nagan ti lugar idi damo.
27 Ket ni Jacob nagkari iti kari iti Apo, a kunkunana: 'No kaduak ti Apo, ket salimetmetannakto iti daytoy a dalan a papanak, ket ikkannak iti tinapay a kanek ken kawes nga isuotko, tapno umayak manen iti balay ni amak a sitatalna, no kasta ti Apo ti Diosko, ket daytoy a bato nga impasdekko kas adigi a pagilasinan iti daytoy a lugar, isunto ti balay ti Apo, ken iti amin nga itedmo siak, itedko kenka ti maikasangapulo, Diosko.'

KAPITULO 28

1 Ket napan iti panagdaliasatna, ket dimteng iti daga ti daya, ken ni Laban, a kabsat ni Rebecca, ket kaduana, ket nagserbi kenkuana para ken ni Raquel nga anakna a babai iti makalawas.
2 Ket iti umuna a tawen ti maikatlo a lawas [2122 AM] kinunana kenkuana: 'Itedmo kaniak ti asawak, a nagserbiak kenka iti pito a tawen '; ket kinuna ni Laban ken Jacob: 'Itedko kenka ti asawam.'
3 Ket nangaramid ni Laban iti maysa a padaya, ket innalana ni Lea nga inauna nga anakna a babai, ket intedna (kenkuana) ken Jacob kas asawa, ket intedna ken Zilpa ti adipenna a babai kas maysa nga adipen a babai; ket saan nga ammo ni Jacob, ta impagarupna nga isu ni Raquel.
4 Ket simrek kenkuana, ket adtoy, isu ni Lea; ket nakapungtot ni Jacob ken ni Laban, ket kinunana kenkuana: 'Apay a kasta ti inaramidmo kaniak? Saan kadi a nagserbiak kenka gapu ken Raquel ken saan a para ken Lea? Apay a nagbasolka kaniak?
5 Alaem ti balasangmo, ket mapanak; ta dakes ti inaramidmo kaniak.' Ta ad-adda nga inayat ni Jacob ni Raquel ngem ni Lea; ta nakapsut dagiti mata ni Lea, ngem guapo unay ti langana; ngem napintas dagiti mata ni Raquel ken napintas ken guapo unay ti pormana.
6 Ket kinuna ni Laban ken Jacob: 'Saan a kasta ti maar-aramid iti pagiliantayo, nga ited ti ub-ubing sakbay ti inauna.' Ket saan nga umiso nga aramiden daytoy; ta kasta ti pannakaordenan ken naisurat kadagiti nailangitan a tapi, nga awan ti mangted iti ub-ubing nga anakna a babai sakbay ti inauna; ngem ti panglakayen, maysa ti mangted nga umuna ket kalpasan kenkuana ti ub-ubing -ket ti lalaki a mangaramid iti kasta, mangikabilda iti basol maibusor kenkuana idiay langit, ket awan ti nalinteg a mangaramid iti daytoy a banag, ta daytoy nga aramid ket dakes iti sangoanan ti Apo.
7 Ket bilinem dagiti annac ti Israel a dida aramiden daytoy a banag; dida koma alaen wenno ited ti ub-ubing sakbay nga itedda ti inauna, ta nadangkes unay dayta.
8 Ket kinuna ni Laban ken Jacob: 'Bay-am a lumabas ti pito nga aldaw ti piesta daytoy, ket itedkonto kenka ni Raquel, tapno agserbika kaniak iti sabali pay a pito a tawen, tapno ipaspasam dagiti karnerok a kas iti inaramidmo iti immuna a lawas.'
9 Ket iti aldaw a limmabas ti pito nga aldaw ti piesta ni Lea, inted ni Laban ni Raquel ken Jacob, tapno agserbi kenkuana iti sabali pay a pito a tawen, ket intedna ken Raquel ni Bilha a kabsat a babai ni Zilpa kas adipen a babai.
10 Pito pay a tawen a nagserbi ken ni Raquel, ta awan serserbina a naited kenkuana ni Lea.
11 Ket linuktan ti Apo ti aanakan ni Lea, ket nagsikog ken nangipasngay ken Jacob iti maysa nga anak a lalaki, ket pinanagananna iti Ruben, iti maikasangapulo ket uppat nga aldaw ti maikasiam a bulan, iti umuna a tawen ti maikatlo a lawas. [2122 ti bigat].
12 Ngem naserraan ti aanakan ni Raquel, ta nakita ni Jehova a kagura ni Lea ken inayat ni Raquel.
13 Ket simrek manen ni Jacob ken ni Lea, ket nagsikog, ket nangipasngay ken Jacob iti maikadua nga anak a lalaki, ket pinanagananna iti Simeon, iti maikaduapulo ket maysa iti maikasangapulo a bulan, ken iti maikatlo a tawen daytoy a lawas. [2124 ti bigat].
14 Ket ni Jacob simrek manen ken Lea, ket nagsikog, ket nangipasngay kenkuana iti maikatlo nga anak a lalaki, ket pinanagananna iti Levi, iti baro a bulan iti umuna a bulan iti maikanem a tawen daytoy a lawas. [2127 ti bigat].
15 Ket simrek manen ni Jacob kencuana, ket nagsikog, ket nangipasngay kenkuana iti maikapat nga anak a lalaki, ket pinanagananna iti Juda, iti maikasangapulo ket lima ti maikatlo a bulan, iti umuna a tawen ti maikapat a lawas. [2129 ti bigat].

16 Ket maigapu amin daytoy naipapal ni Raquel ni Lea, ta saan a nangipasngay, ket kinunana ken Jacob: ‘Ikkannak iti annak’; ket kinuna ni Jacob: ‘Inlimedko kadi kenka dagiti bunga ti tianmo? Pinanawanka kadin?’
17 Ket idi nakita ni Raquel a ni Lea ket nangipasngay iti uppat nga annak a lallaki kada Jacob, da Ruben ken Simeon ken Levi ken Juda, kinunana kenkuana: ‘Sumrekka ken Bilha nga adipenko, ket agsikogto, ket mangipasngay kaniak iti maysa nga anak.’ (Ket intedna (kenkuana) ni Bilha nga adipenna iti asawana).
18 Ket simrek kenkuana, ket nagsikog, ket nangipasngay kenkuana iti maysa nga anak a lalaki, ket pinanagananna iti Dan, iti maikasiam iti maikanem a bulan, iti maikanem a tawen ti maikatlo a lawas. [2127 ti bigat].
19 Ket ni Jacob simrek manen idiay Bilha iti maikadua a daras, ket nagsikog, ket nangipasngay ken Jacob iti sabali nga anak a lalaki, ket ni Raquel pinanagananna iti Naptali, iti maikalima ti maikapito a bulan, iti maikadua a tawen ti maikapat a lawas. [2130 ti bigat].
20 Ket idi nakita ni Lea a nagbalin nga awanan ken saan a nagpasngay, inapalna ni Raquel, ket intedna met ti adipenna a ni Zilpa ken Jacob nga asawa, ket nagsikog, ket nangipasngay iti maysa nga anak a lalaki, ket ni Lea pinanagananna iti Gad, iti maikasangapulo ket dua ti maikawalo a bulan, iti maikatlo a tawen ti maikapat a lawas. [2131 ti bigat].
21 Ket simrek manen kenkuana, ket nagsikog, ket nangipasngay kenkuana iti maikadua nga anak a lalaki, ket ni Lea pinanagananna iti Aser, iti maikadua iti maikasangapulo ket maysa a bulan, iti maikalima a tawen ti maikapat a lawas. [2133 ti bigat].
22 Ket ni Jacob simrek ken ni Lea, ket nagsikog, ket nangipasngay iti maysa nga anak a lalaki, ket pinanagananna iti Isacar, iti maikapat ti maikalima a bulan, iti maikapat a tawen ti maikapat a lawas,[2132 AM] ket intedna isuna iti maysa a managtaraken.
23 Ket ni Jacob simrek manen kencuana, ket nagsikog, ket nangipasngay iti dua (annak), maysa nga anak a lalaki ken maysa a babai, ket pinanagananna ti anak a lalaki iti Zabulon, ken ti anak a babai a ni Dina, iti maikapito iti maikapito a bulan, iti maikanem a tawen ti maikapat a lawas. [2134 ti bigat].
24 Ket naparabur ti Apo ken ni Raquel, ket linuktanna ti aanakanna, ket nagsikog, ket nangipasngay iti maysa nga anak a lalaki, ket pinanagananna iti Jose, iti baro a bulan iti maikapat a bulan, iti maikanem a tawen iti daytoy maikapat a lawas. [2134 ti bigat].
25 Ket kadagidi al-aldaw idi naipasngay ni Jose, kinuna ni Jacob ken Laban: ‘Itedmo kaniak dagiti assawa ken annakko, ket palubosannak a mapan ken ni amak nga Isaac, ket bay-annak a mangaramid kaniak iti balay; ta nalpaskon dagiti tawen a panagserbik kenka para iti dua nga annakmo a babbai, ket mapanak iti balay ni amak.’
26 Ket ni Laban kinunana ken Jacob: ‘Makipagnaedka kaniak maipaay iti tangdanmo, ket ipastorem manen ti arbanko maipaay kaniak, ket alaem ti tangdanmo.’
27 Ket napagnunumuanda iti maysa ken maysa nga itedna kenkuana kas tangdanna dagidiay karnero ken urbon a nayanak a nangisit ken nadutdotan ken puraw, (dagitoy) ti masapul a tangdanna.
28 Ket dagiti amin a karnero nangipasngayda kadagiti nadutdot ken nadutdot ken nangisit, a nagduduma ti markada, ket nangipasngayda manen kadagiti kordero a kas kadakuada, ket amin a napitik ket kukua ni Jacob ken dagidiay saan ket kukua ni Laban.
29 Ket immadu unay dagiti sanikua ni Jacob, ket nagtagikua kadagiti baka ken karnero ken asno ken kamelio, ken adipen a lallaki ken adipen a babbai.
30 Ket ni Laban ken dagiti annakna inapalda ni Jacob, ket insubli ni Laban dagiti karnerona, ket sinalimetmetanna isuna buyogen ti dakes a panggep.

KAPITULO 29

1 Ket naaramid nga idi inyanak ni Raquel ni Jose, napan ni Laban tapno pukisanna dagiti karnerona; ta adayoda kenkuana iti tallo nga aldaw a panagdaliasat.
2 Ket nakita ni Jacob a mapan pukisan ni Laban dagiti karnerona, ket inayaban ni Jacob da Lea ken Raquel, ket siaasi a nagsao kadakuada nga umayda a kumuyog kenkuana iti daga ti Canaan.
3 Ta imbagana kadakuada no kasano a nakitana ti amin iti tagtagainep, uray amin nga imbagana kenkuana nga agsubli iti balay ni amana, ket kinunada: ‘Iti tunggal lugar a papanam mapankami kumuyog kenka.’
4 Ket binendisionan ni Jacob ti Dios ni Isaac nga amana, ken ti Dios ni Abraham nga ama ni amana, ket timmakder ket nagsakay kadagiti assawa ken annakna, ket innalana amin dagiti sanikuana ket bimmallasiw iti karayan, ket dimteng iti daga ti Galaad, ket ni Jacob inlemmengna ti panggepna ken ni Laban ket saan nga imbaga kenkuana.
5 Ket iti maikapito a tawen ti maikapat a lawas nagturong ni Jacob (ti rupana) iti Galaad iti umuna a bulan, iti maika-duapulo ket maysa. [2135 AM] Ket kinamat ni Laban ket kinamatna ni Jacob idiay bantay ti Galaad iti maikatlo a bulan, iti maikasangapulo ket tallo dayta.
6 Ket saan nga impalubos ti Apo a mangdangran ken Jacob; ta nagparang kenkuana iti tagtagainep iti rabii. Ket nakisarita ni Laban ken ni Jacob.
7 Ket iti maikasangapulo ket lima kadagidi nga aldaw nangaramid ni Jacob iti maysa a padaya para ken Laban, ken para kadagiti amin a nakikuyog kenkuana, ket ni Jacob insapatana ken Laban iti dayta nga aldaw, ken ni Laban met ken Jacob, a saan a bumallasiw iti bantay ti Galaad iti sabali nga addaan iti dakes a panggep.
8 Ket nangaramid sadiay iti bunton a pangsaksi; gapuna ti nagan dayta a lugar ket naawagan: ‘Ti Bunton ti Saksi,’ kalpasan daytoy a bunton.
9 Ngem sakbay nga inawaganda ti daga ti Galaad iti daga dagiti Refaim; ta isu ti daga dagiti Refaim, ket naipasngay dagiti Refaim (sadiay), dagiti higante a ti kangatoda ket sangapulo, siam, walo agingga iti pito a kasiko.
10 Ket ti pagnaedanda ket manipud iti daga dagiti annac ni Ammon agingga iti Bantay Hermon, ket dagiti tugaw ti pagarianda isuda ti Karnaim ken Astarot, ken Edrei, ken Misur, ken Beon.
11 Ket dinadael ida ti Apo gapu iti kinadakes dagiti aramidda; ta nadangkesda unay, ket nagnaed dagiti Amoreo a kasukatda, nadangkes ken managbasol, ket awan dagiti tao ita nga aldaw a nangaramid iti naan-anay

kadagiti amin a basbasolda, ket awanen ti kapaut ti panagbiagda ditoy daga.
12 Pinapanaw ni Jacob ni Laban, ket pimmanaw idiay Mesopotamia, ti daga ti Daya, ket nagsubli ni Jacob iti daga ti Galaad.
13 Ket limmasat iti Jabok iti maikasiam a bulan, iti maikasangapulo ket maysa. Ket iti dayta nga aldaw immay kenkuana ni Esau a kabsatna, ket nakikappia kenkuana, ket pimmanaw kenkuana agingga iti daga ti Seir, ngem nagnaed ni Jacob kadagiti tolda.
14 Ket iti umuna a tawen ti maikalima a lawas iti daytoy a jubileo [2136 AM] bimmallasiw iti Jordan, ket nagnaed iti labes ti Jordan, ket inarasna dagiti karnerona manipud iti baybay ti bunton agingga iti Betsan, ken agingga iti Dotan ken agingga iti kabakiran ti Akrabbim.
15 Ket impatulodna ken amana nga Isaac ti amin a sanikuana, kawes, ken taraon, ken karne, ken inumen, ken gatas, ken manteka, ken keso, ken sumagmamano a petsa ti ginget.
16 Ken iti inana a ni Rebecca iti mamimpat iti makatawen, iti nagbaetan ti panawen dagiti bulan, iti nagbaetan ti panagarado ken panagani, ken iti nagbaetan ti otonio ken tudo (panawen) ken iti nagbaetan ti kalam-ekna ken primavera, agingga iti torre ni Abraham.
17 Ta nagsubli ni Isaac manipud iti Bubon ti Sapata ket simmang-at iti torre ni amana nga Abraham, ket nagnaed sadiay a naisina iti anakna a ni Esau.
18 Ta kadagidi al-aldaw a napan ni Jacob idiay Mesopotamia, inasawa ni Esau ni Mahalat nga anak ni Ismael, ket inummongna amin nga arban ni amana ken dagiti assawana, ket simmang-at ket nagnaed idiay Bantay Seir, ket binaybay-anna ni Isaac nga amana idiay Bubon ti Sapata nga agmaymaysa.
19 Ket simmang-at ni Isaac manipud iti Bubon ti Sapata ket nagnaed iti torre ni Abraham nga amana iti kabambantayan ti Hebron.
20 Ket sadiay impatulod ni Jacob amin nga imbaonna iti amana ken inana iti sagpaminsan, amin a kasapulanda, ket binendisionanda ni Jacob iti amin a pusoda ken iti amin a kararuada.

KAPITULO 30

1 Ket iti umuna a tawen ti maikanem a lawas [2143 AM] simmang-at idiay Salem, iti daya ti Siquem, a sitatalna, iti maikapat a bulan.
2 Ket sadiay innalada ni Dina, nga anak ni Jacob, iti balay ni Siquem, nga anak ni Hamor, ti Heveo, ti prinsipe ti daga, ket nakikaidda kenkuana ket tinulawanna, ket isu ket maysa a balasitang, maysa nga ubing a sangapulo ket dua ti tawenna.
3 Ket nagpakaasi ken amana ken kadagiti kakabsatna a lallaki a maited kenkuana kas asawa. Ket nakapungtot ni Jacob ken dagiti annakna gapu kadagiti tattao ti Siquem; ta tinulawanda ni Dina, ti kabsatda a babai, ket nakisaritada kadakuada iti dakes a panggep ken nakilanglangen ken inallilawda ida.
4 Ket di ninamnama da Simeon ken Levi immayda idiay Siquem ket inaramidda ti panangukom kadagiti amin a lallaki ti Siquem, ket pinapatayda amin dagiti lallaki a nasarakanda iti dayta, ket awan uray maysa a nabati iti dayta: pinapatayda amin a matutuok gapu ta inbabainda ti kabsatda a ni Dina.
5 Ket iti kasta saan koma a maaramid manen manipud ita a matulawan ti maysa nga anak a babai ti Israel; ta naordenan ti panangukom idiay langit maibusor kadakuada a dadaelenda babaen ti kampilan dagiti amin a tattao dagiti Siquemita gapu ta inaramidda ti pannakaibabain iti Israel.
6 Ket inyawat ti Apo ida kadagiti ima dagiti annak ni Jacob tapno ikisapda ida babaen ti kampilan ken ipatungpalda ti panangukom kadakuada, ken tapno saanen a maaramid manen iti Israel a matulawan ti maysa a birhen ti Israel.
7 Ket no adda asinoman a lalaki a mayat iti Israel nga ited ti balasangna wenno ti kabsatna a babai iti siasinoman a lalaki a kaputotan dagiti Gentil sigurado a matay, ket batoda isuna kadagiti bato; ta inaramidna ti bain iti Israel; ket puorandanto ti babai iti apuy, agsipud ta inbabainna ti nagan ti balay ni amana, ket mairamutto manipud Israel.
8 Ket saan koma a masarakan ti mannakikamalala ken awan ti kinarugit iti Israel iti amin nga al-aldaw dagiti kaputotan ti daga; ta ti Israel nasantuan iti Apo, ket tunggal tao a nangtulaw (daytoy) sigurado a matay: batoendanto isuna kadagiti bato.
9 Ta castoy ti naordenan ken naisurat cadagiti nailangitan a tapi maipanggep iti amin a bin-i ti Israel: ti mangtulaw (daytoy) sigurado a matayto, ket mabatoto iti bato.
10 Ket iti daytoy a linteg awan ti pagbeddengan dagiti aldaw, ken awan ti pannakapakawan, wenno aniaman a panangabbong: ngem ti tao a nangtulat iti anakna a babai mairamutto iti tengnga ti intero nga Israel, agsipud ta intedna ti bin-ina ken Moloc, ket inaramidna a siuulpit tapno matulawanna dayta.
11 Ket sika, Moises, bilinem dagiti annac ti Israel ket idagadagmo ida a dida ited dagiti annakda a babbai kadagiti Gentil, ken saanda nga alaen para kadagiti annakda a lallaki ti asinoman kadagiti annak a babbai dagiti Gentil, ta makarimon daytoy iti sangoanan ti Apo.
12 Gapu itoy a rason insuratko maipaay kenka iti sasao ti Linteg ti amin nga aramid dagiti Siquemita, nga inaramidda maibusor ken Dina, ken no kasano a nagsao ti annak ni Jacob, a kunkunada: ‘Saanmi nga ited ti anakmi a babai iti maysa a lalaki a di nakugit; ta dayta ket maysa a pannakaumsi kadakami.’
13 Ket maysa dayta a panangumsi iti Israel, kadagidiay sibibiag, ken kadagidiay mangala kadagiti annak a babbai dagiti Hentil; ta daytoy ket narugit ken makarimon iti Israel.
14 Saanto a mawayawayaan ti Israel iti daytoy a kinarugit no addaan iti asawa kadagiti annak a babbai dagiti Hentil, wenno intedna ti asinoman kadagiti annakna a babbai iti maysa a lalaki a nagtaud iti asinoman kadagiti Hentil.
15 Ta addanto saplit iti rabaw ti saplit, ken lunod iti lunod, ket dumtengto kenkuana ti tunggal panangukom ken saplit ken lunod: no aramidenna daytoy a banag, wenno ilemmengna dagiti matana manipud kadagidiay agar-aramid iti kinarugit, wenno kadagidiay mangtulaw iti santuario ti Apo, wenno kadagidiay mangtulaw iti nasantoan a naganna, (kalpasanna) maukomto ti intero a nasion a sangsangkamaysa gapu iti amin a kinarugit ken pannakarugit daytoy nataengan a lalaki.
16 Ket awanto ti panagraem kadagiti tattao [ken awan ti konsiderasion kadagiti tattao] ken awanto ti panangawat kadagiti imana kadagiti bunga ken daton ken daton a

mapuoran ken taba, wenno ti banglo ti nasam-it nga ayamuom, tapno awaten dayta: ket kasta ti mapasamak iti tunggal lalaki wenno babai iti Israel a mangtulaw iti santuario.
17 Gapu itoy a rason imbilinko kenka, a kunak: ‘Pammaneknek daytoy a pammaneknek iti Israel: kitaem no kasano ti panagbiag dagiti Siquemita ken dagiti annakda a lallaki: no kasano a naitedda iti ima ti dua nga annak ni Jacob, ket pinapatayda ida iti sidong dagiti pannakatutuok, ket (naibilang) kadakuada kas kinalinteg, ket naisurat dayta kadakuada kas kinalinteg.
18 Ket ti bin-i ni Levi napilida para iti kinapadi, ken agbalin a Levita, tapno agserbida iti sangoanan ti Apo, kas kadatayo, a kanayon, ken tapno mabendisionan ni Levi ken dagiti annakna iti agnanayon; ta naregta a mangipatungpal iti kinalinteg ken panangukom ken panagibales kadagiti amin a timmakder maibusor iti Israel.
19 Ket iti kasta insuratda a pammaneknek iti pabor kenkuana kadagiti nailangitan a tapi ti bendision ken kinalinteg iti sangoanan ti Dios ti amin.
20 Ket laglagipenmi ti kinalinteg nga intungpal ti tao bayat ti panagbiagna, iti amin a panawen ti tawen; agingga iti sangaribu a kaputotan isuratdanto dayta, ket umayto kenkuana ken kadagiti kaputotanna kalpasan kenkuana, ket naisurat kadagiti nailangitan a tapi kas gayyem ken nalinteg a tao.
21 Amin daytoy a salaysay insuratko para kenka, ket binilinnaka nga ibaga kadagiti annak ti Israel, a saanda nga agaramid iti basol wenno salungasingen dagiti ordinansa wenno salungasingen ti katulagan a naordenan para kadakuada, (ngem) tungpalenda dayta ken maisuratda a kas gagayyem.
22 Ngem no agsalungasingda ken agaramidda iti kinarugit iti amin a pamay-an, maisuratdanto kadagiti nailangitan a tapi kas kabusor, ket madadaeldanto manipud iti libro ti biag, ken maisuratdanto iti libro dagidiay madadael ken kadua dagidiay mapukawto iti daga.
23 Ket iti aldaw a panangpapatay ti annac ni Jacob ken ni Siquem, naisurat ti maysa a surat a pabor kadakuada idiay langit nga inaramidda ti kinalinteg ken kinalinteg ken panagibales kadagiti managbasol, ket naisurat dayta para iti bendision.
24 Ket inruarda ni Dina, a kabsatda a babai, manipud iti balay ni Siquem, ket innalada amin nga adda idiay Siquem, dagiti karnero ken bakada ken asnoda, ken amin a kinabaknangda, ken amin nga arbanda, ket inyegda amin ida ken Jacob nga amada.
25 Ket binabalawna ida gapu ta inkampilanda ti siudad ta kabutengna dagiti agnanaed iti daga, dagiti Canaanita ken dagiti Perezeo.
26 Ket ti panagbuteng ti Apo adda kadagiti amin a siudad nga adda iti aglawlaw ti Siquem, ket saanda a timmakder a mangkamat kadagiti annak ni Jacob; ta dimteng kadakuada ti buteng.

KAPITULO 31

1 Ket iti baro a bulan ti bulan, nagsao ni Jacob kadagiti amin a tattao iti balayna. a kunkunana: ‘Dalusan ti bagbagiyo ket sukatanyo ti kawesyo, ket tumakdertayo ket sumang-attayo idiay Bethel, a sadiay inkarik ti kari Kenkuana iti aldaw a nagtalawak manipud iti rupa ni Esau a kabsatko, agsipud ta kaduak ken inyegnak iti daytoy a daga a sitatalna, ket ikkatenyo dagiti ganggannaet a didiosen nga arko iti tengngayo.’
2 Ket inyawatda dagiti ganggannaet a didiosen ken dagiti adda kadagiti lapayagda ken adda kadagiti tengngedda ken dagiti didiosen a tinakaw ni Raquel ken ni Laban nga amana intedna nga interamente ken Jacob. Ket pinuoranna ida ken binigketna ida ken dinadaelna ida, ket inlemmengna ida iti sirok ti roble nga adda iti daga ti Siquem.
3 Ket simmang-at idiay Bethel iti baro a bulan iti maikapito a bulan. Ket nangbangon iti altar iti lugar a naturoganna, ket nangipatakder iti adigi sadiay, ket nangibaon iti damag ken ni amana nga Isaac nga umay kenkuana iti sakripisiona, ken ken ni inana a ni Rebecca.
4 Ket kinuna ni Isaac: ‘Bay-am nga umay ti anakko a ni Jacob, ket bay-anyo a makitak sakbay a matayak.’
5 Ket napan ni Jacob ken ni Isaac nga amana ken ni Rebecca nga inana, iti balay ni amana nga Abraham, ket inkuyogna ti dua nga annakna a lallaki, da Levi ken Juda, ket immay iti amana a ni Isaac ken ni inana a Rebecca.
6 Ket rimmuar ni Rebecca manipud iti torre agingga iti sango daytoy tapno agepanna ni Jacob ken arakupenna; ta nagungar ti espirituna idi nangngegna: ‘Adtoy immay ni Jacob nga anakmo’; ket inagkanna isuna.
7 Ket nakitana ti dua nga annakna, ket nabigbigna ida, ket kinunana kenkuana: ‘Annakmo kadi dagitoy, anakko?’ ket inarakupna ida ken inagkanna ida, ket binendisionanna ida, a kunkunana: ‘Kadakayo agbalinto a natan-ok ti bin-i ni Abraham, ket paneknekanyonto a bendision ditoy daga.’
8 Ket ni Jacob simrek ken Isaac nga amana, iti siled a nakaiddaanna, ket dagiti dua nga annakna a lallaki addada kenkuana, ket innalana ti ima ni amana, ket nagruknoy nga inagkanna, ket ni Isaac kimpet iti tengnged ni Jacob nga anakna, ket nagsangit iti tengngedna.
9 Ket ti sipnget pinanawanna dagiti mata ni Isaac, ket nakitana ti dua nga annak ni Jacob, da Levi, ken Juda, ket kinunana: ‘Dagitoy kadi nga annakmo, anakko? ta kaslada kenka.’
10 Ket kinunana kenkuana a pudno nga annakna: ‘Ket pudno a nakitam a pudno nga annakko’.
11 Ket immasidegda kenkuana, ket timmaliaw ket inagkanna ida ken inarakupna ida a dua.
12 Ket bimmaba ti espiritu ti padto iti ngiwatna, ket iniggamanna ni Levi iti makannawan nga imana ken ti Juda iti makannigidna.
13 Ket nagturong nga umuna ken Levi, ket rinugianna a bendisionan nga umuna, ket kinunana kenkuana: Sapay koma ta ti Dios ti amin, ti mismo nga Apo ti amin a panawen, bendisionannaka ken dagiti annakmo iti amin a panawen.
14 Ket sapay koma ta ited ti Apo kenka ken iti bukelmo ti kinatan-ok ken naindaklan a dayag, ken ipalubosna kenka ken ti bukelmo, manipud iti tengnga ti amin a lasag, nga umasideg Kenkuana nga agserbi iti santuariona kas anghel ti kaadda ken kas kadagiti nasantoan. (Uray) kas kadakuada, agbalinto ti bukel dagiti annakmo a para iti dayag ken kinatan-ok ken kinasanto, ket pagbalinenna koma ida a naindaklan agingga iti amin a panawen.

15 Ket agbalindanto nga ukom ken prinsipe, ken panguluen ti amin a bin-i ti annak ni Jacob; Sawendanto ti sao ti Apo iti kinalinteg, Ket ukomendanto amin a panangukomna iti kinalinteg. Ket ideklaradanto dagiti dalanko ken Jacob Ken dagiti dalanko ken Israel. Maitedto ti bendision ti Apo kadagiti ngiwatda Tapno mabendisionan amin a bin-i ti ay-ayaten.
16 Ni inam pinanaganana ti naganmo iti Levi, Ket siuumiso nga inawaganna ti naganmo; Maikaduakanto iti Apo Ket agbalinkanto a kadua dagiti amin nga annak ni Jacob; Kukuam koma ti lamisaanna, Ket kanem ken dagiti annakmo; Ket napno koma ti lamisaanmo agingga iti amin a kaputotan, Ket ti taraonmo saan nga agkurang agingga iti amin a panawen.
17 Ket amin dagiti manggurgura kenca agruknoyda koma iti sanguanam, Ket amin dagiti kabusormo maramut ken madadaelda; Ket mabendisionan koma ti mangbendision kenka, Ket mailunod koma ti tunggal nasion a mangilunod kenka.'
18 Ket iti Juda kinunana: 'Ikkannaka koma ni Jehova iti pigsa ken pannakabalin a Mangparmek kadagiti amin a manggurgura kenka; Maysakanto a prinsipe, sika ken ti maysa kadagiti annakmo a lallaki, a mangituray kadagiti annak ni Jacob; Rummuar koma ti naganmo ken ti nagan dagiti annakmo ket lumasat iti tunggal daga ken rehion. Kalpasanna, agbutengdanto dagiti Hentil iti sanguanam, Ket agkintayegto dagiti amin a nasion.
19 Kenka addanto ti tulong ni Jacob, Ket kenka masarakan ti pannakaisalakan ti Israel.
20 Ket inton agtugawka iti trono ti dayaw ti kinalintegmo Addanto dakkel a talna para iti amin a bin-i dagiti annak ti dungdungnguen; Bendito koma daydiay mangbendision kenka, Ket amin a manggurgura kenka ken mangparparigat kenka ken mangilunod kenka ket maparamut ken madadael manipud iti daga ken mailunod.'
21 Ket iti panagturongna inagkanna manen ken inarakupna, ket nagrag-o unay; ta nakitana ti annak ni Jacob nga anakna iti pudno unay.
22 Ket rimmuar manipud iti nagbaetan dagiti sakana ket nagruknoy ken nagruknoy kenkuana, ket binendisionanna ida ket naginana sadiay a kaduana ni Isaac nga amana iti dayta a rabii, ket nangan ken imminumda a siraragsak.
23 Pinaturogna ti dua nga annak ni Jacob, ti maysa iti makannawanna ken ti sabali iti makannigidna, ket naibilang kenkuana kas kinalinteg.
24 Ket imbaga ni Jacob ken amana ti amin bayat ti rabii, no kasano nga impakita ti Apo kenkuana ti dakkel nga asi, ken no kasano a rimmang-ay (kenkuana iti) amin a dalanna, ken sinalaknibanna manipud iti amin a kinadakes.
25 Ket binendisionan ni Isaac ti Dios ni amana nga Abraham, a saanna nga inikkat ti asi ken kinalintegna kadagiti annak ni adipenna a ni Isaac.
26 Ket iti bigat imbaga ni Jacob ken ni Isaac nga amana ti kari nga inkarina iti Apo, ken ti sirmata a nakitana, ken nangbangon iti altar, ken nakasaganan ti amin para iti daton a maaramid iti sanguanan ti Apo a kas iti inkarina, ken immay a mangikabil kenkuana iti asno.
27 Ket ni Isaac kinunana ken Jacob nga anakna: 'Diak mabalin a kumuyog kenka; ta lakayak ket diak kabaelan nga ibturan ti dalan: inka, anakko, a sitatalna; ta sangagasut innem a pulo ket lima ti tawenko ita nga aldaw; Saankon a kabaelan ti agdaliasat; ikabilmo ni inam (iti asno) ket palubosam a kumuyog kenka.
28 Ket ammok, anakko, nga immayka gapu iti kuentak, ket mabendisionan koma ita nga aldaw a nakakitaannak a sibibiag, ken nakitaka met, anakko.
29 Rumang-ayka ken tungpalem ti kari nga inkarim; ket dimo ited ti karimo; ta masungbatankanto a maipanggep iti kari; ita ngarud agdardaraska a mangtungpal iti dayta, ket maragsakan koma Isu a nangaramid iti amin a banag, a nangikariam iti kari.'
30 Ket kinunana ken Rebecca: 'Mapanka ken Jacob nga anakmo'; ket nakikuyog ni Rebecca ken ni Jacob nga anakna, ken ni Debora, ket dimtengda idiay Bethel.
31 Nalagip ni Jacob ti kararag a binendisionan ni amana ken ti dua nga annakna, da Levi ken Juda, ket nagrag-o ken binendisionanna ti Dios dagiti ammana, da Abraham ken Isaac.
32 Ket kinunana: 'Ita ammokon nga addaanak iti agnanayon a namnama, ken dagiti annakko met, iti sanguanan ti Dios ti amin'; ket kasta ti pannakaordena maipanggep kadagiti dua; ket insuratda daytoy a kas agnanayon a pammaneknek kadakuada kadagiti nailangitan a tapi no kasano a binendisionan ida ni Isaac.

KAPITULO 32

1 Nagnaed isuna iti dayta a rabii idiay Bethel, ket natagtagainep ni Levi nga inordenan ken pinagbalinda a padi ti Kangatuan a Dios, isu ken dagiti annakna iti agnanayon; ket nariing iti turogna ket binendisionanna ti Apo.
2 Ket nasapa a bimmangon ni Jacob iti bigat, iti maikasangapulo ket uppat iti daytoy a bulan, ket intedna ti apagkapullo kadagiti amin nga immay kenkuana, agpadpada kadagiti tao ken baka, agpadpada iti balitok ken tunggal aruaten ken kawes, wen, intedna ti apagkapullo kadagiti amin.
3 Kadagidi nga aldaw nagsikog ni Raquel iti anakna a ni Benjamin. Ket binilang ni Jacob dagiti annakna manipud kenkuana nga agpangato ket natumba ni Levi iti bingay ti Apo, ket inkawes ni amana kadagiti pagan-anay ti kinasaserdote ken pinunnona dagiti imana.
4 Ket iti maikasangapulo ket lima daytoy a bulan, inyegna iti altar ti sangapulo ket uppat a baka manipud iti tengnga dagiti baka, ken duapulo ket walo a kalakian a karnero, ken uppat a pulo ket siam a karnero, ken pito a kordero, ken duapulo ket maysa nga urbon a kalding a kas daton a mapuoran iti altar ti daton, a makaay-ayo unay iti nasam-it a raman iti sanguanan ti Dios.
5 Daytoy ti datonna, kas resulta ti kari nga inkarina nga itedna ti apagkapullo, agraman dagiti datonda a bunga ken dagiti datonda nga inumen.
6 Ket idi nauram ti apuy, pinuoranna ti insenso iti apuy iti rabaw ti apuy, ket kas daton a panagyaman iti dua a baka ken uppat a kalakian a karnero ken uppat a karnero, uppat a kalakian a kalding, ken dua a karnero nga agtawen iti maysa, ken dua nga urbon a kalding; ket kasta ti inaldaw nga inaramidna iti las-ud ti pito nga aldaw.
7 Ket isu ken amin nga annakna a lallaki ken dagiti tattaona ket mangmangan (daytoy) a siraragsak sadiay bayat ti pito nga aldaw ken bendision ken agyaman iti Apo,

a nangispal kenkuana manipud iti amin a rigatna ken nangted kenkuana iti karina.
8 Ket intedna iti apagkapullo dagiti amin a nadalus nga animal, ket nangaramid iti daton a mapuoran, ngem dagiti narugit nga animal intedna (saan) ken ni Levi nga anakna, ket intedna kenkuana amin a kararua dagiti tattao.
9 Ket ni Levi inaramidna ti saserdote idiay Bethel iti sango ni Jacob nga amana a naim-imdeng ngem ti sangapulo a kakabsatna, ket isu ket maysa a padi sadiay, ket ni Jacob intedna ti karina: iti kasta intedna manen ti apagkapullo iti Apo ket insantona, ket nagbalin a nasantoan Kenkuana.
10 Ket gapu iti daytoy naordenan kadagiti nailangitan a tapi a kas maysa a linteg para iti apagkapullo manen ti apagkapullo a kanen iti sangoanan ti Apo iti tinawen, iti lugar a napili a pagnaedan ti naganna, ket iti daytoy a linteg awan ti pagbeddengan dagiti aldaw iti agnanayon.
11 Naisurat daytoy nga ordinansa tapno matungpal iti tinawen iti pannangan iti maikadua nga apagkapullo iti sangoanan ti Apo iti lugar a nakapilianna, ket awan ti mabati a malpas manipud iti daytoy a tawen agingga iti sumaruno a tawen.
12 Ta iti tawenna kanento ti bukel agingga kadagiti aldaw ti panagurnong ti bukel iti tawen, ken ti arak agingga iti aldaw ti arak, ken ti lana agingga kadagiti aldaw ti panawenna.
13 Ket amin a nabati ken lumakay, maibilang koma a narugit: mapuoran koma iti apuy, ta narugit.
14 Ket iti kasta aggigiddanda a kanen iti santuario, ket saanda koma nga ipalubos a lumakay.
15 Ket amin dagiti apagkapullo dagiti baka ken karnero ket nasantuanto iti Apo, ken kukua dagiti saserdotna, a kanendanto iti sanguananna iti tinawen; ta kasta ti pannakaordenan ken pannakaikitikit maipapan iti apagkapullo kadagiti nailangitan a tapi.
16 Ket iti simmaruno a rabii, iti maikaduapulo-ket-dua nga aldaw daytoy a bulan, inkeddeng ni Jacob a bangonen dayta a lugar, ken likmutenna ti paraangan iti pader, ken santipikarenna ken pagbalinenna a nasantoan iti agnanayon, para iti bagina ken dagiti annakna kalpasan kenkuana.
17 Ket nagparang kenkuana ti Apo iti rabii ket binendisionanna ket kinunana kenkuana: ‘Saanto a maawagan iti Jacob, no di ket Israel ipanagandanto iti naganmo.’
18 Ket kinunana manen kenkuana: ‘Siak ti Apo a nangparsua iti langit ken daga, ket paaduenkanto ken paaduenkanto iti nalabes, ket rummuarto dagiti ari manipud kenka, ket ukomendanto iti sadinoman a sadinoman a nakapagnaan ti saka dagiti annak ti tao.
19 Ket itedkonto iti bin-im ti isuamin a daga nga adda iti baba ti langit, ket ukomendanto dagiti amin a nasion sigun iti tarigagayda, ket kalpasan dayta tagikuaendanto ti intero a daga ket tawidenda iti agnanayon.’
20 Ket nalpasna ti pannakisaritana kenkuana, ket simmang-at manipud kenkuana. ket kimmita ni Jacob agingga a simmang-at Isut’ langit.
21 Ket nakitana iti maysa a sirmata iti rabii, ket adtoy ti maysa nga anghel a bimmaba manipud langit nga addaan iti pito a tapi kadagiti imana, ket intedna ida ken Jacob, ket binasana ida ket naammuanna amin dagiti naisurat iti dayta a mapasamak kenkuana ken kadagiti annakna a lallaki iti amin a panawen.
22 Ket impakitana kenkuana ti amin a naisurat kadagiti tapi, ket kinunana kenkuana: ‘Dimo bangonen daytoy a disso, ket dimo pagbalinen nga agnanayon a santuario, ket dika agnaed ditoy; ta saan a daytoy ti lugar. Mapanka iti balay ni Abraham nga amam ket makipagnaedka ken Isaac nga amam agingga iti aldaw ti ipapatay ni amam.
23 Ta idiay Egipto mataykanto a sitatalna, ket iti daytoy a daga maitabonkanto a buyogen ti dayaw iti tanem dagiti ammam, a kadua da Abraham ken Isaac.
24 Dika agbuteng, ta kas iti nakitam ken nabasam, kastoyto ti amin; ket isuratmo ti amin a kas iti nakitam ken nabasam.’
25 Ket kinuna ni Jacob: ‘Apo, kasano a malagipko ti amin a nabasak ken nakitak? ‘Ket kinunana kenkuana: ‘Ipalagipkonto amin a banag kenka.’
26 Ket simmang-at manipud kenkuana, ket nariing manipud iti turogna, ket nalagipna amin a nabasa ken nakitana, ket insuratna amin dagiti balikas a nabasa ken nakitana.
27 Ket nangrambak sadiay iti sabali pay nga aldaw, ket indatonna dayta maitunos iti amin nga indatonna kadagiti immuna nga aldaw, ket pinanagananna dayta iti ‘Pananayonan,’ ta daytoy nga aldaw nainayon ken dagiti immuna nga aldaw inawaganna iti ‘Ti Piesta ’.
28 Ket kasta ti pannakaiparangarang a rumbeng a mapasamak, ket naisurat kadagiti nailangitan a tapi: gapuna naipalgak kenkuana a rambakanna daytoy, ken inayonna iti pito nga aldaw ti piesta.
29 Ket naawagan ti naganna iti ‘Panagnayon,’ agsipud ta nailanad dayta iti nagbaetan dagiti al-aldaw ti piesta, sigun iti bilang dagiti al-aldaw iti tawen.
30 Ket iti rabii, iti maikaduapulo ket tallo iti daytoy a bulan, natay ti mangay-aywan ni Debora Rebecca, ket intabonda iti sirok ti siudad iti sirok ti roble ti karayan, ket pinanagananna daytoy a lugar, ‘Ti karayan ni Debora,’ ken ti roble, ‘Ti roble ti panagleddaang ni Debora.’
31 Ket napan ni Rebecca ket nagsubli iti balayna ken ni amana nga Isaac, ket nangibaon ni Jacob babaen ti imana kadagiti kalakian a karnero ken karnero ken kalakian a kalding tapno isaganana ti taraon para ken amana a kas iti tinarigagayanna.
32 Ket sinurotna ni inana agingga a dimteng iti daga ti Kabratan, ket nagnaed isuna sadiay.
33 Ket nangipasngay ni Raquel iti maysa nga anak a lalaki iti rabii, ket pinanagananna ti ‘Anak ti ladingitko ’; ta nagsagaba iti panangipasngayna kencuana: ngem ni amana pinanagananna iti Benjamin, iti maikasangapulo ket maysa iti maikawalo a bulan iti umuna iti maikanem a lawas daytoy a jubileo. [2143 ti bigat].
34 Ket natay sadiay ni Raquel ket naitabon idiay daga ti Efrat, isu met laeng ti Betlehem, ket nangibangon ni Jacob iti adigi iti tanem ni Raquel, iti dalan iti ngatuen ti tanemna.

KAPITULO 33

1 Ket napan ni Jacob ket nagnaed iti abagatan ti Magdaladra’ef. Ket napan ken ni Isaac nga amana, isu ken ni Lea nga asawana, iti baro a bulan iti maikasangapulo a bulan.
2 Nakita ni Ruben ni Bilha, adipen ni Raquel, kamalala ni amana, nga agdigdigus iti danum iti nalimed, ket inayatna.

3 Ket naglemmeng iti rabii, ket simrek iti balay ni Bilha [iti rabii], ket nasarakanna a matmaturog nga agmaymaysa iti maysa a kama iti balayna.
4 Ket nakikaidda kencuana, ket nariing ket nakitana, ket adtoy ni Ruben a kaduana a nakaidda iti kama, ket inukradna ti beddeng ti abbongna ket iniggamanna, ket impukkawna, ket natakuatanna a ni Ruben.
5 Ket nabainan gapu kencuana, ket inyawatna ti imana kencuana, ket nagtalaw.
6 Ket nagdung-aw isuna gapu iti daytoy a banag, ket saanna nga imbaga iti asinoman.
7 Ket idi nagsubli ni Jacob ket sinapulna, kinunana kenkuana: 'Saanak a nadalus para kenka, ta natulatak no maipapan kenka; ta tinulawannak ni Ruben, ket nakikaidda kaniak iti rabii, ket matmaturogak, ket diak natakuatan agingga nga inukradna ti paldak ket nakikaidda kaniak.'
8 Napalalo ti pungtot ni Jacob ken Ruben gapu ta nakikaidda ken Bilha, agsipud ta inukradna ti bado ni amana.
9 Ket saanen nga immasideg manen ni Jacob gapu ta tinulawan ni Ruben. Ket no maipapan iti siasinoman a mangibukbok iti bado ni amana, nadangkes unay ti aramidna, ta makarimon iti imatang ti Apo.
10 Gapu itoy naisurat ken naordenan kadagiti nailangitan a tapi a ti lalaki saan a makikaidda iti asawa ni amana, ken saanna nga ibukbok ti palda ni amana, ta daytoy ket narugit: sigurado a matayda a sangsangkamaysa, ti lalaki a makikaidda iti asawa ni amana ken ti babai met, ta inaramidda ti kinarugit iti daga.
11 Ket awanto ti aniaman a narugit iti sangoanan ti Diostayo iti nasion a pinilina a kas sanikua.
12 Ket manen, naisurat iti maikadua a gundaway: 'Mailunod ti makikaidda iti asawa ni amana, ta inukradna ti bain ni amana'; ket amin dagiti nasantoan ti Apo kinunada 'Kasta koma; kasta koma.'
13 Ket sika, Moises, bilinem dagiti annac ti Israel a tungpalenda daytoy a sao; ta (kalikagumanna) ti dusa nga ipapatay; ket narugit, ket awan ti pannubbot iti agnanayon a mangabbong iti tao a nangaramid iti daytoy, no di ket mapapatay ken mapapatay, ken mabato iti bato, ken maramut manipud iti tengnga dagiti tao ti Diostayo.
14 Ta iti asinoman nga agaramid iti kasta idiay Israel saan a maipalubos nga agtalinaed a sibibiag iti uray maysa laeng nga aldaw ditoy daga, ta makarimon ken narugit isuna.
15 Ket dida koma kunaen: ken Ruben naikkan iti biag ken pammakawan kalpasan ti pannakikaiddana iti kamalala ni amana, ken kenkuana met nupay addaan iti asawa, ken sibibiag pay ni lakayna a Jacob, nga amana.
16 Ta agingga iti dayta a tiempo awan pay naipalgak ti ordinansa ken panangukom ken linteg iti kinaan-anayna para iti amin, no di ket kadagiti aldawmo (naiparangarang) kas maysa a linteg maipapan kadagiti panawen ken aldaw, ken agnanayon a linteg para kadagiti agnanayon a kaputotan.
17 Ket gapu iti daytoy a linteg awan ti panungpalan dagiti aldaw, ken awan ti panangabbong iti dayta, ngem masapul nga agpada a maramuten iti tengnga ti nasion: iti aldaw a panangaramidda iti dayta papatayendanto ida.
18 Ket sika, Moises, isuratmo (daytoy) para iti Israel tapno salimetmetanda daytoy, ken aramidenda a maitunos kadagitoy a sasao, ket dida agaramid iti basol agingga ken patay; ta ti Apo a Diostayo isu ti ukom, a saan a mangraem kadagiti persona ken saan nga umawat kadagiti sagut.
19 Ket ibagam kadakuada dagitoy a balikas ti katulagan, tapno mangngeg ken matungpalda, ken agbantayda maipanggep kadakuada, ket saanda a madadael ken mairamut iti daga; ta maysa a kinarugit, ken makarimon, ken maysa a mulit, ken maysa a rugit isuda amin dagiti mangaramid iti daytoy ditoy daga iti sangoanan ti Diostayo.
20 Ket awanen ti dakdakkel a basol ngem ti pannakiabig nga ar-aramidenda ditoy daga; ta ti Israel ket maysa a nasantuan a nasion iti Apo a Diosna, ken maysa a nasion a tawid, ken maysa a nasion a papadi ken naarian ken para iti (bukodna) a sanikua; ket awanto ti kasta a kinarugit nga agparang iti tengnga ti nasantoan a nasion.
21 Ket iti maikatlo a tawen daytoy maikanem a lawas [2145 AM] napan ni Jacob ken amin nga annakna a lallaki ket nagnaedda iti balay ni Abraham, iti asideg ni Isaac nga amana ken ni Rebecca nga inana.
22 Ket dagitoy ti nagnagan ti annak ni Jacob: ti inauna nga anak a ni Ruben, Simeon, Levi, Juda, Isacar, Zebulon, annak ni Lea; ken dagiti annak ni Raquel, da Jose ken Benjamin; ken dagiti annak ni Bilha, da Dan ken Neftali; ken dagiti annak ni Zilpa, da Gad ken Aser; ken ni Dina nga anak ni Lea, ti kakaisuna nga anak ni Jacob.
23 Ket immayda ket nagruknoyda kada Isaac ken Rebecca, ket idi nakitada ida binendisionanda ni Jacob ken amin nga annakna, ket ni Isaac nagrag-o unay, ta nakitana dagiti annak ni Jacob, ti ub-ubing nga anakna ket binendisionanna ida.

KAPITULO 34

1 Ket iti maikanem a tawen daytoy a lawas daytoy maika-uppat a pulo ket uppat a jubileo [2148 AM] ni Jacob imbaonna dagiti annakna a mangipastor kadagiti karneroda, ken dagiti adipenna a kaduada kadagiti pagpastoran ti Siquem.
2 Ket dagiti pito nga ari dagiti Amoreo naguummongda a maibusor kadakuada, tapno papatayenda ida, nga aglemmengda iti sirok dagiti kayo, ken alaenda dagiti bakada a kas sabsabali.
3 Ket da Jacob ken Levi ken Juda ken Jose addada iti balay a kaduada ni Isaac nga amada; ta naladingit ti espirituna, ket saanda a mabalin a panawan: ket ni Benjamin ti inaudi, ket gapu iti daytoy nagtalinaed iti amana.
4 Ket immay dagiti ari[s] ti Taphu ken dagiti ari[s] ti 'Aresa, ken dagiti ari[s] ti Seragan, ken dagiti ari[s] ti Selo, ken dagiti ari[s] ti Ga'as, ken ti ari[s] ti Bethoron, ken ti ari ti Ma'anisakir, ken amin dagidiay agnanaed kadagitoy a bantay (ken) nga agnanaed kadagiti kabakiran iti daga ti Canaan.
5 Ket impakaammoda daytoy ken Jacob a kunkunada: 'Kitaem, linakub dagiti ari dagiti Amoreo dagiti annakmo a lallaki, ket sinakupda dagiti bakada.'
6 Ket timmakder manipud iti balayna, isu ken ti tallo nga annakna a lallaki ken amin nga adipen ni amana, ken dagiti bukodna nga adipenna, ket nakiranget kadakuada a kaduana ti innem a ribu a lallaki, nga agaw-awit kadagiti kampilan.
7 Ket pinapatayna ida kadagiti pagpastoran ti Siquem, ket kinamatna dagidiay nagtalaw, ket pinatayna ida babaen ti

tadem ti kampilan, ket pinatayna da ‘Aresa ken Taphu ken Saregan ken Selo ken ‘Amanisakir ken Ga[ga]’as, ket insublina dagiti pangenna.
8 Ket naparmekna ida, ket nangipaulog kadakuada iti buis tapno agbayadda kenkuana iti buis, lima a bunga ti dagada, ket binangonna ti Robel ken Tamnatares.
9 Nagsubli a sitatalna, ket nakikappia kadakuada, ket nagbalinda nga adipenna, agingga iti aldaw a simmalogda ken dagiti annakna idiay Egipto.
10 Ket iti maikapito a tawen daytoy a lawas [2149 AM] imbaonna ni Jose tapno maammuanna ti maipapan iti pagimbagan dagiti kakabsatna manipud iti balayna agingga iti daga ti Siquem, ket nasarakanna ida iti daga ti Dotan.
11 Ket nangtraidorda kenkuana, ket nangaramidda iti maysa a panggep maibusor kenkuana tapno papatayenda, ngem nagbaliw ti panunotda, inlakoda isuna kadagiti Ismaelita a komersiante, ket isut’ impababada idiay Egipto, ket inlakoda ken Potifar, ti eunuko ni Faraon, ti panguluen dagiti agluto, padi iti siudad ti ‘Elew.
12 Ket dagiti annak ni Jacob nangpartida iti maysa a urbon, ket insawsawda ti kabal ni Jose iti dara, ket impatulodda (dayta) ken Jacob nga amada iti maikasangapulo ti maikapito a bulan.
13 Ket nagladingit iti intero a rabii, ta inyegda kenkuana iti malem, ket naggurigor gapu iti panagleddaang gapu iti ipapatayna, ket kinunana: ‘Maysa a dakes nga animal ti nangalun-on ken Jose’; ket amin dagiti kameng ti balayna [nakipagladingitda kenkuana iti dayta nga aldaw, ket nakipagladingitda ken nadungdung-awda kenkuana iti intero dayta nga aldaw.
14 Ket timmakder dagiti annakna a lallaki ken ti balasangna tapno liwliwaenda, ngem nagkedked a maliwliwa gapu iti anakna.
15 Ket iti dayta nga aldaw nangngeg ni Bilha a natay ni Jose, ket natay a mangdungdung-aw kenkuana, ket agnanaed isuna idiay Qafratef, ken ni Dina met, nga anakna, natay kalpasan ti pannakapukaw ni Jose.
16 Ket dimteng dagitoy tallo a panagleddaang iti Israel iti maysa a bulan. Ket intabonda ni Bilha iti sango ti tanem ni Raquel, ken ni Dina met. ti balasangna, intabonda sadiay.
17 Ket nagleddaang ken Jose iti makatawen, ket saan a nagsardeng, ta kinunana ‘Bay-am a bumabaak iti tanem nga agladladingit gapu iti anakko’.
18 Gapu iti daytoy naordenan para kadagiti annak ti Israel a parigatenda ti bagbagida iti maikasangapulo ti maikapito a bulan -iti aldaw a dimteng ken Jacob nga amana ti damag a nangsangit kenkuana para ken Jose- a mangaramidda iti panangabbong para iti bagbagida iti maysa nga urbon a kalding iti maikasangapulo ti maikapito a bulan, maminsan iti makatawen, gapu kadagiti basbasolda; ta naladingitda ti dungngo ti amada maipapan ken Jose nga anakna.
19 Ket naordenan daytoy nga aldaw nga agladingitda gapu iti basbasolda, ken gapu iti amin a salungasingda ken gapu iti amin a biddutda, tapno madalusanda ti bagbagida iti dayta nga aldaw maminsan iti makatawen.
20 Ket kalpasan ti ipapatay ni Jose, nakiasawa dagiti annak ni Jacob. Ti nagan ti asawa ni Ruben ket ‘Ada; ket ti nagan ti asawa ni Simeon ket ‘Adlba’a, maysa a Canaanita; ket ti nagan ti asawa ni Levi ni Melka, kadagiti annak a babbai ni Aram, iti bin-i dagiti annac ni Tera; ken ti nagan ti asawa ni Juda, ni Betasuel, maysa a Canaanita; ken ti nagan ti asawa ni Isacar, ni Hezaqa: ken ti nagan ti asawa ni Zabulon, ni Ni'iman; ken ti nagan ti asawa ni Dan, ‘Egla; ken ti nagan ni Rasu'u nga asawa ni Neftali, taga Mesopotamia; ken ti nagan ti asawa ni Gad, ni Maka; ken ti nagan ti asawa ni Aser, ‘Ijona; ken ti nagan ti asawa ni Jose, ni Asenat, ti Egipcio; ken ti nagan ti asawa ni Benjamin, ‘Ijasaka.
21 Ket nagbabawi ni Simeon, ket nangasawa iti maikadua nga asawa manipud Mesopotamia kas kakabsatna.

KAPITULO 35

1 Ket iti umuna a tawen ti umuna a lawas ti maika-uppat a pulo ket lima a jubileo [2157 AM] inayaban ni Rebecca ni Jacob, ti anakna, ket binilinna maipapan iti amana ken maipapan iti kabsatna, a padayawanna ida iti amin nga aldaw ti panagbiagna.
2 Ket kinuna ni Jacob: ‘Aramidekto ti amin kas imbilinmo kaniak; ta daytoy a banag ket agbalinto a dayaw ken kinatan-ok kaniak, ken kinalinteg iti sangoanan ti Apo, tapno dayawek ida.
3 Ket sika met, ina, ammom manipud iti panawen a pannakayanakko agingga ita nga aldaw, amin nga aramidko ken amin nga adda iti pusok, a kanayon nga agpanunotak iti nasayaat maipapan iti amin.
4 Ket kasano a diak aramiden daytoy a banag nga imbilinmo kaniak, tapno dayawek ti amak ken ti kabsatko!
5 Ibagam kaniak, ina, no ania a kinakillo ti nakitam kaniak ket tallikudakto dayta, ket ti asi addanto kaniak.’
6 Ket kinunana kenkuana: ‘Anakko, diak nakita kenka iti amin nga al-aldawko ti aniaman a nakillo no di ket (laeng) nalinteg nga aramid. Ket kaskasdi nga ibagakto kenka ti kinapudno, anakko: Matayak iti daytoy a tawen, ket diakto agbiag iti daytoy a tawen iti biagko; ta nakitak iti tagtagainep ti aldaw ti ipapatayko, a diak agbiag iti labes ti sangagasut ket limapulo ket lima a tawen: ket adtoy nakompletok amin nga aldaw ti biagko nga agbiagakto.’
7 Ket kinatawaan ni Jacob dagiti sasao ni inana. gapu ta imbaga ni inana kenkuana a matay; ket nakatugaw a kasunganina nga addaan iti pigsana, ket saan a nakapuy iti pigsana; ta simrek ken rimmuar ket nakitana, ket napigsa dagiti ngipenna, ket awan ti sakit a nangsagid kenkuana iti intero nga aldaw ti panagbiagna.
8 Ket kinuna ni Jacob kenkuana: ‘Nabendisionanak, ina, no umasideg dagiti al-aldawko kadagiti aldaw ti panagbiagmo, ket ti pigsak agtalinaed kaniak a kas iti pigsam: ket saankanto a matay, ta awan serserbim nga agan-angaw kaniak maipapan iti ipapataymo.’
9 Ket simrek ken Isaac ket kinunana kenkuana: ‘Maysa nga idawatko kenka: pagsapataem ni Esau a saannanto a dangran ni Jacob, wenno kamatenna a buyogen ti panagbubusor; ta ammom dagiti pampanunot ni Esau a nakillo manipud kinaubingna, ket awan ti kinaimbag kenkuana; ta tarigagayanna kalpasan ti ipapataymo a patayen isuna.
10 Ket ammom amin nga inaramidna manipud idi aldaw a napan ni Jacob a kabsatna idiay Haran agingga ita nga aldaw: no kasano a binaybay-annakami iti amin a pusona, ken inaramidna kadakami ti dakes; dagiti arbanmo innalana iti bagina, ket innalana amin dagiti sanikuam manipud iti sango ti rupam.

11 Ket idi nagpakaasi ken nagpakpakaasikami kenkuana gapu iti kukuami, inaramidna a kas maysa a tao a makaasian kadakami.
12 Ket napait kenca gapu ta binendisionam ni Jacob a naan-anay ken nalinteg nga anakmo; ta awan ti dakes no di laeng ti kinaimbag kenkuana, ket manipud idi naggapu idiay Haran agingga ita saannatayo a tinakaw iti aniaman, ta kanayon nga iyegna kadatayo ti amin a banag iti panawenna, ken agrag-o iti amin a pusona no alaentayo dagiti imana ket bendisionannatayo, ken saan a simmina kadatayo manipud idi naggapu idiay Haran agingga ita nga aldaw, ket agtalinaed kadatayo nga agtultuloy iti pagtaengan a mangpadayaw kadatayo.'
13 Ket kinuna ni Isaac kenkuana: 'Siak met, ammok ken makitak dagiti aramid ni Jacob nga adda kadatayo, no kasano a buyogen ti amin a pusona dayawennatayo; ngem dati nga inayatko ni Esau ngem ni Jacob, agsipud ta isu ti inauna; ngem ita ad-adda nga ay-ayatek ni Jacob ngem ni Esau, ta adu ti inaramidna a dakes nga aramid, ket awan ti kinalinteg kenkuana, ta amin a dalanna ket kinakillo ken kinaranggas, [ket awan ti kinalinteg iti aglawlawna.]
14 Ket ita mariribukan ti pusok gapu iti amin nga aramidna, ket uray isu wenno ti bukelna ket saan a maisalakan, ta isuda dagiti madadaelto manipud iti daga ken mapukawto manipud iti sirok ti langit, ta binaybay-anna ti Dios ni Abraham ket simmurot kadagiti assawana ken kalpasan ti kinarugitda ken kalpasan ti biddutda, isu ken dagiti annakna.
15 Ket bilinennak nga agsapata a saanna a patayen ni Jacob a kabsatna; uray no agsapata a dina tungpalen ti sapatana, ket saanna nga agaramid iti naimbag no di ket dakes laeng.
16 Ngem no tarigagayanna a patayen ni Jacob, a kabsatna, kadagiti ima ni Jacob maitedto, ket saanto a makalisi kadagiti imana, [ta bumabanto kadagiti imana.]
17 Ket dica agbuteng gapu ken Jacob; ta ti guardia ni Jacob naindaklan ken mannakabalin ken nadayaw, ken ad-adda a nadayaw ngem ti guardia ni Esau.'
18 Ket nangibaon ni Rebecca ket inayabanna ni Esau ket immay kenkuana, ket kinunana kenkuana: 'Adda dawatko, anakko, nga aramidek kenka, ket aramidem nga aramidem dayta, anakko.'
19 Ket kinunana: 'Aramidekto ti amin nga ibagam kaniak, ket diakto agkedked iti dawatmo.'
20 Ket kinunana kenkuana: 'Dawatek kenka nga iti aldaw a matayak, alaendak ket itabonnak iti asideg ni Sara, ti ina ni amam, ket sika ken Jacob ti agiinnayat ken saanto nga agtarigagay iti dakes maibusor iti sabali, no di ket ayat laeng ti tunggal maysa, ket (isu a) rumang-aykayto, annakko, ken mapadayawankayo iti tengnga ti daga, ket awanto ti kabusor nga agrag-o kadakayo, ket agbalinkayto a maysa bendision ken asi iti imatang dagiti amin nga agayat kenka.'
21 Ket kinunana: 'Aramidekto amin nga imbagam kaniak, ket itabonkanto iti aldaw a matayka iti asideg ni Sara, ti ina ni amak, kas iti tinarigagayam a dagiti tulangna addada koma iti asideg dagiti tultulangmo.
22 Ket ni Jacob, kabsatko, kasta met, ayatek ngem iti amin a lasag; ta awan ti kabsatko iti intero a daga no di ket isu laeng: ket daytoy ket saan a dakkel a merito para kaniak no ay-ayatek isuna; ta isu ti kabsatko, ket naimulakami a sangsangkamaysa iti bagim, ket sangsangkamaysakami a rimmuar manipud iti aanakanmo, ket no diak ayaten ti kabsatko, siasino ti ayatek?
23 Ket siak, a mismo, agpakaasiak kenka a balakadan ni Jacob maipanggep kaniak ken maipanggep kadagiti annakko, ta ammok a sigurado nga agbalinto nga ari kaniak ken kadagiti annakko, ta iti aldaw a binendisionan ni tatangko isu inaramidna isuna a nangatngato ken siak ti nababbaba.
24 Ket agsapatak kenka nga ayatek isuna, ket diak tarigagayan ti dakes maibusor kenkuana iti amin nga aldaw ti panagbiagko no di ket ti naimbag laeng.'
25 Ket nagsapata kenkuana maipanggep iti amin daytoy a banag. Ket inayabanna ni Jacob iti imatang ni Esau, ket inikkanna iti bilin a maitunos kadagiti sasao nga imbagana ken Esau.
26 Ket kinunana: 'Aramidekto ti pagayatam; patiennak nga awan ti dakes a rummuar kaniak wenno kadagiti annakko a maibusor ken Esau, ket umunaakto iti awan malaksid iti ayat laeng.'
27 Ket nangan ken imminumda, isu ken dagiti annakna iti dayta a rabii, ket natay, tallo a jubileo ken maysa a lawas ken maysa ti tawenna, iti dayta a rabii, ket ti dua nga annakna, da Esau ken Jacob, intabonda isuna iti doble a rukib iti asideg ni Sara, nga ina ni amada.

KAPITULO 36

1 Ket iti maikanem a tawen daytoy a lawas [2162 AM] inayaban ni Isaac ti dua nga annakna a da Esau ken Jacob, ket immayda kenkuana, ket kinunana kadakuada: 'Annakko, mapanak iti dalan dagiti ammak, iti agnanayon a balay nga ayan dagiti ammak.
2 Gapuna, itabonnak iti asideg ni Abraham nga amak, iti doble a rukib iti talon ni Efron a Heteo, a nakagatangan ni Abraham iti tanem a pagitabonan; iti tanem a kinaliko para iti bagik, sadiay ti mangitabon kaniak.
3 Ket daytoy ti ibilinko kadakayo, annakko, nga aramidenyo ti kinalinteg ken kinalinteg iti daga, tapno iyeg ti Apo kadakayo amin nga imbaga ti Apo nga aramidenna ken ni Abraham ken kadagiti bukelna.
4 Ket agpipinnategkayo, annakko, kakabsatyo a kas maysa a tao nga agayat iti bukodna a kararua, ket sapulen koma ti tunggal maysa no ania ti pakagunggonaanna iti kabsatna, ken agtignay a sangsangkamaysa ditoy daga; ket agiinnayatda koma a kas iti bukodda a kararua.
5 Ket maipanggep iti saludsod maipapan kadagiti didiosen, ibilin ken balakadankayo a laksiden ida ken guraenyo ida, ket dikay ayat ida, ta napnoda iti panangallilaw kadagiti agdaydayaw kadakuada ken kadagiti agrukruknoy kadakuada.
6 Laglagipenyo, annakko, ti Apo a Dios ni Abraham nga amayo, ken no kasano a nagdaydayawak met Kenkuana ken nagserbiak Kenkuana iti kinalinteg ken iti rag-o, tapno mapaadukayo ken paaduennakayo ti bin-iyo a kas kadagiti bituen ti langit iti kinaadu, ken ipasdekkayo iti daga a kas mula ti kinalinteg a saan a ma-ramut kadagiti amin a kaputotan iti agnanayon.
7 Ket ita pagsapatankanto iti naindaklan a sapata -ta awan ti sapata a dakdakkel ngem daytoy babaen ti nagan a nadayag ken nadayaw ken naindaklan ken nadayag ken nakaskasdaaw ken mannakabalin, a nangparsua kadagiti

langit ken daga ken amin a banag a sangsangkamaysa- nga agbutengkayo Kenkuana ken agdayawkayo Kenkuana.
8 Ket ayaten ti tunggal maysa ti kabsatna a buyogen ti dungngo ken kinalinteg, ken saan nga agtarigagay iti dakes a maibusor iti kabsatna manipud ita iti agnanayon iti amin nga aldaw ti panagbiagyo tapno rumang-aykayo iti amin nga aramidyo ket saankayo a madadael.
9 Ket no ti asinoman kadakayo ket agpangpanggep iti dakes a maibusor iti kabsatna, ammoyo a manipud ita ti tunggal maysa nga agpangpanggep iti dakes maibusor iti kabsatna matnagto iti imana, ket mairamutto manipud iti daga dagiti sibibiag, ket madadaelto ti bin-ina manipud iti sirok ti langit.
10 Ngem iti aldaw ti riribuk ken pananglais ken pungtot ken pungtot, buyogen ti gumilgil-ayab nga apuy a kas iti panangpuorna iti Sodoma, kasta met a puoranna ti dagana ken ti siudadna ken amin a kukuana, ket mapunasto iti libro ti disiplina dagiti annak ti tao, ket saan a maisurat iti libro ti biag, no di ket iti daydiay naituding a pannakadadael, ket pumanawto iti agnanayon pananglais; tapno ti pannakakondenarda ket kanayon a mapabaro iti gura ken iti pananglais ken iti pungtot ken iti pannakatutuok ken iti pungtot ken kadagiti saplit ken iti sakit iti agnanayon.
11 Ibagak ken paneknekak kadakayo, annakko, kas mayannurot iti panangukom a dumtengto iti tao a mayat a mangdangran iti kabsatna.
12 Ket biningayna amin a sanikuana iti nagbaetan dagitoy dua iti dayta nga aldaw ket intedna ti dakdakkel a bingay kenkuana nga inauna, ken ti torre ken amin nga adda iti aglawlawna, ken amin a kukua ni Abraham idiay Bubon ti Sapata.
13 Ket kinunana: ‘Daytoy dakdakkel a bingay itedko kadagiti inauna.’
14 Ket kinuna ni Esau, ‘Inlakok ken Jacob ket intedko ti kalintegak nga inauna ken Jacob; kenkuana maited koma dayta, ket awan uray maysa a sao nga ibagak maipapan iti dayta, ta kukuana dayta.’
15 Ket kinuna ni Isaac, Adda koma bendision kadakayo, annakko, ken kadagiti bin-iyo ita nga aldaw, ta intedyo kaniak ti panaginana, ket saan a nasakit ti pusok maipanggep iti kalintegan nga inauna, amangan no agaramidkayo iti kinadakes gapu iti dayta.
16 Sapay koma ta bendisionan koma ti Kangatuan a Dios ti tao nga agar-aramid iti kinalinteg, isu ken ti bin-ina iti agnanayon.’
17 Ket inleppasna a binilin ida ken binendisionanna ida, ket nangan ken imminumda a sangsangkamaysa iti sanguananna, ket nagrag-o gapu ta maymaysa ti panunot iti nagbaetanda, ket pimmanawda manipud kenkuana ket naginanada iti dayta nga aldaw ket naturogda.
18 Ket ni Isaac naturog iti pagiddaanna iti dayta nga aldaw nga agrag-o; ket naturog iti agnanayon a turog, ket natay iti sangagasut walopulo ti tawenna. Nakompletona ti duapulo ket lima a lawas ken lima a tawen; ket intabon dagiti dua nga annakna a da Esau ken Jacob.
19 Napan ni Esau iti daga ti Edom, iti kabambantayan ti Seir, ket nagnaed sadiay.
20 Ket nagnaed ni Jacob iti kabambantayan ti Hebron, iti torre ti daga a panagnaed ni amana nga Abraham, ket nagdaydayaw iti Apo iti amin a pusona ken maibatay kadagiti makita a bilin a maibatay iti panangbingayna kadagiti aldaw dagiti kaputotanna.
21 Ket natay ni Lea nga asawana iti maikapat a tawen ti maikadua a lawas ti maika-uppat a pulo ket lima a jubileo, [2167 AM] ket intabonna isuna iti doble a kueba iti asideg ni Rebecca nga inana iti kannigid ti tanem ni Sara, ti ina ni amana
22 ket amin nga annakna a lallaki ken dagiti annakna immayda a mangdung-aw ken ni Lea nga asawana ken mangliwliwa kenkuana maipapan kenkuana, ta isut’ dungdung-awanna isuna gapu ta inayatna isuna iti nalabes kalpasan ti ipapatay ni Raquel a kabsatna a babai;
23 ta naan-anay ken nalinteg iti amin a dalanna ket pinadayawanna ni Jacob,ket iti amin nga aldaw a nakipagnaed kenkuana saanna a nangngeg manipud iti ngiwatna ti naulpit a sao, ta isu ket naalumamay ken natalna ken nalinteg ken nadayaw.
24 Ket nalagipna amin dagiti aramidna nga inaramidna bayat ti panagbiagna ket insennaayna iti nalabes; ta inayatna isuna iti amin a pusona ken iti amin a kararuana.

KAPITULO 37

1 Ket iti aldaw a natay ni Isaac nga ama da Jacob ken Esau, [2162 AM] nangngeg dagiti annak ni Esau nga inted ni Isaac ti bingay ti inauna iti ub-ubing nga anakna a ni Jacob ket nakapungtotda unay.
2 Ket nagriririda ken amada, a kunkunada ‘Apay nga inted ni amam ken Jacob ti bingay ti panglakayen ket limmasat kenka, nupay sika ti inauna ken ni Jacob ti ub-ubing?’
3 Ket kinunana kadakuada ‘Gapu ta inlakok ti kalintegak nga inauna ken Jacob iti bassit a gulo ti lentehas, ket iti aldaw nga imbaonnak ni amak nga aganup ken mangtiliw ken mangiyeg kenkuana iti banag a rumbeng a kanenna ken bendisionannak, immay buyogen ti panangallilaw ket inyeg ni amak iti taraon ken inumen, ket binendisionan ni amak ket inkabilnak iti sidong ti imana.
4 Ket ita pinagsapatanakami ni amami, siak ken kenkuana, a saankami nga agsinnumbangir nga agpanunot iti dakes, maibusor man iti kabsatna, ket agtultuloykami nga agayat ken sitatalna tunggal maysa iti kabsatna ken saanmi a pagbalinen a rugit ti dalanmi.’
5 Ket kinunada kenkuana, ‘Saankami a dumngeg kenka a makikappia kenkuana; ta dakdakkel ti pigsatayo ngem ti pigsana, ken nabilbilegtayo ngem isu; mapantayo a bumusor ken papatayentayo, ket dadaelentayo isuna ken dagiti annakna. Ket no saanmo a kumuyog kadakami, agdangrankami met kenka.
6 Ket ita dumngegkayo kadakami: Mangibaontayo idiay Aram ken Filistia ken Moab ken Ammon, ket agpilitayo para iti bagbagitayo kadagiti napili a lallaki a naregta a makigubat, ket mapantayo maibusor kenkuana ken makigubat kenkuana, ket ikisaptayo isuna manipud iti daga sakbay a pumigsa.’
7 Ket kinuna ni amada kadakuada, ‘Dikay mapan ket dikay makigubat kenkuana di la ket ta matnagkayo iti sanguananna.’
8 Ket kinunada kenkuana, ‘Daytoy met, isu ti eksakto a wagas ti panagtignaymo manipud kinaagtutubom agingga ita nga aldaw, ket ikabilmo ti tengngedmo iti sirok ti sangolna.

9 Saantayo nga ipangag dagitoy a sasao.' Ket nangibaonda idiay Aram, ken idiay 'Aduram iti gayyem ni amada, ket nangtangdan kadakuada iti sangaribu a mannakigubat, napili a lallaki a mannakigubat.
10 Ket immay kadakuada manipud Moab ken manipud kadagiti annac ni Ammon, dagidiay natangdanan, sangaribu a napili a lallaki, ken manipud Filistea, sangaribu a napili a mannakigubat, ken manipud Edom ken Horeo ti sangaribu a napili a mannakigubat, ken manipud kadagiti Kitim a mannakabalin a mannakigubat.
11 Ket kinunada iti amada: Rummuarka kadakuada ket iturongmo ida, ta no saan, papatayenka.'
12 Ket napno iti pungtot ken pungtot idi nakitana a dagiti annakna pilitenda isuna nga umun-una (kadakuada) tapno idauluanna ida a maibusor ken Jacob a kabsatna.
13 Ngem kalpasanna nalagipna amin ti kinadakes a nailemmeng iti pusona maibusor ken Jacob a kabsatna; ket saanna a nalagip ti sapata nga insapatana iti amana ken iti inana nga awan ti panunotna a dakes iti amin nga aldawna maibusor ken Jacob a kabsatna.
14 Ket iti laksid amin dagitoy, saan nga ammo ni Jacob nga umayda a bumusor kenkuana a makigubat, ket agladladingit ken ni Lea, nga asawana, agingga nga immasidegda iti asideg unay iti torre a kaduada ti uppat a ribu a mannakigubat ken napili a lallaki a makigubat.
15 Ket dagiti lallaki ti Hebron nangibaonda kenkuana a kunkunada, 'Kitaem ti kabsatmo immay a bumusor kenka, tapno makigubat kenka, nga addaan iti uppat a ribu a nabarikes iti kampilan, ket awitda dagiti kalasag ken armas'; ta ad-adda nga inayatda ni Jacob ngem ni Esau. Isu nga imbagada kenkuana; ta ni Jacob ket ad-adda a nawaya ken naasi a tao ngem ni Esau.
16 Ngem saan a mamati ni Jacob agingga nga umasidegda unay iti torre.
17 Ket inrikepna dagiti ruangan ti torre; ket nagtakder kadagiti paggugubatan ket kinasaritana ni kabsatna a ni Esau ket kinunana, 'Natan-ok ti liwliwa nga immaymo a mangliwliwa kaniak gapu iti asawak a natay. Daytoy kadi ti sapata nga insapatam ken ni amam ken manen ken inam sakbay a natayda? Sinalungasingmo ti sapata, ket iti kanito a nagsapatam ken ni amam nasentensiaanka.'
18 Ket kalpasanna simmungbat ni Esau ket kinunana kenkuana, 'Uray dagiti annak ti tao wenno dagiti animal iti daga awan ti aniaman a sapata ti kinalinteg nga iti panagsapatada nagsapatada (maysa a sapata a balido) iti agnanayon; ngem inaldaw nga agpanggepda iti dakes a maibusor iti maysa ken maysa, ken no kasano a mapapatay ti tunggal maysa ti kabusor ken kabusorna.
19 Ket guraennak ken dagiti annakko iti agnanayon. Ket awan ti panangpaliiw iti singgalut ti panagkakabsat kenka.
20 Denggem dagitoy a sasao nga ipakaammok kenka, No ti baboy mabalinna a baliwan ti kudilna ket pagbalinenna a nalukneng ti kudilna a kas iti delana, Wenno no mabalinna nga agtubo dagiti sara iti ulona a kas kadagiti sara ti ugsa wenno karnero, Kalpasanna, salimetmetakto ti singgalut ti panagkakabsat kenka, Ket no dagiti suso insinada ti bagbagida manipud iti inada, ta saanka a nagbalin a kabsat.
21 Ket no makikappia dagiti lobo kadagiti urbon a kordero tapno saanda nga alun-onen wenno aramidenda ida iti kinaranggas, Ket no ti pusoda ket agturong kadakuada iti naimbag, Kalpasanna addanto talna iti pusok kenka.
22 Ket no ti leon agbalin a gayyem ti baka ket makikappia kenkuana, Ket no isu ket naigalut iti babaen ti maysa a sangol ken makiarado kenkuana, No kasta makikappiakto kenka.
23 Ket inton pumuraw ti uwak a kas iti raza, Kalpasanna, ammom nga inayatka, Ket makikappia kenka, Mairamutkanto, Ket mairamut dagiti annakmo a lallaki, Ket awanto ti talna para kenka.'
24 Ket idi nakita ni Jacob nga isu ket (kasta) dakes ti panagannayasna kenkuana buyogen ti pusona, ken iti amin a kararuana a mangpapatay kenkuana, ken immay nga agtubtubo a kas iti atap a baboy nga umay iti pika a mangtubtubngar ken mangpapatay iti dayta, ket saan nga agsubli manipud iti dayta;
25 Kalpasanna, imbagana kadagiti bukodna ken kadagiti adipenna a rautenda isuna ken kadagiti amin a kakaduana.

KAPITULO 38

1 Ket kalpasan dayta nagsao ni Juda ken Jacob, nga amana, ket kinunana kenkuana: 'Ikurbam ti panam, ama, ket ibaonmo dagiti panam ket ibabam ti kabusor ket patayem ti kabusor; ket maaddaanka koma iti pannakabalin, ta saanmi a patayen ti kabsatmo, ta isu ket kas kenka, ken isu ket kas kenka itedtayo kenkuana (daytoy) a dayaw.'
2 Kalpasanna, inkurba ni Jacob ti panana ket impatulodna ti pana ket kinabilna ni Esau a kabsatna (iti makannawan a barukongna) ket pinatayna.
3 Ket nangibaon manen iti pana ket kinabilna ni 'Adoran nga Aramaeano, iti makannigid a barukongna, ket insublina ket pinatayna.
4 Ket kalpasanna rimmuar dagiti annak ni Jacob, isuda ken dagiti adipenda, a nagbibingayanda iti bunggoy iti uppat a sikigan ti torre.
5 Ket ti Juda rimmuar iti sango, ken da Neftali ken Gad a kaduana ken limapulo nga adipen a kaduana iti abagatan a sikigan ti torre, ket pinatayda amin a nasarakanda iti sanguananda, ket awan uray maysa kadakuada a nakalibas.
6 Ket da Levi ken Dan ken Aser rimmuarda iti daya ti torre, ken limapulo (lallaki) a kaduada, ket pinapatayda dagiti mannakigubat ti Moab ken Ammon.
7 Ket napanda da Ruben ken Isacar ken Zebulon iti amianan a bangir ti torre, ken limapulo a lallaki a kaduada, ket pinapatayda dagiti mannakigubat a lallaki dagiti Filisteo.
8 Ket da Simeon ken Benjamin ken Enoc, nga anak ni Ruben, rimmuarda iti laud ti torre, ken limapulo (lallaki) a kaduada, ket pinapatayda ti Edom ken kadagiti Horeo iti uppat a gasut a lallaki, natibker a mannakigubat; ket innem a gasut ti nagtalaw, ket uppat kadagiti annak ni Esau ti nagtalaw a kaduada, ket binaybay-anda ti amada a nakaidda a napapatay, kas iti pannakatnag iti turod nga adda idiay 'Aduram.
9 Ket kinamat ida ti annak ni Jacob agingga iti kabambantayan ti Seir. Ket intabon ni Jacob ti kabsatna iti turod nga adda idiay 'Aduram, ket nagsubli iti balayna.
10 Ket ti annac ni Jacob indarumda a sipipinget ti annak ni Esau idiay kabambantayan ti Seir, ket inruknoyda dagiti tengngedda iti kasta nagbalinda nga adipen ti annak ni Jacob.

11 Ket nangibaonda iti amada (tapno agsaludsod) no makikappiada kadakuada wenno papatayenda ida.
12 Ket nangibaon ni Jacob iti damag kadagiti annakna a makikappiada, ket nakikappiada kadakuada, ket inkabilda ti sangol ti pannakaadipen kadakuada, iti kasta kanayon nga agbayadda iti buis ken Jacob ken kadagiti annakna.
13 Ket intultuloyda ti nagbayad iti buis ken Jacob agingga iti aldaw a simmalog idiay Egipto.
14 Ket ti annak ni Edom saanda a naikkat iti sangol ti pannakaadipen nga impabaklay kadakuada ti sangapulo ket dua nga annak ni Jacob agingga ita nga aldaw.
15 Ket dagitoy dagiti ari a nagturay idiay Edom sakbay nga adda asinoman nga ari kadagiti annac ti Israel [agingga ita nga aldaw] iti daga ti Edom.
16 Ket ni Balac, nga anak ni Beor, nagturay idiay Edom, ket ti nagan ti siudadna ket Danaba.
17 Ket natay ni Balaq, ket ni Jobab, nga anak ni Zara ti Boser, nagturay a kasukatna.
18 Ket natay ni Jobab, ket ni ‘Asam, iti daga ti Teman, nagturay a kasukatna.
19 Ket natay ni ‘Asam, ket ni ‘Adat, nga anak ni Barad, a nangpapatay iti Midian iti tay-ak ti Moab, nagturay a kasukatna, ket ti nagan ti siudadna ket Avit.
20 Ket natay ni ‘Adath, ket ni Salman, manipud ken ‘Amaseqa, ti nagturay a kasukatna.
21 Ket natay ni Salman,ket ni Saul ti Ra'abot (iti igid ti) karayan, nagturay a kasukatna.
22 Ket natay ni Saul, ket ni Baelunan, nga anak ni Acbor, nagturay a kasukatna.
23 Ket natay ni Baelunan, nga anak ni Acbor, ket ni ‘Adat ti nagturay a kasukatna, ket ti nagan ti asawana ket Maitabit, nga anak ni Matarat, nga anak ni Metabedza’ab.
24 Dagitoy dagiti ari a nagturay iti daga ti Edom.

KAPITULO 39

1 Ket nagnaed ni Jacob iti daga a pagnanaedan ni amana iti daga ti Canaan. Dagitoy dagiti kaputotan ni Jacob.
2 Sangapulo ket pito ti tawen ni Jose idi impanda isuna idiay daga ti Egipto, ket ginatang ni Potifar, maysa nga eunuko ni Faraon, ti panguluen a kusinero.
3 Ket insaadna ni Jose a mangimaton iti amin a balayna ket dimteng ti bendision ti Apo iti balay ti Egipcio gapu ken Jose, ket pinarang-ay ti Apo iti amin nga inaramidna.
4 Ket ti Egipcio inyawatna amin cadagiti im-ima ni Jose; ta nakitana a kaduana ti Apo, ken pinarang-ay ti Apo iti amin nga inaramidna.
5 Ket ti langa ni Jose napintas [ken napintas unay ti langana], ket ti asawa ti apona intangadna dagiti matana ket nakitana ni Jose, ket inayatna ken impakaasina kenkuana a makikaidda kenkuana.
6 Ngem saanna nga insuko ti kararuana, ket nalagipna ti Apo ken dagiti balikas nga inusar ni Jacob, ti amana, a binasa manipud iti tengnga dagiti balikas ni Abraham, nga awan ti lalaki a makikamalala iti babai nga addaan iti asawa; nga para kenkuana naordenan ti dusa ti ipapatay kadagiti langit iti sangoanan ti Kangatuan a Dios, ket maisuratto ti basol maibusor kenkuana kadagiti agnanayon a libro nga agtultuloy iti sangoanan ti Apo.
7 Ket nalagip ni Jose dagitoy a sasao ket nagkedked a makikaidda kenkuana.
8 Ket nagpakaasi kenkuana iti makatawen, ngem nagkedked ket saan a dimngeg.
9 Ngem inarakupna ket iniggamanna a naimbag iti balay tapno pilitenna a makikaidda kenkuana, ket inrikepna dagiti ruangan ti balay ket tiniliwna a naimbag; ngem binaybay-anna ti kawesna kadagiti imana ket sinerrekna ti ridaw ket nagtalaw iti ruar manipud iti sanguananna.
10 Ket nakita ti babai a saan a makikaidda kenkuana, ket inbabainna iti imatang ti apona, a kunkunana ‘Ti Hebreo nga adipenmo, nga ay-ayatem, inkagumaannak a piliten tapno makikaidda kaniak; ket napasamak idi inngatok ti timekko a nagtalaw ket binaybay-anna ti kawesna kadagiti imak idi isut’ iggamanko, ket sinerrekna ti ridaw.’
11 Nakita ti Egipcio ti kawes ni Jose ken ti naburak a ruangan, ket nangngegna dagiti sasao ti asawana, ket impanna ni Jose iti pagbaludan iti lugar a nakaibaludan dagiti balud nga inbalud ti ari.
12 Ket adda isuna idiay pagbaludan; ket inted ti Apo ni Jose iti pabor iti imatang ti panguluen dagiti guardia ti pagbaludan ken panangngaasi iti sanguananna, ta nakitana a kaduana ti Apo, ken inaramid ti Apo ti amin nga inaramidna tapno rumang-ay.
13 Ket inyawatna amin a banbanag kadagiti imana, ket awan ti ammo ti panguluen dagiti guardia iti pagbaludan, ta inaramid ni Jose ti amin a banag, ket pinaan-anay ti Apo.
14 Ket dua a tawen a nagtalinaed sadiay. Ket kadagidi nga aldaw ni Faraon, nga ari ti Egipto, nakapungtot iti dua nga eunukona, iti panguluen nga agay-aywan, ken iti pangulo a panadero, ket inkabilna ida iti pagbaludan iti balay ti panguluen a kusinero, iti pagbaludan a nakaibaludan ni Jose.
15 Ket dinutokan ti panguluen dagiti guardia ti pagbaludan ni Jose nga agserbi kadakuada; ket nagserbi iti sanguananda.
16 Ket agpada a nagtagtagainepda iti tagtagainep, ti panguluen nga agay-aywan ken ti panadero, ket imbagada ken Jose.
17 Ket bayat ti panangipatarusna kadakuada kasta met ti napasamak kadakuada, ket insubli ni Faraon ti panguluen nga agay-aywan iti opisinana ken ti (panguluen) a panadero a pinatayna, kas impatarus ni Jose kadakuada.
18 Ngem nalipatan ti panguluen nga agay-aywan ni Jose idiay pagbaludan, nupay impakaammona kenkuana ti mapasamak kenkuana, ket saanna a nalagip nga impakaammo ken Faraon no kasano ti imbaga ni Jose kenkuana, ta nalipatanna.

KAPITULO 40

1 Ket kadagidi nga aldaw natagtagainep ni Faraon ti dua a tagtagainep iti maysa a rabii maipanggep iti bisin a mapasamak iti intero a daga, ket nariing manipud iti turogna ket inayabanna amin dagiti mangipatarus kadagiti tagtagainep nga adda idiay Egipto, ken dagiti salamangkero, ket imbagana kadakuada ti dua nga arapaapna, ket saanda a nabalinan nga indeklara (dagitoy).
2 Ket kalpasanna linagip ti panguluen a mayordomo ni Jose ket nagsao maipapan kenkuana iti ari, ket inruarna manipud iti pagbaludan, ket in]dna ti dua nga arapaapna iti sanguananna.

3 Ket kinunana iti sanguanan ni Faraon a maymaysa ti dua nga arapaapna, ket kinunana kenkuana: ‘Pito a tawen ti dumteng (a addanto) naruay iti intero a daga ti Egipto, ket kalpasan dayta pito a tawen ti bisin, ti kasta a bisin a saan pay a napasamak iti intero a daga.
4 Ket ita mangdutok koma ni Faraon kadagiti manangaywan iti intero a daga ti Egipto, ket agurnongda koma iti taraon iti tunggal siudad iti intero nga al-aldaw dagiti tawen ti kinawadwad, ket addanto taraon iti pito a tawen ti bisin, ket saanto a madadael ti daga gapu iti bisin, ta nakaro unay dayta.’
5 Ket inted ti Apo ni Jose iti parabur ken asi iti imatang ni Faraon, ket kinuna ni Faraon kadagiti adipenna. Saantayo a makasarak iti masirib ken masirib a tao a kas iti daytoy a tao, ta adda kenkuana ti espiritu ti Apo.’
6 Ket dinutokan isuna ti maikadua iti intero a pagarianna ket inikkanna iti turay iti intero nga Egipto, ket pinagluganna iti maikadua a karuahe ni Faraon.
7 Ket kinawesanna isuna kadagiti kawes a byssus, ket inkabilna ti balitok a kawar iti tengngedna, ket (maysa a manangipakaammo) inwaragawagna iti sanguananna ' 'El 'El wa 'Abirer,' ket nangikabil iti singsing iti imana ket pinagbalinna nga agturay iti intero a balayna, ket intan-okna, ket kinunana kenkuana. ‘Iti laeng trono ti dakdakkelak ngem sika.’
8 Ket ni Jose inturayanna ti intero a daga ti Egipto, ket amin dagiti prinsipe ni Faraon, ken amin nga adipenna, ken amin nga agar-aramid iti trabaho ti ari inayatda isuna, ta nagna a sitalinteg, ta awan ti kinatangsit ken kinatangsit, ken awan ti panagraemna kadagiti tattao, ken saan nga umawat kadagiti sagut, ngem inukomna a sitalinteg dagiti amin a tattao iti daga.
9 Ket ti daga ti Egipto natalna iti sangoanan ni Faraon gapu ken Jose, ta adda idi ti Apo kenkuana, ket inikkanna kenkuana ti parabur ken asi para kadagiti amin a kaputotanna iti sango dagiti amin a makaam-ammo kenkuana ken dagidiay nakangngeg maipapan kenkuana, ket nasayaat ti pannakaurnos ti pagarian ni Faraon, ket awan ni Satanas ken awan ti dakes a tao (idiay).
10 Ket pinanaganan ti ari ni Jose iti Sefantifans, ket intedna ni Jose kas asawa ti anak ni Potifar, nga anak ti padi ti Heliopolis, ti panguluen a kusinero.
11 Ket iti aldaw a panagtakder ni Jose iti sanguanan ni Faraon agtawen iti tallopulo [idi nagtakder iti sanguanan ni Faraon].
12 Ket iti dayta a tawen natay ni Isaac. Ket napasamak a kas kinuna ni Jose iti panangipatarus ti dua nga tagtagainepna, kas iti imbagana, adda pito a tawen a kinaruay iti intero a daga ti Egipto, ket ti daga ti Egipto naruay ti napataud, maysa a rukod (a nangpataud) iti sangapulo ket walo a gasut a rukod.
13 Ket nagurnong ni Jose iti taraon iti tunggal siudad agingga a napnoda iti mais agingga a saandan a mabilang ken marukod dayta gapu iti kinaaduna.

KAPITULO 41

1 Ket iti maika-uppat a pulo ket lima a jubileo, iti maikadua a lawas, (ken) iti maikadua a tawen, [2165 AM] ni Juda innalana ti inauna nga anakna a ni Er, maysa nga asawa manipud kadagiti annak a babbai ni Aram, nga agnagan Tamar.
2 Ngem kinagurana, ket saan a nakikaidda kenkuana, agsipud ta ti inana ket kaputotan kadagiti annak a babbai ti Canaan, ket kayatna nga alaen kenkuana ti asawa kadagiti kabagian ni inana, ngem saan nga ipalubos ni Juda, nga amana.
3 Nadangkes daytoy Er, nga inauna nga anak ni Juda, ket pinatay ti Apo.
4 Ket ni Juda kinunana ken Onan, a kabsatna, ‘Sumrekka iti asawa ti kabsatmo ket aramidem ti pagrebbengan ti kabsat ti asawa a lalaki kenkuana, ket mangpataudka iti bin-i iti kabsatmo.’
5 Ket ammo ni Onan a saan a kukuana ti bukel, (ngem) kukua laeng ti kabsatna, ket simrek iti balay ti asawa ti kabsatna, ket inbukbokna ti bukel iti daga, ket nadangkes iti imatang ti Apo, ket pinatayna.
6 Ket kinuna ni Juda ken Tamar a manugangna: ‘Agtalinaedka iti balay ni amam a kas balo agingga a dumakkel ni Sela nga anakko, ket itedkanto kenkuana nga asawa.’
7 Ket dimmakkel; ngem ni Bedsu'el nga asawa ni Juda, saanna nga impalubos a makiasawa ti anakna a ni Sela. Ket ni Bedsu'el, ti asawa ni Juda, natay [2168 AM] iti maikalima a tawen daytoy a lawas.
8 Ket iti maikanem a tawen simmang-at ni Juda tapno pukisanna dagiti karnerona idiay Timna. [2169 AM] Ket imbagada ken Tamar: 'Kitaem ti katugangmo sumang-at idiay Timna tapno pukisanna dagiti karnerona.'
9 Ket inuksobna dagiti pagan-anay ti balona, ket inkawesna ti abbong, ket naarkosan, ket nagtugaw iti ruangan a kabangibang ti dalan nga agturong idiay Timna.
10 Ket bayat ti panagdaliasat ni Juda nasarakan isuna, ket impagarupna nga isu ket maysa a balangkantis, ket kinunana kenkuana: ‘Bay-am a sumrekak kenka’; ket kinunana kenkuana Sumrekka,’ ket simrek.
11 Ket kinunana kenkuana: ‘Itedmo kaniak ti tangdanko’; ket kinunana kenkuana: ‘Awan ti aniaman iti imak malaksid iti singsingko nga adda iti ramayko, ken ti kuwintasko, ken ti sarukodko nga adda iti imak.’
12 Ket kinunana kenkuana ‘Itedmo ida kaniak agingga nga ibaonmo kaniak ti tangdanko’, ket kinunana kenkuana: ‘Ibaonko kenka ti maysa a urbon a kalding’; ket intedna ida kenkuana, ket simrek kenkuana, ket nagsikog babaen kenkuana.
13 Napan ni Juda kadagiti karnerona, ket napan iti balay ni amana.
14 Ket nangibaon ni Juda iti maysa a urbon a kalding babaen ti ima ti pastorna, maysa nga Adulamita, ket saanna a nasarakan; ket dinamagna kadagiti tattao iti dayta a lugar, a kunkunana: ‘Sadino ti ayan ti balangkantis nga adda ditoy?’ Ket kinunada kenkuana; ‘Awan ti balangkantis ditoy a kaduatayo.’
15 Ket nagsubli ket impakaammona kenkuana, ket kinunana kenkuana a dina nasarakan isuna: ‘Dinamagko kadagiti tattao iti dayta a lugar, ket kinunada kaniak: “Awan ti balangkantis ditoy.” ’ .
16 Ket kinunana: ‘Bay-am a salimetmetanna (ida) di la ket ta agbalintayo a pakaigapuan ti pananguyaw.’ Ket idi nalpasna ti tallo a bulan, nabatad a masikog isuna, ket

imbagada ken Juda, a kunkunada: ‘Adtoy ni Tamar, ti manugangna, ket masikog gapu iti kinabalangkantis.’
17 Ket napan ni Juda iti balay ni amana, ket kinunana ken amana ken kadagiti kakabsatna: ‘Iparuaryo, ket puoranda koma, ta inaramidna ti kinarugit idiay Israel.’
18 Ket naaramid nga idi insangpetda tapno puoranda isut’ impatulodna iti katuganganna ti singsing ken ti kuwintas, ken ti sarukod, a kunkunana: ‘Ilasinmo no siasino dagitoy, ta babaen kenkuana masikogak.’
19 Ket binigbig ni Juda, ket kinunana: ‘Nalinteg ni Tamar ngem siak.
20 Ket ngarud saanda koma a puoran’ Ket gapu iti dayta saan a naited ken ni Sela, ket saan manen nga immasideg kenkuana.
21 Ket kalpasan dayta, nangipasngay iti dua nga annak a lallaki, da Perez [2170 AM] ken Zera, iti maikapito a tawen daytoy maikadua a lawas.
22 Ket kalpasanna natungpal dagiti pito a tawen ti panagbunga, a sinao ni Jose ken Faraon.
23 Ket binigbig ni Juda a dakes ti aramid nga inaramidna, ta nakikaidda iti manugangna a babai, ket imbilangna a makagura iti imatangna, ket binigbigna a nagsalungasing ken nayaw-awan, ta inukradna ti bado ti anakna, ket rinugianna ti nagdung-aw ken nagpakaasi iti sanguanan ti Apo gapu iti salungasingna.
24 Ket imbagami kenkuana iti tagtagainep a napakawan kenkuana gapu ta nagpakaasi a sipapasnek, ken nagdung-aw, ket saanna nga inaramid manen.
25 Ket immawat iti pammakawan gapu ta timmallikud iti basolna ken iti kinaignorantena, ta nagsalungasing iti dakkel iti sangoanan ti Diostayo; ket tunggal maysa nga agtignay iti kastoy, tunggal maysa a makikaidda iti katuganganna, puoranda koma iti apuy tapno mapuoranna iti dayta, ta adda kinarugit ken pannakarugit kadakuada, babaen ti apuy puoranda koma ida.
26 Ket ibilinmo cadagiti annac ti Israel nga awan ti kinarugit cadacuada, ta tunggal maysa a makikaidda iti manugangna a babai wenno iti katuganganna a babai nagaramid iti kinarugit; iti apuy puoranda koma ti lalaki a nakikaidda kenkuana, ken kasta met ti babai, ket ibaw-ingnanto ti pungtot ken dusa manipud iti Israel.
27 Ket kinunami ken Juda a saan a nakikaidda kenkuana ti dua nga annakna, ket gapu iti daytoy natibker ti bin-ina iti maikadua a kaputotan, ket saanda a ma-ramut.
28 Ta gapu iti panagmaymaysa ti matana napan ket nagsapul iti dusa, a kas iti panangukom ni Abraham, nga imbilinna kadagiti annakna, inkagumaan ni Juda a puoran iti apuy.

KAPITULO 42

1 Ket iti umuna a tawen ti maikatlo a lawas ti maika-uppat a pulo ket lima a jubileo nangrugi nga immay ti bisin iti [2171 AM] a daga, ket nagkedked ti tudo a maited iti daga, ta awan ti aniaman a nagtinnag.
2 Ket dimmakkel ti daga a natikag, ngem iti daga ti Egipto adda taraon, ta inummong ni Jose ti bin-i ti daga iti pito a tawen a kinaruay ket intalimengna.
3 Ket immay dagiti Egipcio ken Jose tapno ikkanna ida iti taraon, ket linuktanna dagiti pagidulinan a pagidulinan iti bukel ti umuna a tawen, ket inlakona kadagiti tattao ti daga iti balitok.
4 <Ita nakaro ti bisin iti daga ti Canaan>, ket nangngeg ni Jacob nga adda taraon idiay Egipto, ket imbaonna ti sangapulo nga annakna a lallaki tapno mangalada iti taraon para kenkuana idiay Egipto; ngem saan nga imbaon ni Benjamin, ket <dagiti sangapulo nga annak ni Jacob> simmangpetda <idiay Egipto> kadagiti napan (idiay).
5 Ket nabigbig ida ni Jose, ngem saanda a nabigbig, ket nakisarita kadakuada ken sinaludsodna ida, ket kinunana kadakuada; ‘Saankayo kadi nga espia ken saankayo kadi nga immay tapno sukimaten dagiti asideg ti daga? ‘Ket inkabilna ida iti ward.
6 Ket kalpasan dayta, winayawayaanna ida manen, ket inibaludna ni Simeon nga agmaymaysa ket pinapanawna dagiti siam a kakabsatna.
7 Pinunnona dagiti sakoda iti mais, ket inkabilna ti balitokda kadagiti sakoda, ket saanda nga ammo.
8 Ket binilinna ida nga iyegda ti inaudi a kabsatda, ta imbagada kenkuana a sibibiag ti amada ken ti inaudi a kabsatda.
9 Ket simmang-atda manipud iti daga ti Egipto ket dimtengda iti daga ti Canaan; ket imbagada iti amada amin a napasamak kadakuada, ken no kasano a siuulpit ti panagsao ti apo ti pagilian kadakuada, ken kinautibona ni Simeon agingga nga iyegda ni Benjamin.
10 Ket kinuna ni Jacob: ‘Siak ti intalawyo dagiti annakko! Awan ni Jose ken awan met ni Simeon, ket alaenyonto ni Benjamin. Dimteng kaniak ti kinadakesmo.
11 ‘Ket kinunana: ‘Ti anakko saanto a kumuyog kenka di la ket ta agsakit; ta ti inada nangipasngay iti dua nga annak a lallaki, ket maysa ti natay, ket daytoy met alaenyonto kaniak. No nalabit a naggurigor iti dalan, ibabayo ti kinalakayko buyogen ti ladingit agingga ken patay.’
12 Ta nakitana a naisubli ti kuartada iti tunggal maysa iti sakona, ket gapu iti daytoy, nagbuteng a mangibaon kenkuana.
13 Ket immadu ti bisin ket kimmaro iti daga ti Canaan, ken iti amin a daga malaksid iti daga ti Egipto, ta adu kadagiti annak dagiti Egipcio ti nangidulin iti bukelda a taraon manipud iti panawen a nakitada ni Jose a mangur-urnong kadagiti bukel ken mangikabil kadagiti pagidulinan ken mangsalsalimetmet iti daytoy para kadagiti tawen ti bisin.
14 Ket dagiti tattao ti Egipto nagtaraonda iti bagbagida bayat ti umuna a tawen ti bisinda.
15 Ngem idi nakita ti Israel a nakaro ti bisin iti daga, ket awan ti pannakaispal, kinunana kadagiti annakna: ‘Inkayo manen, ket mangalakayo iti taraon para kadakami tapno saankami a matay.’
16 Ket kinunada: ‘Saankami a mapan; malaksid no kumuyog kadakami ti inaudi a kabsatmi, saankami a mapan.’
17 Nakita ti Israel a no dina ibaon a kaduada, mapukawda amin gapu iti bisin
18 Ket kinuna ni Ruben: ‘Itedmo iti imak, ket no diak isubli kenka, papatayem ti dua nga annakko imbes a ti kararuana.’
19 Ket kinunana kenkuana: ‘Saan a kumuyog kenka.’ Ket immasideg ti Juda ket kinunana: ‘Ibaonmo a kaduak, ket no diak isubli kenka, bay-am nga awitek ti pammabasol iti sanguanam iti amin nga al-aldaw ti panagbiagko.’

20 Ket imbaonna isuna a kaduada iti maikadua a tawen daytoy a lawas iti [2172 Am] umuna nga aldaw ti bulan, ket immayda iti daga ti Egipto a kaduada amin dagidiay napan, ket (addaanda) kadagiti sagut kadagiti imada, stacte ken almendro ken terebinth nuts ken puro a diro.
21 Ket napanda ket nagtakderda iti sango ni Jose, ket nakitana ni Benjamin a kabsatna, ket naam-ammona, ket kinunana kadakuada: Daytoy kadi ti inaudi a kabsatyo?' Ket kinunada kenkuana: ‘Isu dayta.’ Ket kinunana ti Apo kaasika, anakko!'
22 Ket imbaonna isuna iti balayna ket inruarna ni Simeon kadakuada ket nangaramid iti padaya para kadakuada, ket indatagda kenkuana ti sagut nga inyegda kadagiti imada.
23 Ket manganda iti sanguananna ket inikkanna ida amin iti bingay, ngem ti bingay ni Benjamin ket mamimpito a dakdakkel ngem iti asinoman kadakuada.
24 Ket nangan ken imminumda ket timmakderda ken nagtalinaedda a kaduada dagiti asnoda.
25 Ket nangaramid ni Jose iti plano a pakasursuruanna iti pampanunotda no ti pampanunot ti talna agraraira kadakuada, ket kinunana iti mayordomo nga adda iti balayna: ‘Punnoem amin a sakoda iti taraon, ket isublim kadakuada ti kuartada kadagiti bangada, ken ti kopak, ti pirak a kopa a paginumenko, ikabilmo iti sako ti inaudi, ket ibaonmo ida.’

KAPITULO 43

1 Ket inaramidna ti kas iti imbaga ni Jose kenkuana, ket pinunnona amin a sakoda para kadakuada iti taraon ken inkabilna ti kuartada kadagiti sakoda, ken inkabilna ti kopa iti sako ni Benjamin.
2 Ket iti nasapa a bigat pimmanawda, ket napasamak nga, idi pimmanawda manipud sadiay, kinuna ni Jose iti mayordomo ti balayna: 'Kamatem ida, agtarayka ket alaem ida, a kunkunana, "Gapu iti naimbag insubadmo kaniak ti dakes; tinakawmo kaniak ti pirak a kopa a paginuman ti apok." Ket isubliyo kaniak ti inaudi a kabsatda, ket alaenyo (isu) a dagus sakbay a rummuarak iti tugaw ti panangukomko.’
3 Ket tinarayna ida ket kinunana kadakuada a maibatay kadagitoy a balikas.
4 Ket kinunada kenkuana: ‘Iparit ti Dios nga aramiden dagiti adipenmo daytoy a banag, ket takawenda iti balay ti apom ti aniaman nga alikamen, ken ti kuarta met a nasarakanmi kadagiti sakomi iti umuna a gundaway, dakami nga adipenmo nga inyawidmi manipud iti daga ti Canaan.
5 Kasano ngarud a rumbeng a takawentayo ti aniaman nga alikamen? Kitaenyo adtoykami ken dagiti sakomi a mangsuksukimat, ket sadinoman ti pakasarakam iti kopa iti sako ti asinoman a tao kadakami, mapapatay koma, ket dakami ken dagiti asnomi agserbikami iti apom.’
6 Ket kinunana kadakuada: ‘Saan a kasta, ti tao a pakasarakak, isu laeng ti alaek kas adipen, ket agsublikayto a sitatalna iti balayyo.’
7 Ket bayat nga agsuksukisok kadagiti bangada, mangrugi iti inauna ken agpatingga iti inaudi, nasarakan dayta iti sako ni Benjamin.
8 Ket pinigisda dagiti kawesda, ket inkargada dagiti asnoda, ket nagsublida iti siudad ket dimtengda iti balay ni Jose, ket nagruknoyda amin iti rupada iti daga iti sanguananna.
9 Ket kinuna ni Jose kadakuada: ‘Nagaramidkayo iti dakes.’ Ket kinunada: ‘Ania ti sawentayo ken kasanotayo nga idepensa ti bagbagitayo? Natakuatan ti apomi ti salungasing dagiti adipenna; adtoytayo dagiti adipen ti apotayo, ken dagiti asnotayo met.
10 ‘Ket kinuna ni Jose kadakuada: ‘Agbutengak met iti Apo; no maipapan kadakayo, mapankayo kadagiti pagtaenganyo ket bay-anyo nga adipenko ti kabsatyo, ta dakes ti inaramidyo. Saanyo kadi nga ammo a ti maysa a tao maragsakan iti kopana a kas kaniak iti daytoy a kopa? Ket kaskasdi a tinakawyo dayta kaniak.’
11 Ket kinuna ni Juda: ‘O apok, agsao koma ti adipenmo iti maysa a sao iti lapayag ti apok dua a kakabsat nga inyanak ti ina ti adipenmo iti amami: maysa ti napan ket nayaw-awan, ket saan a nasarakan, ket isu laeng ti nabati iti inana, ket ti adipenmo nga amami ti mangay-ayat kenkuana, ket ti biagna ket naisinggalut met iti biag daytoy (lad).
12 Ket mapasamakto, inton mapankami iti adipenmo nga amami, ket awan kadakami ti ubing, matayto, ket ibabami ti amami a buyogen ti ladingit agingga ken patay.
13 Ita, siak ketdi, ad-adipenmo, agtalinaedak imbes a ti ubing a lalaki kas adipen iti apok, ket bay-am a mapan ti ubing a lalaki a kaduana dagiti kakabsatna, ta nagbalinak a sigurado kenkuana iti ima ti adipenmo nga amami, ket no diak isubli, mangngegto ti adipenmo ti pammabasol iti amami iti agnanayon.’
14 Ket nakita ni Jose nga agtunosda amin iti kinaimbag iti maysa ken maysa, ket saanna a mapagkedkedan ti bagina, ket imbagana kadakuada nga isu ni Jose.
15 Ket nakisarita kadakuada iti pagsasao a Hebreo ket nagruknoy iti tengngedda ket nagsangit.
16 Ngem saanda nga am-ammo ket nangrugida nga agsangit. Ket kinunana kadakuada: ‘Saankayo nga agsangit gapu kaniak, no di ket agdardaraskayo ket iyegyo kaniak ni amak; ket makitayo a ti ngiwatko ti agsasao ken makita dagiti mata ni kabsatko a Benjamin.
17 Ta adtoy daytoy ti maikadua a tawen ti bisin, ket adda pay lima a tawen nga awan ti panagani wenno bunga dagiti kayo wenno panagarado.
18 Dagdaguskayo a bumaba kadakayo ken dagiti sangakabbalayanyo, tapno saankayo a madadael gapu iti bisin, ken dikay agladingit gapu kadagiti sanikuayo, ta imbaonnak ti Apo nga umun-una kadakayo tapno mangisagana kadagiti bambanag tapno agbiag ti adu a tattao.
19 Ket ibagam ken amak a sibibiagak pay, ket dakayo, adtoy, makitayo a pinagbalinnak ti Apo a kas ama ni Faraon, ken agturay iti balayna ken iti intero a daga ti Egipto.
20 Ket ibagam ken amak ti amin a dayagko, ken amin a kinabaknang ken dayag nga inted kaniak ti Apo.’
21 Ket babaen ti bilin ti ngiwat ni Faraon inikkanna ida kadagiti karuahe ken taraon para iti dalan, ket intedna amin ida kadagiti adu ti marisna a kawes ken pirak.
22 Ket iti amada nangipatulod iti kawes ken pirak ken sangapulo nga asno nga agaw-awit iti mais, ket pinapanawna ida.

23 Ket simmang-atda ket imbagada ken amada a sibibiag ni Jose, ken mangrukod iti mais kadagiti amin a nasion iti daga, ken isu ti agturay iti intero a daga ti Egipto.
24 Ket saan a namati ti amada, ta naalipunget iti panunotna; ngem idi nakitana dagiti kareson nga imbaon ni Jose, nagungar ti biag ti espirituna, ket kinunana: ‘Umdasen kaniak no sibibiag ni Jose; Sumalogak ket kitaek sakbay a matayak.’

KAPITULO 44

1 Ket ti Israel nagdaliasat manipud Haran manipud iti balayna iti baro a bulan iti maikatlo a bulan, ket napan iti dalan ti Bubon ti Sapata, ket nangidaton iti daton iti Dios ni amana nga Isaac iti maikapito iti daytoy a bulan.
2 Nalagip ni Jacob ti tagtagainep a nakitana idiay Bethel, ket nagbuteng a sumalog idiay Egipto.
3 Ket bayat ti panangpampanunotna a mangibaon iti damag ken ni Jose nga umay kenkuana, ken saan a kayat ti bumaba, nagtalinaed sadiay iti pito nga aldaw, no nalabit makakita iti sirmata no agtalinaed wenno bumaba.
4 Ket sinelebraranna ti piesta ti panagani dagiti umuna a bunga babaen kadagiti daan a bukbukel, ta iti intero a daga ti Canaan awan ti sangakamat a bukel [iti daga], ta ti bisin nagraira kadagiti amin nga animal ken baka ken tumatayab, ken kasta met iti tao.
5 Ket iti maikasangapulo ket innem nagparang kencuana ti Apo, ket kinunana kencuana, ‘Jacob, Jacob’; ket kinunana, 'Adtoyak.' Ket kinunana kenkuana: ‘Siak ti Dios dagidi ammam, ti Dios da Abraham ken Isaac; dika agbuteng a bumaba idiay Egipto, ta aramidekto sadiay ti maysa a dakkel a nasion bumabakakto kenka, ket ipangatokanto (manen), ket iti daytoy a daga maitabonkanto, ket ni Jose ikabilnanto dagiti imana kadagiti matam.
6 Dika agbuteng; sumalogkayo idiay Egipto.’
7 Ket timmakder dagiti annakna, ken dagiti annakna a lallaki, ket inkabilda ti amada ken dagiti sanikuada kadagiti kareson.
8 Ket timmakder ti Israel manipud iti Bubon ti Sapata iti maikasangapulo ket innem iti daytoy maikatlo a bulan, ket napan iti daga ti Egipto.
9 Ket ti Israel imbaonna ti Juda nga umun-una ken ni Jose nga anakna tapno sukimatenna ti Daga ti Gosen, ta imbaga ni Jose kadagiti kakabsatna nga umayda ket agtaengda sadiay tapno makaasidegda kenkuana.
10 Ket daytoy ti kasayaatan (daga) iti daga ti Egipto, ken asideg kenkuana, para iti amin (kadakuada) ken kasta met kadagiti baka.
11 Ket dagitoy ti nagan dagiti annak ni Jacob a napan idiay Egipto a kaduada ni Jacob nga amada.
12 Ruben nga Inauna ti Israel; ket dagitoy ti nagan dagiti annakna a lallaki a da Enoc, ken Palu, ken Hezron ken Carmi-lima.
13 Ni Simeon ken dagiti annakna; ket dagitoy ti nagan dagiti annakna a lallaki: Jemuel, Jamin, Ohad, Jaquin, Sohar, ken Saul, nga anak ti babai a Sofateo-pito.
14 Levi ken dagiti annakna a lallaki; ket dagitoy ti nagan dagiti annakna a lallaki: Gerson, ken Cohat, ken Merari-uppat.
15 Ni Juda ken dagiti annakna; ket dagitoy ti nagan dagiti annakna a lallaki: Sela, ken Perez, ken Zera-uppat.
16 Ni Isacar ken dagiti annakna; ket dagitoy ti nagan dagiti annakna a lallaki: Tola, ken Fua, ken Jasub, ken Simron-lima.
17 Ni Zebulon ken dagiti annakna; ket dagitoy ti nagan dagiti annakna a lallaki: Sered, Elon, ken Jahleel-uppat.
18 Ket dagitoy ti annak ni Jacob ken dagiti annakda a lallaki nga impasngay ni Lea ken Jacob idiay Mesopotamia, innem, ken ti maysa a kabsatda a babai, ni Dina ken amin a kararua ti annak ni Lea, ken dagiti annakda a lallaki, a nakikuyog ken Jacob nga amada idiay Egipto, duapulo ket siamda, ken ni Jacob nga amada a kaduada, tallopuloda.
19 Ket ti annak ni Zilpa, adipen ni Lea, asawa ni Jacob, a nangipasngay kada Jacob Gad ken Asur.
20 Ket dagitoy ti nagan dagiti annakda a nakikuyog kenkuana idiay Egipto. Dagiti annak ni Gad: Sifion, Haggi, Suni, Ezbon, <ken Eri>, ken Areli, ken Arodi-walo.
21 Ket ti annak ni Aser: da Imna, ken Isva, <ken Isvi>, ken Beria, ken Sera, ti maysa a kabsatda a babai-innem.
22 Sangapulo ket uppat ti amin a kararua, ket uppat a pulo ket uppat ti amin a kararua ni Lea.
23 Ket ti annak ni Raquel, asawa ni Jacob: da Jose ken Benjamin.
24 Nayanak ni Jose idiay Egipto sakbay nga immay ni amana idiay Egipto, dagiti inyanak kenkuana ni Asenat, anak ni Potifar a padi ti Heliopolis, da Manases ken Efraim-tallo.
25 Ket ti annak ni Benjamin: da Bela ken Beker ken Asbel, Gera, Naaman, Ehi, Ros, Muppim, Huppim, ken Ard-11.
26 Sangapulo ket uppat ti amin a kararua ni Raquel.
27 Ket ti annak ni Bilha, adipen ni Raquel, asawa ni Jacob, nga inyanakna ken Jacob, isu da Dan ken Neftali.
28 Ket dagitoy ti nagan dagiti annakda a nakikuyog kadakuada idiay Egipto. Ket dagiti annak ni Dan isuda da Hushim, ken Samon, ken Asudi. ken ‘Ijaka, ken Salomon-innem.
29 Ket natayda iti tawen a iseserrekda idiay Egipto, ket nabati laeng ni Dan Hushim.
30 Ket dagitoy ti nagan ti annak ni Neftali Jahziel, Guni ken Jezer, Salum, ken ‘Iv.
31 Ket ni ‘Iv, a nayanak kalpasan dagiti tawen ti bisin, natay idiay Egipto.
32 Duapulo ket innem ti amin a kararua ni Raquel.
33 Pitopulo ti amin a kararua ni Jacob a napan idiay Egipto. Dagitoy dagiti annakna ken dagiti annakna, pitopulo amin, ngem lima ti natay idiay Egipto sakbay ni Jose, ket awan ti annakda.
34 Ket iti daga ti Canaan natay ti dua nga annak ni Juda, da Er ken Onan, ket awan ti annakda, ket intabon dagiti annac ti Israel dagidiay natay, ket naibilangda kadagiti pitopulo a nasion a Gentil.

KAPITULO 45

1 Ket napan ti Israel iti pagilian ti Egipto, iti daga ti Gosen, iti baro a bulan ti maikapat [2172 AM]. bulan, iti maikadua a tawen ti maikatlo a lawas ti maika-uppat a pulo ket lima a jubileo.
2 Ket ni Jose napan sinabat ni Jacob nga amana, idiay daga ti Gosen, ket nagdisso iti tengnged ni amana ket nagsangit.
3 Ket kinuna ti Israel ken Jose: ‘Ita bay-anyo a matayak sipud idi nakitak, ket ita ti Apo a Dios ti Israel ket

mabendisionan koma a Dios ni Abraham ken ti Dios ni Isaac a saan a nanglapped iti asi ken paraburna manipud ken adipenna a Jacob.
4 Umdasen kaniak a nakitak ti rupam bayat a sibibiagak pay; wen, pudno ti parmata a nakitak idiay Bethel. Madaydayaw koma ti Apo a Diosko iti agnanayon ken agnanayon, ken mabendito koma ti naganna.'
5 Ket ni Jose ken dagiti kakabsatna manganda iti tinapay iti sango ti amada ket imminumda iti arak, ket nagrag-o ni Jacob iti nalabes a rag-o gapu ta nakitana ni Jose a makipangan kadagiti kakabsatna ken umin-inum iti sanguananna, ket binendisionanna ti Namarsua iti amin a banag a nangtaginayon kenkuana, ken nangitalimeng kenkuana iti sangapulo ket dua nga annakna.
6 Ket inted ni Jose iti amana ken kadagiti kakabsatna kas sagut ti kalintegan nga agtaeng iti daga ti Gosen ken iti Ramses ken iti intero a rehion iti aglawlaw, nga inturayanna iti sangoanan ni Faraon. Ket nagnaed ti Israel ken dagiti annakna iti daga ti Gosen, ti kasayaatan a paset ti daga ti Egipto ken ti Israel ket sangagasut ket tallopulo ti tawenna idi immay idiay Egipto.
7 Ket pinataraonan ni Jose ti amana ken dagiti kakabsatna ken kasta met dagiti sanikuada iti tinapay a kas iti umdas kadakuada iti pito a tawen ti bisin.
8 Ket nagsagaba ti daga ti Egipto gapu iti bisin, ket nagun-od ni Jose ti amin a daga ti Egipto maipaay ken Faraon kas subad ti taraon, ket tinagikuanna dagiti tattao ken dagiti bakada ken amin a banag para ken Faraon.
9 Ket nalpas dagiti tawen ti bisin, ket inted ni Jose kadagiti tao iti daga iti bukel ken taraon a mabalinda nga imula (ti daga) iti maikawalo a tawen, gapu ta linapunos ti karayan ti intero a daga ti Egipto.
10 Ta iti pito a tawen ti bisin nalapunos (saan) a nagpadanuman iti sumagmamano laeng a disso iti igid ti karayan, ngem ita nalapunos ket immula dagiti Egipcio ti daga, ket adu ti naimulana a mais iti dayta a tawen.
11 Ket daytoy ti umuna a tawen ti [2178 AM] ti maikapat a lawas ti maika-uppat a pulo ket lima a jubileo.
12 Ket ni Jose innalana ti mais ti apit ti alima a paset para iti ari ket nangibati iti uppat a paset para kadakuada a taraon ken bukel, ket inaramid ni Jose nga ordinansa para iti daga ti Egipto agingga ita nga aldaw.
13 Ket nagbiag ti Israel iti daga ti Egipto sangapulo ket pito a tawen, ket amin dagiti aldaw a nagbiagna ket tallo a jubileo, sangagasut uppat a pulo ket pito a tawen, ket natay iti maikapat [2188 AM] a tawen ti maikalima a lawas ti maika-uppat a pulo ket lima a jubileo.
14 Ket binendisionan ti Israel dagiti annakna sakbay a natay ket imbagana kadakuada ti amin a mapasamak kadakuada iti daga ti Egipto; ket impakaammona kadakuada no ania ti mapasamak kadakuada kadagiti maudi nga al-aldaw, ket binendisionanna ida ket intedna ken Jose ti dua a bingay iti daga.
15 Ket naturog isuna a kaduana dagiti ammana, ket naitabon iti doble a rukib iti daga ti Canaan, iti asideg ni Abraham nga amana iti tanem a kinalina para iti bagina iti doble a rukib iti daga ti Hebron.
16 Ket intedna amin a librona ken dagiti libro dagiti ammana ken Levi nga anakna tapno mataginayonna ida ken pabaruenna ida para kadagiti annakna agingga ita nga aldaw.

KAPITULO 46

1 Ket napasamak a kalpasan ti ipapatay ni Jacob immadu dagiti annak ti Israel iti daga ti Egipto, ket nagbalinda a naindaklan a nasion, ket maymaysa ti panagtutunosda iti puso, isu nga inayat dayta a kabsat ti kabsatna ken tinulongan ti tunggal tao ti kabsatna, ket immaduda iti nawadwad ken immaduda iti kasta unay, sangapulo [2242 AM] a lawas ti tawen, amin dagiti aldaw ti panagbiag ni Jose.
2 Ket awan ni Satanas wenno aniaman a kinadakes iti amin nga aldaw ti biag ni Jose a nagbiagna kalpasan ti amana a ni Jacob, ta amin dagiti Egipcio pinadayawanda dagiti annac ti Israel iti amin nga aldaw ti panagbiag ni Jose.
3 Ket natay ni Jose idi agtawen iti sangagasut ket sangapulo; sangapulo ket pito a tawen nagnaed isuna iti daga ti Canaan, ken sangapulo a tawen nga adipen, ken tallo a tawen a pannakaibalud, ken walopulo a tawen nga adda iti sidong ti ari, nga agturturay iti intero a daga ti Egipto.
4 Ket natay ken amin a kakabsatna ken amin dayta a kaputotan.
5 Ket binilinna dagiti annac ti Israel sakbay a natay nga awitenda dagiti tultulangna inton pumanawda iti daga ti Egipto.
6 Ket pinagsapatana ida maipanggep kadagiti tulangna, ta ammona a saanen nga iyeg manen dagiti Egipcio ken itabon iti daga ti Canaan, ta ni Makamaron, nga ari ti Canaan, bayat nga agnanaed iti daga ti Asiria, nakiranget iti ginget iti ari ti Egipto ket pinapatayna sadiay, ket kinamatna dagiti Egipcio agingga kadagiti ruangan ni 'Ermon.
7 Ngem saan a nakastrek, ta ti sabali, baro nga ari, nagbalin nga ari ti Egipto, ket napigpigsa ngem isu, ket nagsubli iti daga ti Canaan, ket naserraan dagiti ruangan ti Egipto, ket awan ti rimmuar ken awan ti immay idiay Egipto.
8 Ket natay ni Jose iti maika-uppat a pulo ket innem a jubileo, iti maikanem a lawas, iti maikadua a tawen, ket intabonda isuna idiay daga ti Egipto, ket [2242 AM] natay amin dagiti kakabsatna kalpasan kenkuana.
9 Ket ti ari ti Egipto napan nakigubat iti ari ti Canaan [2263 AM] iti maika-uppat a pulo ket pito a jubileo, iti maikadua a lawas iti maikadua a tawen, ket dagiti annak ti Israel inruarda amin dagiti tulang dagiti annak ni Jacob malaksid kadagiti tulang ni Jose, ket intabonda ida iti talon iti doble a rukib iti bantay.
10 Ket ti kaaduan (kadakuada) nagsublida idiay Egipto, ngem sumagmamano kadakuada ti nagtalinaed iti kabambantayan ti Hebron, ket nagtalinaed kadakuada ni Amram nga amam.
11 Ket ti ari ti Canaan nagballigi iti ari ti Egipto, ket inrikepna dagiti ruangan ti Egipto.
12 Ket nangaramid iti dakes a panggep maibusor kadagiti annak ti Israel a mangparparigat kadakuada ket kinunana kadagiti tattao ti Egipto: 'Adtoy dagiti tattao ti annak ti Israel immadu ken immadu nga ad-adda ngem datayo.
13 Umaykayo ket makilangentayo a nainsiriban kadakuada sakbay nga umaduda, ket parigatentayo ida iti pannakaadipen sakbay a dumteng ti gubat kadatayo ken sakbay a makirangetda met kadatayo; ta no saan,

makikaduadanto kadagiti kabusortayo ket bumangonda ida manipud iti dagatayo, ta dagiti puso ken rupada ket agturong iti daga ti Canaan.'
14 Ket nangikabil kadakuada kadagiti mangimaton iti trabaho tapno parigatenda ida iti pannakaadipen; ket nangibangonda kadagiti natibker a siudad para kada Faraon, Pitom, ken Raamses ket binangonda amin dagiti pader ken amin a sarikedked a natnag kadagiti siudad ti Egipto.
15 Ket pinagserbida ida buyogen ti kinainget, ket no ad-adda a nadangkes ti panangtratoda kadakuada, ad-adda nga immadu ken immaduda.
16 Karimon dagiti tattao ti Egipto dagiti annac ti Israel.

KAPITULO 47

1 Ket iti maikapito a lawas, iti maikapito a tawen, iti maika-uppat a pulo ket pito a jubileo, rimmuar [2303 AM] manipud iti daga ti Canaan, ket naipasngayka iti maikapat a lawas, iti maikanem a tawen dayta, iti [2330 AM] maika-uppat a pulo ket walo a jubileo; daytoy ti tiempo ti rigat kadagiti annac ti Israel.
2 Ket ni Faraon, nga ari ti Egipto, nangipaulog iti bilin maipanggep kadakuada nga ibellengda amin nga annakda a lallaki a nayanak iti karayan.
3 Pito a bulan intapuakda ida agingga iti aldaw a pannakayanakmo
4 Ket inlemmengnaka ni nanangmo iti tallo a bulan, ket insaritada ti maipapan kenkuana. Ket nangaramid iti daong a maipaay kenka, ket inalubanna iti pitak ken aspalto, ket inkabilna kadagiti bandera iti igid ti karayan, ket inkabilnaka iti dayta iti pito nga aldaw, ket immay ni inam iti rabii ket pinasusonaka, ket iti aldaw ni Miriam, kabsatmo a babai, binantayannaka manipud kadagiti tumatayab.
5 Ket kadagidi nga aldaw immay ni Tarmuth, nga anak ni Faraon, nagdigos iti karayan, ket nangngegna ti timekmo nga agpukpukkaw, ket imbagana kadagiti babbalasangna nga iruardaka, ket inyegdaka kenkuana.
6 Ket inruarnaka iti daong, ket naasian kenka.
7 Ket kinuna ti kabsatmo a babai: 'Mapanak kadi ket umawag kenka iti maysa kadagiti Hebreo a babbai a mangpasuso ken mangsuso iti daytoy a maladaga maipaay kenka?'
8 Ket kinunana <kenkuana>: 'Mapanka.' Ket napan inayabanna ni inam a Jocabed, ket intedna ti tangdanna, ket pinasusonaka.
9 Ket kalpasanna, idi dumakkelka, inyegdaka iti anak ni Faraon, ket nagbalinka nga anakna, ket insuronaka ni Amram nga amam iti panagsurat, ket kalpasan ti pannakaleppasmo iti tallo a lawas inyegdaka iti naarian a paraangan.
10 Ket tallo a lawas ti tawenmo iti korte agingga iti tiempo [2351-] a rimmuarka manipud iti naarian a paraangan ket nakitam ti maysa nga Egipcio a nangkabil iti gayyemmo a [2372 AM] kadagiti annak ti Israel, ket pinataymo ken inlemmengmo iti darat.
11 Ket iti maikadua nga aldaw inaramidmo ken dua kadagiti annak ti Israel a naggigiddan, ket kinunam iti agar-aramid iti dakes: 'Apay a kabilem ti kabsatmo?'
12 Ket nakapungtot ken nakapungtot, ket kinunana: 'Siasino ti nangaramid kenka a prinsipe ken ukom kadakami? Ipagarupmo kadi a patayennak a kas iti panangpapataymo iti Egipcio idi kalman?' Ket nagbutengka ken nagtalawka gapu kadagitoy a sasao.

KAPITULO 48

1 Ket iti maikanem a tawen ti maikatlo a lawas ti maika-uppat a pulo ket siam a jubileo pimmanawka ket nagnaedka <iti [2372 AM] iti daga ti Midian>, lima a lawas ken maysa a tawen. Ket nagsublika idiay Egipto iti maikadua a lawas iti maikadua a tawen iti maikalimapulo a jubileo.
2 Ket sika a mismo ammom no ania ti imbagana kenka idiay [2410 AM] Bantay Sinai, ken no ania ti tinarigagayan nga aramiden kenka ni prinsipe Mastêmâ idi agsublika idiay Egipto <iti dalan idi nasabatmo isuna iti pagdagusan>.
3 Saan kadi nga inkagumaannaka a papatayen ken isalakan dagiti Egipcio iti imam idi nakitana a naibaonka a mangipatungpal iti panangukom ken panangibales kadagiti Egipcio?
4 Ket inispalka manipud iti imana, ket inaramidmo dagiti pagilasinan ken datdatlag a naibaonka nga aramiden idiay Egipto maibusor ken Faraon, ken iti amin a balayna, ken maibusor kadagiti adipenna ken kadagiti tattaona.
5 Ket nangaramid ti Apo iti dakkel a panagibales kadakuada maigapu iti Israel, ket kinabilna ida babaen (dagiti saplit ti) dara ken tukak, kuto ken kuton ti aso, ken makadangran a panagburek a rumrummuar iti blain; ken dagiti bakada babaen iti ipapatay; ket babaen kadagiti uraro-bato, iti kasta dinadaelna ti amin a nagtubo para kadakuada; ken babaen kadagiti dudon a nangalun-on kadagiti nabati a nabati gapu iti uraro, ken iti sipnget; ket <babaen ti ipapatay> dagiti inauna nga annak dagiti tattao ken animal, ken kadagiti amin nga idoloda nagibales ti Apo ket pinuoranna ida iti apuy.
6 Ket amin ket naibaon babaen ti imam, tapno ipakaammom (dagitoy a banag) sakbay a naaramidda, ket nakisaritaka iti ari ti Egipto iti sangoanan dagiti amin nga adipenna ken iti sangoanan dagiti tattaona.
7 Ket napasamak ti amin a maibatay kadagiti balikasmo; sangapulo a naindaklan ken nakaam-amak a panangukom dimteng iti daga ti Egipto tapno makaibaleska iti Israel.
8 Ket inaramid ti Apo ti amin a maipaay iti Israel, ken maibatay iti tulagna, nga inordenanna ken ni Abraham nga agibalesna kadakuada a kas iti panangiyegda kadakuada babaen ti puersa iti pannakaadipen.
9 Ket ti prinsipe Mastêmâ timmakder a bumusor kenka, ket inkagumaanna nga ipuruakka kadagiti ima ni Faraon, ket tinulonganna dagiti mangkukulam nga Egipcio.
10 Ket timmakderda ket inaramidda iti sanguanam dagiti kinadakes a pudno nga impalubosmi nga aramidenda, ngem dagiti remedyo saanmi nga impalubos nga inaramid babaen kadagiti imada.
11 Ket kinabil ida ti Apo iti makadangran nga ulser, ket saanda a nakatakder, ta dinadaelmi ida iti kasta saanda a makaaramid iti uray maysa a pagilasinan.
12 Ket iti laksid amin (dagitoy) a pagilasinan ken pagsidsiddaawan saan a nabainan ti prinsipe Mastêmâ gapu ta naturedna ket impukkawna dagiti Egipcio a mangkamat

kenka babaen kadagiti amin a pannakabalin dagiti Egipcio, agraman dagiti karuaheda a karuahe, ken kadagiti kabalioda, ken kadagiti amin a buyot dagiti ili ti Egipto.
13 Ket nagtakderak iti nagbaetan dagiti Egipcio ken Israel, ket inispalmi ti Israel manipud iti imana, ken manipud iti ima dagiti tattaona, ket inserrek ida ti Apo iti tengnga ti baybay a kasla namaga a daga.
14 Ket amin dagiti tattao nga inyegna a mangkamat iti Israel, ti Apo a Diostayo imbellengna ida iti tengnga ti baybay, iti kaadalem ti mangliwengliweng iti baba dagiti annak ti Israel, kas met laeng iti panangipuruak dagiti tattao ti Egipto kadagiti annakda iti karayan Bimmalesna iti 1,000,000 kadakuada, ket nadadael ti sangaribu a napigsa ken nasikap a lallaki gapu iti maysa a panagsuso kadagiti annak dagiti tattaom nga intapuakda iti karayan.
15 Ket iti maikasangapulo ket uppat nga aldaw ken iti maikasangapulo ket lima ken iti maikasangapulo ket innem ken iti maikasangapulo ket pito ken iti maikasangapulo ket walo ti prinsipe Mastêmâ naibalud ken naibalud iti likudan dagiti annak ti Israel tapno saanna nga akusaran ida.
16 Ket iti maikasangapulo ket siam palubosanmi ida tapno matulonganda dagiti Egipcio ken makakamatda kadagiti annak ti Israel.
17 Ket pinatangkenna ida dagiti pusoda ket pinagbalinna ida a natangken ti uloda, ket ti panggep ket inaramid ti Apo a Diostayo tapno kabilenna dagiti Egipcio ken ibellengna ida iti baybay.
18 Ket iti maikasangapulo ket uppat ginalutanmi isuna tapno saanna nga akusaran dagiti annak ti Israel iti aldaw a kiniddawda kadagiti Egipcio kadagiti basehas ken kawes, basehas a pirak, ken basehas a balitok, ken basehas a bronse, tapno samsamda dagiti Egipcio kas subad ti pannakaadipen a pinilitda nga agserbi.
19 Ket saanmi nga inturong dagiti annac ti Israel manipud Egipto nga awan mamaayna.

KAPITULO 49

1 Laglagipem ti bilin nga imbilin kenka ti Apo maipanggep iti paskua, a rambakanmo daytoy iti panawenna iti maikasangapulo ket uppat ti umuna a bulan, a patayem sakbay a malem, ken kanenda daytoy iti rabii iti rabii ti maikasangapulo ket lima manipud iti oras ti ilelennek ti init.
2 Ta iti daytoy a rabii -ti pangrugian ti piesta ken ti pangrugian ti rag-o- mangmangankayo iti paskua idiay Egipto, idi nawayawayaan amin dagiti pannakabalin ni Mastêmâ a mangpapatay kadagiti amin nga inauna nga annak iti daga ti Egipto, manipud iti inauna nga annak ni Faraon agingga iti inauna nga anak ti kautibo nga adipen a babai iti gilingan, ken agingga kadagiti baka.
3 Ket daytoy ti pagilasinan nga inted ti Apo kadakuada: Iti tunggal balay kadagiti lintel a nakitada ti dara ti maysa a kordero nga agtawen iti umuna a tawen, iti (dayta) a balay saanda koma a sumrek tapno agpapatay, no di ket lumabasda (dayta), tapno maisalakan amin dagidiay adda iti balay gapu ta ti pagilasinan ti dara ket adda kadagiti lintelna.
4 Ket inaramid dagiti pannakabalin ti Apo ti amin a kas iti imbilin ti Apo kadakuada, ket limmabasda kadagiti amin nga annak ti Israel, ket saan a dimteng kadakuada ti saplit tapno dadaelenna manipud iti tengngada ti siasinoman a kararua uray dagiti baka, wenno tao, wenno aso.
5 Nakaro ti saplit idiay Egipto, ket awan ti balay idiay Egipto nga awan ti natay, ken panagsangit ken panagdung-aw.
6 Ket ti amin nga Israel ket mangmangan iti lasag ti kordero ti paskua, ken umin-inum iti arak, ket agdaydayaw, ken mangbendision, ken agyaman iti Apo a Dios dagiti ammada, ket sisasaganada a rummuar manipud iti sirok ti sangol ti Egipto, ken manipud iti dakes a pannakaadipen.
7 Ket laglagipem ita nga aldaw amin nga al-aldaw ti panagbiagmo, ket salimetmetam iti tinawen amin nga aldaw ti panagbiagmo, maminsan iti makatawen, iti aldawna, maibatay iti amin a lintegna, ket dimo itantan (daytoy) iti inaldaw, wenno iti binulan.
8 Ta maysa nga agnanayon nga ordinansa, ken naikitikit kadagiti nailangitan a tapi maipanggep kadagiti amin nga annak ti Israel a salimetmetanda daytoy iti kada tawen iti aldawna maminsan iti makatawen, iti amin a kaputotanda; ket awan ti pagbeddengan dagiti aldaw, ta daytoy ket naordenan iti agnanayon.
9 Ket ti tao a nawaya iti kinarugit, ket saan nga umay mangrambak iti dayta iti okasion ti aldawna, tapno mangiyeg iti makaay-ayo a daton iti sanguanan ti Apo, ken mangan ken uminum iti sanguanan ti Apo iti aldaw ti piestana, dayta a tao a nadalus ken asideg iti asideg maputedto: gapu ta saanna nga indaton ti daton ti Apo iti naituding a panawenna, alaennanto ti basol iti bagina.
10 Umay koma dagiti annak ti Israel ket rambakan ti Paskua iti aldaw ti naikeddeng nga orasna, iti maikasangapulo ket uppat nga aldaw ti umuna a bulan, iti nagbaetan dagiti rabii, manipud maikatlo a paset ti aldaw agingga iti maikatlo a paset ti rabii, ta dua a paset ti aldaw ti maited iti lawag, ken maikatlo a paset agingga iti rabii.
11 Daytoy ti imbilin ti Apo kenka a salimetmetam iti nagbaetan ti rabii.
12 Ket saan a maipalubos ti panangpapatay iti dayta bayat ti aniaman a panawen ti lawag, no di ket bayat ti panawen a nagbeddengan ti rabii, ket kanenda dayta iti oras ti rabii, agingga iti maikatlo a paset ti rabii, ken aniaman a nabati iti amin a lasagna manipud iti maikatlo a paset ti rabii ken agtultuloy, puoranda koma iti apuy.
13 Ket saandanto nga iluto iti danum, wenno kanen a hilaw, no di ket igisa iti apuy: kanendanto a sipapasnek, ti ulona iti uneg ken sakana igisadanto iti apuy, ket dida buraken ti aniaman a tulangna; ta kadagiti annac ti Israel awanto ti marumek a tulang.
14 Gapu itoy imbilin ti Apo kadagiti annac ti Israel a rambakan ti Paskua iti aldaw ti naikeddeng a tiempona, ket saanda a buraken ti uray maysa a tulangna; ta maysa dayta nga aldaw ti piesta, ken maysa nga aldaw a naibilin, ket mabalin nga awan ti panaglabas iti inaldaw, ken bulan iti binulan, ngem iti aldaw ti piestana, marambakan koma dayta.
15 Ket bilinem dagiti annak ti Israel a mangrambak iti paskua iti intero nga aldawda, iti tunggal tawen, maminsan iti makatawen iti aldaw ti naikeddeng nga orasna, ket umayto a pakalaglagipan a bubon a makaay-ayo iti sanguanan ti Apo, ket awan ti dumteng a saplit kadakuada a mangpapatay wenno mangsaplit iti dayta a tawen a

panangrambakda iti paskua iti panawenna iti tunggal banag a maibatay iti bilinna.
16 Ket saanda a kanen iti ruar ti santuario ni Jehova, no di ket iti sango ti santuario ni Jehova, ket amin dagiti tattao iti gimong ti Israel rambakandanto dayta iti naituding a panawenna.
17 Ket tunggal tao nga immay iti aldawna, kanennanto daytoy iti santuario ti Diosmo iti sangoanan ti Apo manipud iti duapulo ti tawenna nga agpangato; ta kastoy ti naisurat ken naordenan a kanenda daytoy iti santuario ti Apo.
“
19 Ket kadagiti aldaw a naibangon ti balay iti nagan ti Apo iti daga a tawidda, mapandanto sadiay ket papatayenda ti Paskua iti rabii, iti ilelennek ti init, iti maikatlo a paset ti aldaw.
20 Ket idatondanto ti darana iti ruangan ti altar, ket ikabildanto ti tabana iti apuy nga adda iti rabaw ti altar, ket kanendanto ti lasagna a nailuto iti apuy iti paraangan ti balay a nasantipikar iti nagan ti Apo.
21 Ket saanda a mabalin a rambakan ti Paskua kadagiti siudadda, wenno iti aniaman a lugar malaksid iti sango ti tabernakulo ti Apo, wenno iti sango ti balayna a nagnaedan ti naganna; ket saandanto a sumiasi iti Apo.
22 Ket sika, Moises, bilinem dagiti annac ti Israel a tungpalenda dagiti ordinansa ti Paskua, kas naibilin kenka; ideklaram kadakuada iti tunggal tawen ken ti aldaw dagiti aldawna, ken ti piesta ti tinapay nga awan lebadurana, a manganda iti tinapay nga awan lebadurana iti pito nga aldaw, (ken) a rambakan ti piestana, ken mangyegda iti daton iti inaldaw bayat dagidiay pito nga aldaw ti rag-o iti sango ti Apo iti altar ti Diosmo.
23 Ta sidadarasudos ti panangrambakyo iti daytoy a piesta idi pimmanawkayo manipud Egipto agingga a nakastrekkayo iti let-ang ti Sur; ta iti igid ti baybay naileppasyo.

KAPITULO 50

1 Ket kalpasan daytoy a linteg impakaammok kenka dagiti aldaw ti Panaginana iti let-ang ti Sin[ai], nga adda iti nagbaetan ti Elim ken Sinai.
2 Ket imbagak kadakayo dagiti Aldaw a Panaginana ti daga iti Bantay Sinai, ket imbagak kadakayo dagiti tawen ti jubileo kadagiti sabbath ti tawen: ngem ti tawen dayta diak imbaga kadakayo agingga a makastrekkayo iti daga a tagikuaenyo.
3 Ket salimetmetanto met ti daga dagiti sabbath-na bayat ti panagnaedda iti dayta, ket maammuandanto ti tawen ti jubileo.
4 Gapuna inordenanko kenka dagiti tawen-lawas ken dagiti tawen ken dagiti jubileo: adda uppat a pulo ket siam a jubileo manipud kadagiti aldaw ni Adan agingga ita nga aldaw, [2410 AM] ken maysa a lawas ken dua a tawen: ket adda pay uppat a pulo a tawen nga umay (lit. ‘adayo’) para iti panangsursuro kadagiti [2450 AM] bilin ti Apo, agingga a lumasatda iti Jordan iti daga ti Canaan, a bumallasiw iti Jordan iti laud.
5 Ket lumabas dagiti jubileo, agingga a madalusan ti Israel manipud iti amin a basol iti pannakiabig, ken kinarugit, ken pannakarugit, ken basol, ken biddut, ket agtaeng a buyogen ti panagtalek iti amin a daga, ket awanton ti Satanas wenno aniaman a dakes, ket ti daga nadalusto manipud iti dayta a tiempo iti agnanayon.
6 Ket adtoy ti bilin maipanggep kadagiti Aldaw a Panaginana -insuratko (dagitoy) para kenka- ken amin a panangukom dagiti lintegna.
7 Innem nga aldaw nga agtrabahoka, ngem iti maikapito nga aldaw ti Aldaw a Panaginana ti Apo a Diosmo. Iti dayta dikay aramiden ti aniaman a trabaho, dakayo ken dagiti annakyo a lallaki, ken dagiti adipenyo a lallaki ken dagiti adipenyo a babbai, ken amin a bakayo ken ti ganggannaet met a kaduayo.
8 Ket ti lalaki nga agaramid iti aniaman nga aramid iti dayta matayto: siasinoman a mangtulaw iti dayta nga aldaw, siasinoman a makikaidda iti asawana, wenno siasinoman nga agkuna nga aramidenna ti maysa a banag iti dayta, a mangrugi iti panagdaliasatna maipapan iti aniaman a panaggatang wenno panaglako: ken siasinoman nga agbukbok iti danum a saanna nga insagana para iti bagina iti maikanem nga aldaw, ken siasinoman a mangala iti aniaman a dadagsen tapno iruarna dayta manipud iti toldana wenno manipud iti toldana matayto ti balay.
9 Dicay aramiden ti aniaman nga aramid iti aldaw ti Sabbath malaksid iti insaganayo para iti bagbagiyo iti maikanem nga aldaw, tapno mangan, ken uminum, ken aginana, ken salimetmetanyo ti Sabbath manipud iti amin nga aramid iti dayta nga aldaw, ken tapno bendisionan ti Apo a Diosyo, a nangted kadakayo iti aldaw ti piesta ken nasantuan nga aldaw: ken maysa nga aldaw ti nasantuan a pagarian para iti isuamin nga Israel ket daytoy nga aldaw iti tengnga dagiti al-aldawda iti agnanayon.
10 Ta dakkel ti dayaw nga inted ti Apo iti Israel a mangan ken uminumda ken mapnekda iti daytoy nga aldaw ti piesta, ken aginanada iti dayta manipud iti amin a panagtrabaho a kukua ti panagbannog dagiti annak ti tao malaksid iti panangpuor iti insenso ken panangiyeg kadagiti daton ken daton iti sangoanan ti Apo iti adu nga aldaw ken para iti Aldaw a Panaginana.
11 Daytoy laeng nga aramid ti maaramid iti Aldaw a Panaginana iti santuario ni Jehova a Diosyo; tapno masubbotda ti Israel babaen ti daton nga agtultuloy iti inaldaw para iti pakalaglagipan a makaay-ayo unay iti sango ti Apo, ken tapno awatenna ida a kanayon iti inaldaw a maibatay iti naibilin kenka.
12 Ket tunggal tao nga agaramid iti aniaman a trabaho iti dayta, wenno agdaliasat, wenno agtaltalon (ti talonna), iti man balayna wenno iti aniaman a sabali a lugar, ken siasinoman a mangsindi iti apuy, wenno agsakay iti aniaman nga animal, wenno agdaliasat babaen ti barko iti baybay, ken siasinoman a mangkabil wenno mangpapatay iti aniaman, wenno mangparti iti animal wenno tumatayab, wenno siasinoman a mangtiliw iti animal wenno tumatayab wenno ikan, wenno siasinoman nga agayuno wenno makigubat dagiti Aldaw a Panaginana:
13 Matay ti tao nga agaramid iti aniaman kadagitoy a banag iti Aldaw a Panaginana, tapno salimetmetan dagiti annak ti Israel dagiti Aldaw a Panaginana a maibatay kadagiti bilin maipanggep kadagiti Aldaw a Panaginana ti daga, kas naisurat kadagiti tapi, nga intedna kadagiti imak tapno isuratko para kenka dagiti linteg dagiti panawen, ken dagiti panawen a maibatay iti pannakabingbingay dagiti

aldawda. Ditoy a maileppas ti salaysay maipapan iti pannakabingbingay dagiti aldaw.